

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

<u>Informationsnummer</u>	Indhold	Side
	I <i>Meddelelser</i>	
	.....	
	II <i>Forberedende retsakter</i>	
	Det økonomiske og sociale Udvalg	
87/C 180/01	Udtalelse om Kommissionens meddelelse om gennemførelse af fællesakten »Fællesskabets nye grænser«	1
87/C 180/02	Udtalelse om Kommissionens meddelelse om »Efter- og videreuddannelse for voksne arbejdstagere i virksomhederne«	7
87/C 180/03	Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 84/538/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om lydeffektniveauet for plæneklippere	11
87/C 180/04	Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 83/182/EØF om afgiftsfritagelse inden for Fællesskabet ved midlertidig indførsel af visse transportmidler	13
87/C 180/05	Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om tredje ændring af direktiv 83/181/EØF om fastlæggelse af anvendelseområdet for artikel 14, stk. 1, litra d), i direktiv 77/388/EØF for så vidt angår fritagelse for merværdiafgift ved visse former for endelig indførsel af goder	14
87/C 180/06	Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 74/150/EØF om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om godkendelse af landbrugs- og skovbrugshjultraktorer	15
87/C 180/07	Udtalelse om Kommissionens forslag om ændring af direktiv 85/210/EØF om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om blyindholdet i benzin	16

<u>Informationsnummer</u>	Indhold (<i>fortsat</i>)	Side
87/C 180/08	Udtalelse om forslag til Rådets afgørelse om foreløbig anvendelse mellem Fællesskabet og Schweiz af afdeling II og III i aftalen om lejlighedsvis international personbefordring ad landevej med omnibusser (ASOR)	17
87/C 180/09	Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 79/693/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om marmelade og frugtgelé samt kastanje creme	18
87/C 180/10	Udtalelse forslag til Rådets forordning (Euratom) om fastsættelse af maksimumstoleranceværdier for radioaktivitet i landbrugsprodukter og drikkevand	20
87/C 180/11	Udtalelse om forslag til Rådets resolution om fortsættelse og gennemførelse af en fællesskabspolitik og et handlingsprogram for miljøet (1987 til 1992)	26
87/C 180/12	Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om betingelserne for transportvirksomheders adgang til at udføre intern godstransport ad landevej i en medlemsstat, hvor de ikke er hjemmehørende	37
87/C 180/13	Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om ændring af forordning (EØF) nr. 3164/76 om fællesskabskontingentet for vejgodstransport mellem medlemsstaterne	41
87/C 180/14	Udtalelse om den 11. årsberetning (1985) til Rådet fra Kommissionen — Den europæiske fond for Regionaludvikling	42
87/C 180/15	Udtalelse om forslaget til Rådets afgørelse om vedtagelse af et handlingsprogram for erhvervsuddannelse og forberedelse af unge til arbejds- og voksenlivet	48
87/C 180/16	Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om kreditinstitutters egenkapital	51

II

(Forberedende retsakter)

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

Udtalelse om Kommissionens meddelelse om gennemførelse af fællesakten »Fællesskabets nye grænser«

(87/C 180/01)

Kommissionen anmodede den 4. marts om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Underudvalget »fællesakten«, nedsat af plenarforsamlingen med William Poeton som formand med henblik på at behandle dette spørgsmål, færdiggjorde den 30. april 1987 med Roger Burnel som ordfører følgende forslag til udtalelse.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 246. plenarforsamling, mødet den 13. maj 1987, ved afstemning med navneopråb, med 113 stemmer for, 25 imod og 27 hverken for eller imod, følgende udtalelse:

1. Indledende bemærkning

De europæiske Fællesskabers økonomiske og sociale Udvalg har valgt at formulere denne første udtalelse på baggrund af en generel politisk indfaldsvinkel og forbeholder sig senere at supplere den med specifikke udtalelser. Det økonomiske og sociale Udvalg har allerede taget initiativ til at udarbejde forslag vedrørende det sociale område. Andre emner, f.eks. Fællesskabets finansiering, den fælles landbrugspolitik fremover og reformen af strukturfondene vil blive gjort til genstand for grundigere behandling på grund af deres afgørende betydning.

2. Erfaringsgrundlaget

1970: Markedet uden indre grænser skulle have været gennemført ifølge Rom-traktatens bestemmelser. Det blev ikke tilfældet.

1987: Den europæiske fællesakt undertegnes, og dermed åbnes der for gennemførelsen af dette marked uden indre grænser i 1992. Det indre marked er den mindste fællesnævner, man kunne have valgt. Der er gået 17 år, som ganske vist ikke har været helt spildt, men det mål, der blev formuleret for 30 år siden, er ikke blevet nået inden for de oprindeligt fastsatte frister. Man må bøje sig for fakta og konstatere, at denne stadige forsinkelse er et helt konkret eksempel på, at medlemsstaterne i alt for ringe grad, eller slet ikke, har nogen vedvarende og konsekvent politisk vilje til at forpligte sig gensidigt. Hvordan skal manden på gaden så kunne være en begejstret EF-tilhænger?

3. Og nu?

3.1. Fællesakten og Kommissionens meddelelse indeholder mindstebetingelserne for, hvorledes de mål, der er formuleret i fællesakten, helt konkret skal nås i praksis. Disse to tekster kan ikke skilles ad. Kommissionens meddelelse er den operationelle oversættelse af fællesakten.

3.2. Medlemsstaterne har ved deres underskrift og ratificering på parlamentsplan — et udtryk for borgerne vilje — forpligtet sig til beslutsomt at arbejde hen imod en opbygning af et ægte økonomisk og socialt fællesskab. Dette forpligter ikke blot de øverste ansvarlige, men alle der udøver hverv eller funktioner på disse områder til et åbent og oprigtigt engagement uden forbehold.

3.3. Det økonomiske og sociale Udvalg godkender Kommissionens initiativ gående ud på inden for rammerne af en global strategi at koordinere de mål. Fællesakten sætter for Fællesskabet og de midler, der skal anvendes for at virkeliggøre det store hjemmemarked.

Det økonomiske og sociale Udvalg mener dog, at der samtidig med den økonomiske udvikling, som vil blive begunstiget på grund af det fælles indre markeds stor-driftfordele, bør tages hensyn til behovet for sociale fremskridt. Den positive økonomiske udvikling bør i solidaritetens navn gavne langt flere. Et overordnet mål bør være at skabe et harmonisk og menneskeligt Europa.

4. Gennemførelse af et Fællesskab med nye horisonter

4.1. Det økonomiske og sociale Udvalg vil støtte Kommissionens indsats for at gennemføre fællesakten og virkeliggøre et Fællesskab med »nye grænser« inden for fristerne for fuldt ud at udnytte det europæiske markeds potentiale og give de europæiske virksomheder mulighed for at gøre front mod den internationale konkurrence.

4.2. På den baggrund godkender Det økonomiske og sociale Udvalg Kommissionens metode gående ud på, i stedet for at håndhæve det perfektionistiske princip om fælles normer, at foretrække princippet om gensidig anerkendelse af normer og regler for at fremskynde virkeliggørelsen af den fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser, industri- og landbrugsprodukter samt kapital. Det økonomiske og sociale Udvalg beder om, at denne harmonisering sker under overholdelse af den hidtidigt etablerede EF-ret og under iagttagelse af de i EF-rammedirektiverne foreskrevne sundhedsmålsætninger.

4.3. Men selv om det er nødvendigt og presserende at afskaffe alle-hånde hindringer, rækker dette ikke til at føre samarbejdsstrategien for vækst og beskæftigelse ud i livet. Et yderligere krav er, at gennemførelsen af det store marked skal ledsages af en udvikling hen imod et ægte økonomisk og socialt Europa karakteriseret ved:

- større konvergens mellem medlemsstaternes økonomiske politikker for at maksimere deres resultater,
- vilje til under henvisning til fællesaktens artikel 118B at opretholde en åben dialog mellem arbejdsmarkedets parter og fremme arbejdsmarkedslovgivningen i EF på grundlag af artikel 118A,
- en styrkelse af det europæiske monetære system med henblik på at øge mulighederne for privat anvendelse af ECU'en samt fremme af ECU'en som europæisk valuta,
- en offensiv teknologisk forsknings- og udviklingspolitik med henblik på at sikre fremtiden for virksomhederne og træffe forholdsregler imod, at forskere og intellektuelle forlader EF's område,
- en mere aktiv fælles handelspolitik.

Da medlemsstaterne har vedtaget disse målsætninger for EF, bør de også sikre EF de budgetmæssige og institutionelle midler til gennemførelse heraf.

5. Hvorledes Fællesskabet sætter sig i stand til at tage udfordringerne op

5.1. Adækvate, stabile og garanterede egne indtægter

5.1.1. Kommissionens meddelelse indeholder et langt, teknisk og politisk betydningsfuldt kapitel om

finansieringsproblemerne. Det økonomiske og sociale Udvalg har visse kommentarer hertil.

5.1.2. Med udgangspunkt i de generelle mål, man har sat sig, bør man først og fremmest afgrænse de programmer, som gør det muligt at løse problemerne og dække de behov, hvis prioritetsorden man vil forhandle sig frem til. Budgetmidlerne skal fastlægges under henvisning til disse programmer. Dette at tage udgangspunkt i et budget for derefter at udarbejde programmer, giver risiko for at dække prioriterede behov utilstrækkeligt eller at være økonomisk og socialt ineffektiv.

5.1.3. Det økonomiske og sociale Udvalg bemærker, at finansieringssystemet skal være retfærdigt og sikre EF egne stabile, garanterede og tilstrækkelige indtægter for at nå de mål, man har sat sig. Finansieringen skal baseres på objektive, kontrollable og let anvendelige kriterier og bør i sig selv være et skridt på vejen mod solidaritet, hvilket ikke er foreneligt med kravet om »nettofordel«. På finansieringsområdet bør gennemsigtighed være en ufravigelig regel, og forvaltningen bør være håndfast.

5.2. En effektiv og hurtig beslutningsproces i EF

5.2.1. Det økonomiske og sociale Udvalg sætter pris på Fællesaktens bestemmelse om at udvide anvendelsen af flertalsafgørelser i præcise tilfælde, indføre et samarbejde med Europa-Parlamentet i forbindelse med lovgivningsproceduren og knæsette Det europæiske Råds institutionelle eksistens.

5.2.2. Det økonomiske og sociale Udvalg mener, der er tale om en positiv udvikling, selv om den i visse henseender er for forsigtig. Man håber ikke desto mindre, at dette kan føre til en gunstig styrkelse af beslutningsprocessen i EF. Det økonomiske og sociale Udvalg ønsker med henblik herpå, at hver institution fremover fuldt ud udøver de beføjelser, den har. Det økonomiske og sociale Udvalg vil ikke undlade at hævde sine beføjelser i det institutionelle samspil, således at arbejdsmarkedets parter også medvirker til gennemførelsen af fællesakten.

6. Hvorledes talen om solidaritet føres ud i livet

At gennemføre fællesakten er at oprette et fællesskab med en konkret intern solidaritetspagt mellem medlemsstaterne, således at forstå at mangfoldigheden styrker den indre samhørighed og ligeledes Fællesskabets sociale dimension.

6.1. Den indre samhørighed

6.1.1. Åbningen af de nye medlemsstaters markeder kræver, at der træffes foranstaltninger til på den ene

side at bevare og øge deres aktive tilstedeværelse på det store indre marked og på den anden side styrke EF's økonomiske og sociale samhørighed.

6.1.2. Reformen af strukturfondene, som vil blive bedre indbyrdes koordineret, og som vil få passende ressourcer, bør gøre det muligt at sikre finansieringen af ægte regionale udviklingsprogrammer, i og med at disse programmer er formuleret på basis af Kommissionens fem målsætninger og inden for en tilstrækkelig lang periode til at de kan give resultater af betydning.

6.1.3. Det økonomiske og sociale Udvalg anerkender, at indføjelser af et nyt afsnit i fællesakten vedrørende miljøet er en understregning af, hvor vigtig denne politik er for Fællesskabets udvikling. Men det befrygtes, at anvendelsen af princippet om subsidiær kompetence giver EF et mere begrænset spillerum på dette område.

6.1.4. Det økonomiske og sociale Udvalg slår ligesom Kommissionen kraftigt til lyd for en europæisk transportinfrastrukturpolitik, som udvikles side om side med etableringen af det store enhedsmarked, og som må sikres finansieret på en tilfredsstillende måde på EF-plan.

6.1.5. Ligesom tilfældet er med miljøpolitikken, udgør transport- og kommunikationspolitikken en af de vigtige forudsætninger for en højere livskvalitet: dette er gang på gang blevet understreget af Det økonomiske og sociale Udvalg.

6.2. En fælles landbrugspolitik byggende på solidaritet

6.2.1. Den fælles landbrugspolitik er et meget ømtåleligt område, som vil give anledning til omfattende debat, som imidlertid ikke udelukkende kan være begrænset til spørgsmålet omkring landbrugspriser, hvor vigtigt dette end måtte være.

6.2.2. Udviklingen af landbruget må føres videre i forbindelse med etableringen af det store indre marked, hvilket understreger, hvor vigtigt det er med en reform af den fælles landbrugspolitik, som skal bane vejen for de tilpasninger, som situationen på verdensmarkederne og relationerne mellem EF og tredjelande stiller krav om, samt for en nedbringelse af de stigende omkostningsbyrder.

6.2.3. Samtidig er det absolut nødvendigt, at man holder fast ved de grundprincipper, som den fælles landbrugspolitik bygger på, dvs. fællesskabspræference, enhedsmarked og finansiel solidaritet.

6.2.4. Ligesom tilfældet er på andre områder må alt sættes i værk for at hindre, at den fælles landbrugspolitik undergraves, ved at den helt eller delvis lægges tilbage til medlemsstaterne.

6.2.5. Prispolitikken bør ledsages af en EF-politik for indkomststøtte, som indpasses i de nødvendige foranstaltninger på det socio-strukturelle område. Den fælles landbrugspolitik bør lægge nye funktioner ud til land- og skovbrugerne som led i en aktiv politik til forbedring

af livskvaliteten og miljøet, som er tvingende nødvendig af hensyn til landskabsplejen og beskyttelsen af den naturgivne arv.

6.2.6. Blandt forskellige former for landbrug må fastholdelsen af familiebedriften slås fast som en nødvendighed og aktivt støttes. I landbrugsmiljøet spiller familiebedrifterne således den samme menneskevenlige og livsgivende rolle, som de små virksomheder, håndværksvirksomhederne og nærbutikkerne spiller i bylivet.

6.3. EF-pagtens sociale dimension

6.3.1. For samtlige europæiske borgere gælder det om til stadighed at knytte båndene mellem sig tættere i en samarbejds og solidaritetens ånd. Det økonomiske og sociale Udvalg vil fortsat, med respekt for de enkelte erhvervsmæssige og faglige organisationers identitet, søge af finde frem til, på hvilke betingelser der kan skabes en fremskridtsorienteret forståelse mellem arbejdsmarkedets parter.

6.3.2. Opretholdelsen af arbejdsløsheden fører til ulykkelige situationer for mange mennesker. Dette er uacceptabelt, og det berører tilmed økonomien en arbejdsindsats, som ellers ville have været gavnlige, ikke mindst når der er tale om unge, hvis integration på arbejdsmarkedet bør lettes gennem erhvervsrettet indføring i de nye teknologier, som spiller så stor en rolle for virksomhedernes konkurrenceevne.

Social bistandspolitik kan aldrig frembyde nogen varig løsning. Langvarig understøttelse kan kun føre til personlig og social marginalisering, med mindre den er ledsaget af uddannelsesforanstaltninger, som kan give de pågældende nye muligheder for indslusning på arbejdsmarkedet.

6.3.3. Kravet om en social dimension er da også hele tiden nærværende mellem linjerne i Kommissionens meddelelse. Det økonomiske og sociale Udvalg opfordrer imidlertid kraftigt Kommissionen til at udtrykke sin vilje mere eksplicit, da hensyntagen til legitime sociale aspirationer også er en forudsætning for en mere solid økonomisk dynamik.

6.3.4. Det økonomiske og sociale Udvalg henstiller, at de gennemgribende forandringer i den industrielle struktur, som de nye teknologier har gjort nødvendige, og virksomhedsomstruktureringforanstaltningerne, som uvægerligt vil gå hånd i hånd med gennemførelsen af det store indre marked, ikke får mulighed for at øge arbejdsløsheden, svække viljen til at fortsætte det sociale fremskridt eller forringe de positive jobskabende foranstaltninger. Det økonomiske og sociale Udvalg minder om, at de foranstaltninger, man har drøftet, hvad angår beskæftigelsesprognoser, arbejdstidstilrettelæggelse og -nedsættelse og omskoling, er absolut nødvendige i den henseende.

6.4. *Borgernes Europa*

6.4.1. Gennemførelsen af fællesakten kræver opbakning fra den offentlige opinion.

Det økonomiske og sociale Udvalg opfordrer medlemmerne til individuelt eller i fællesskab til stadighed at arbejde på at informere og engagere de kredse, de er repræsentanter for.

Fællesskabet har brug for støtte fra andre sider end blot fra EF-tilhængerne og -specialister, selv om disses støtte er overordentlig vigtig. Fællesskabet bør være noget, der vedkommer alle. Den politiske vilje svækkes helt sikkert, hvis ikke den har folkelig opbakning.

Der må derfor skabes en større europæisk fællesfølelse i befolkningerne gennem afgørende fremskridt hen imod borgernes Europa, således at der kan vindes tilslutning fra disse og sikres en omfattende deltagelse i de kommende valg til Europa-Parlamentet.

6.4.2. I kulturel og uddannelsesmæssig henseende drejer det sig i øvrigt om

- på linje med Erasmus- og YES-programmerne at gennemføre kulturelle og pædagogiske aktioner på EF-plan med henblik på at fremme erhvervelsen af kundskaber i et andet EF-sprog inden tiårsalderen, og dernæst i et tredje sprog, således at de unge kan udfolde sig fuldt ud inden for den nye fælles dimension af kommunikation, pædagogik og kultur, som opstår i og med at de europæiske befolkninger kommer tættere på hinanden og som et resultat af den teknologiske udvikling,
- at fremme udviklingen af en europæisk bevidsthed gennem fremme af nye historielæseplaner, som skal gøre de unge mere bevidste om deres europæiske identitet.

7. *Slutbemærkninger*

7.1. Det økonomiske og sociale Udvalg kan i det store og hele tilslutte sig Kommissionens fremgangsmåde.

7.2. Det vil arbejde ihærdigt for at overbevise medlemsstaternes regeringer om, at den af Kommissionen foreslåede strategi er et konsekvent, helhedspræget, udeleligt minimum, som kræves for at nå de mål, som de selv bevidst har sat sig med fællesakten. At virkeliggøre nogle og ikke alle punkterne i fællesakten eller i Kommissionens forslag vil være det samme som helt at opgave disse mål.

7.3. Efter 30 år er Europa-tanken stadig ny. Men dette er ikke nogen grund til, ja endnu mindre en undskyldning for, at holde en pause. En afbrydelse ville have ødelæggende konsekvenser, eftersom de fleste af de økonomiske og sociale problemer, den enkelte medlemsstat i varierende grad står overfor, ikke vil kunne løses af den enkelte stat alene og ej heller uden en levende solidaritet.

7.4. Derfor bør man aktivt og beslutsomt styrke de politikker, som skaber arbejdspladser, og opretholde de sociale sikringsordninger, som på solidarisk basis står åbne for alle.

7.5. At gennemføre fællesakten med held rummer en dobbelt udfordring:

- af virksomhederne kræves det, at de genfinder deres konkurrenceevne bl.a. i kraft af det indre marked, således at de står bedre rustet i den internationale forretningsverden og på verdensmarkederne, hvor tyngdepunktet forskydes mod Stillehavet,
- af de europæiske befolkninger kræves det, at de bekræfter værdien af en fælles civilisations- og kulturarv ved med deres eksempel at vise, at de i fællesskab er i stand til at opbygge et fremskridtes, solidaritetens og frihedens Fællesskab, som er åbent over for omverdenen. Sammen vil vi på den internationale scene leve op til vort ansvar i respekten for andre befolkningers identitet, og vi vil på en tydeligere måde slå komplementariteten mellem vor nationale og europæiske identitet fast.

Bruxelles, den 13. maj 1987.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

BILAG 1

Følgende ændringsforslag blev forkastet under debatten:

Andet afsnit af punkt 3.3 formuleres som følger:

«Et overordnet mål vil være at skabe et harmonisk og menneskeligt Europa. Det forudsætter øget beskæftigelse i de europæiske virksomheder. Den vigtigste vej hertil er at virkeliggøre et Fællesskab med nye grænser inden for fristerne for fuldt ud at udnytte det europæiske markeds potentiale og give de europæiske virksomheder mulighed for at gøre front med den internationale konkurrence. Kun derved kan det sociale niveau i Fællesskabet opretholdes og nye sociale fremskridt muliggøres.»

Punkt 4.1 udgår.

Afstemningsresultat

For: 36, imod: 92, hverken for eller imod: 14.

BILAG 2

til Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse

Følgende tilstedeværende eller repræsenterede medlemmer stemte for udtalelsen:

ALEXOPOULOS	GEUENICH	PERRIN-PELLETIER
ARENA	GLESENER	PETROPOULOS
ARETS	VAN GREUNSVEN	POETON
ASPINALL	HAAS	PROENÇA
ATAIDE	HANCOCK	QUEVEDO ROJO
BAZIANAS	HILKENS	RAFTOPOULOS
BENTO GONÇALVES	HOUTHUYS	RAMAEKERS
BERNASCONI	HÖRSEN	RANGONI-MACHIAVELLI
BLACK	HOVGAARD JAKOBSEN	RIBIERE
BLESER	JASCHICK	RIERA MARSA
BOISSEREE	KAZAZIS	ROBINSON
BREDIMA	KELLY	ROLÃO GONÇALVES
BRIGANTI	KRÖGER	ROMOLI
BURNEL	LAKA MARTIN	ROZEINGRAVE
CALVET CHAMBON	LANCASTRE	ROUZIER
CAMPBELL	LANDABURU	SAÏU
CASHMAN	LAUR	SALMON
CEBALLO HERRERO	LOJEWSKI	SCHMITZ
CEYRAC	LUCHETTI	SCHNIEDERS
CLAVEL	MACHADO von TSCHUSI	SCHOEPGES
COLLAS	MAINETTI	SOLARI
ALVES CONDE	MARGALEF MASIA	SPEIRS
CORTOIS	MARTIN ALMENDRO	SPIJKERS
van DAM	MARTIN CASTELLA	STAEDELIN
DASSIS	MARVIER	STAHLMANN
DELHOMENIE	MASPRONE	STORIE-PUGH
DE TAVERNIER	MEYER HORN	STRAUSS
DODD	MORELAND	TAMLIN
DONCK	MORSELLI	TERMES CARRERO
DROULIN	MOURGUES	TIEMAN
ELSTNER	MUHR	TUKKER
EMO CAPODILISTA	MULLER	VASSILARAS
ETTY	MUNIZ GUARDADO	VIDAL
EULEN	NIERHAUS	WAGNER
FLUM	NIEUWENHUIZE	WILLIAMS
FORJAS I CABRERA	NOORDWAL	WITHWORTH
FRESI	de NORMANN	ZUFIAUR NARVAIZA
GERMOZZI	PELLETIER	

Følgende tilstedeværende eller repræsenterede medlemmer stemte imod udtalelsen:

AMATO
BODDY
LOBO BRANDÃO
CARROLL
CAVAZZUTI
CHRISTIE
CURLIS
DRILLEAUD
DUNET

GIACOMELLI
GOMEZ MARTINEZ
HAMMOND
JENKINS
MADDOCKS
NETO DA SILVA
ORSI
SALOMONE
SILVA

SMITH A. R.
SMITH L. J.
SPRINGBORG
TIXIER
VALLEJO CALDERON
VELASCO MANCEBO
VERCELLINO

Følgende tilstedeværende eller repræsenterede medlemmer stemte hverken for eller imod:

APARICIO BRAVO
BAGLIANO
BELTRAMI
BERETTA
BOS
BRIGANTI
CORELL AYORA
COYLE
von der DECKEN

DELLA CROCE
DOS SANTOS
FRANDI
GARDNER
GORIS
GREDAL
GREEN
HAGEN
KAARIS

KENNA
MURPHY
NIELSEN B.
NIELSEN P.
PARDON
PEARSON
PRONK
PROUMENS
SKOVBRØ LARSEN

Udtalelse om Kommissionens meddelelse om »Efter- og videreuddannelse for voksne arbejdstagere i virksomhederne«

(87/C 180/02)

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber besluttede den 12. februar 1987 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

»Efter- og videreuddannelse for voksne arbejdstagere i virksomhederne«.

Det forberedende arbejde henvistes til Det økonomiske og sociale Udvalgs sektion for social-, familie-, uddannelses- og kulturspørgsmål, som udpegede H. Nierhaus til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 8. april 1987.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 246. plenarforsamling, mødet den 14. maj 1987, enstemmigt følgende udtalelse:

1. Principielle bemærkninger

1.1. Det er vanskeligt at sige noget almengyldigt om situationen for så vidt angår efter- og videreuddannelse af arbejdstagerne i Fællesskabet. Rent bortset fra, at der i den foreliggende meddelelse fra Kommissionen heller ikke stilles forslag til konkrete initiativer, må det sikkert tilskrives de stærkt varierende grundlag og rammer for efter- og videreuddannelsen i de forskellige medlemsstater, at dokumentet i vidt omfang holder sig til generelle udsagn og konstateringer. Det gælder også nogle af Kommissionens løsningsforslag, hvis rolle og formål i forbindelse med tilvejebringelsen af ensartede forudsætninger for iværksættelse af efteruddannelse på virksomhederne ikke klargøres tilstrækkeligt.

Omfang og indhold af efter- og videreuddannelsen i virksomhederne er i høj grad bestemt af:

- medlemsstaternes aktiviteter, programmer og lovgivningsmæssige rammebetingelser,
- regionale karakteristika (bykoncentrationer, forfordelte regioner),
- sektorielle karakteristika,
- specielle behov for faguddannede inden for bestemte erhvervsgræne,
- virksomhedernes størrelse og finansielle formåen,
- de særlige initiativer fra erhvervs- og arbejdstagerorganisationerne, som driver forskellige former for samarbejde om efter- og videreuddannelse for mange virksomheder i fællesskab.

1.2. Alligevel gør Kommissionen i sin meddelelse med rette opmærksom på, at den faglige efter- og videreuddannelse generelt må tillægges stigende betydning. Det skyldes den teknologiske udviklings tiltagende tempo og de store krav, der må stilles til arbejdstagernes kvalifikationer, for at man kan klare sig i den stadig hårdere konkurrence på verdensmarkedet. Desuden anføres demografiske årsager (den erhvervsaktive befolknings stigende gennemsnitsalder) til den faglige voksenuddannelses stigende betydning.

1.3. Bortset fra de faktiske forskelle på efter- og videreuddannelsens udformning i Fællesskabets medlemsstater er Kommissionens meddelelse også præget af terminologiske uklarheder, der vanskeliggør forståelse hen over grænserne, men til dels kan forklares ud fra de forskellige nationale uddannelsessystemer. Herunder defineres derfor det begrebsapparat, der anvendes i resten af udtalelsen, hvilket også skal ses som et bidrag til forsøget på at nå frem til en ensartet sprogbrug på uddannelsesområdet inden for De europæiske Fællesskaber.

1.3.1. Ved erhvervsuddannelse forstås den uddannelse, der følger efter den almindelige skoleuddannelses afslutning og giver den første forberedelse til et bestemt erhverv. Den kan finde sted på universiteter eller andre statslige eller private uddannelsesinstitutioner, men også på (private eller offentlige) virksomheder og ender som regel med en afslutning, der kvalificerer til et bestemt erhverv.

1.3.2. Den faglige efter- og videreuddannelse (det samme som erhvervsuddannelse for voksne) bygger på skoleuddannelsen, erhvervsuddannelsen og på faglig erfaring og er en organiseret form for indlæring i voksenalderen. Dens indhold og formål sigter mod at forbedre de faglige kvalifikationer.

1.3.3. Ved efter- og videreuddannelse i virksomhederne forstås sådanne faglige efter- og videreuddannelsesforanstaltninger, som en offentlig eller privat virksomhed organiserer og som regel også finansierer til forbedring af medarbejdernes kvalifikationer. Efter- og videreuddannelse i virksomhederne adskiller sig på den ene side fra oplæring, hvorved arbejdstagere på kort tid sættes i stand til at udføre specielle funktioner som led i en bestemt arbejdsproces, og på den anden side fra efteruddannelsesforanstaltninger, der ikke organiseres af den enkelte virksomhed, men af andre (staten, almennyttige organisationer, flere virksomheder i fællesskab), og til dels finansieres ved deltagerbidrag.

1.3.4. Fjernundervisning er planmæssig formidling af viden, kvalifikationer og færdigheder trods geografisk afstand. Fjernundervisningen har navnlig følgende karakteristika:

- geografisk adskillelse mellem underviseren og eleverne under hele eller den overvejende del af fjernundervisningskurset,
- anvendelse af undervisningsmedier til at kompensere for den geografiske adskillelse,
- målrettethed,
- deltagerne modtager hjælp og vejledning af opgaverettere, fjernundervisere og studievejledere,
- kontrol af indlæringsmæssige fremskridt.

Desuden har det vist sig nyttigt og i visse tilfælde nødvendigt at indlægge præsensfaser (arbejdsgrupper, tutor-timer m.m.), dels af hensyn til indlæringsens sociale aspekt, dels for at formidle færdigheder, der ikke lader sig formidle på anden måde.

1.4. At det generelt er nødvendigt at øge efteruddannelsesmulighederne for arbejdstagerne i Fællesskabet, er alle berørte parter — arbejdsgivere, arbejdstagere, faglige organisationer og offentlige myndigheder — enige om. Men når det gælder fastlæggelse af form, indhold, omfang og kompetence har hver part — afhængig af sine særlige formål — sine egne prioriteringer, der til dels er parallelle, til dels forskellige:

- For arbejdstageren er efteruddannelse først og fremmest af betydning, for så vidt den kan sikre hans arbejdsplads og karriere eller generelt kan lette hans adgang til beskæftigelse. Desuden skal efteruddannelsen give arbejdstageren mulighed for at følge med den teknologiske udvikling.
- For arbejdsgiveren er efteruddannelse på virksomheden et nødvendigt middel til at forbedre arbejdskraftens kvalifikationer, hvad der netop på grund af den nye teknologiske fremtrængen får stigende betydning.
- For staten og samfundet som sådant er efteruddannelse et middel til at give voksne, selvstændige arbejdstagere mulighed for at spille en rimelig rolle i de økonomiske og sociale beslutningsprocesser.

For efteruddannelsen i virksomhederne og for Fællesskabets støtte hertil betyder det to ting:

- a) Efteruddannelsen i virksomhederne har stor betydning, men kan dog ikke dække arbejdstagernes samlede efteruddannelsesbehov. Den er i første række en immateriel investering fra virksomhedernes side, og det giver den dens ganske særlige præg og karakteristika. Den er en del af et efteruddannelsessystem, der omfatter statslige initiativer (f.eks. fastlæggelse af ensartede rammebetingelser for arbejdstagernes medvirken til gennemførelsen af efteruddannelsen i virksomhederne), offentlige uddannelsesinstitutioner, arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationernes såvel som andre almennyttige organisationers efteruddannelsesinstitutioner, samt endelig private skoler (= efteruddannelse uden for virksomhederne).
- b) Også inden for efteruddannelsen i virksomhederne må der så vidt muligt skabes harmoni mellem de

berørte parter interesser. Kommissionen påpeger med rette, at f.eks. en nyskabende efteruddannelsespolitik fra de nationale myndigheders side ikke udelukkende bør gøres til genstand for en dialog mellem arbejdsgiverne og staten. Tværtimod bør arbejdstagerne og deres repræsentanter inddrages i denne dialog. Virksomhedernes efteruddannelsesforanstaltninger er i virkeligheden ingen nytte til, hvis arbejdstagerne ikke kan motiveres til at deltage. Kommissionen nævner en række forudsætninger herfor, som til dels følger af regionale og sektorielle forskelle:

- anerkendelse af arbejdstagerne som partnere ved systematisk information og konsultation på grundlag af dialogen mellem arbejdsmarkedets parter,
- adgang til efteruddannelse, der ikke blot dækker virksomhedernes specielle, forbigående og kortsigtede behov,
- indførelse af forskellige finansieringsordninger og/eller forskellige former for tilskud eller skattebegunstigelser,
- anerkendelse af erhvervede kvalifikationer.

1.5. Disse forudsætninger må imidlertid efter Det økonomiske og sociale Udvalgs opfattelse bl.a. tilvejebringes med den eventuelle fællesskabspolitik. Dette kommer ganske vist til dels til at overskride grænserne for efteruddannelse i virksomhederne og vil berøre arbejdstagernes generelle uddannelses- og efteruddannelsesmuligheder i medlemsstaterne. Alligevel understreger Udvalget disse forudsætnings principielle betydning for arbejdstagernes motivation.

1.6. Udvalget er desuden af den opfattelse, at høringsen af arbejdstagerne og deres organisationer angående spørgsmål, som vedrører efteruddannelsen i virksomhederne, ikke må blive en ren formssag; tværtimod bør de inddrages i både planlægning og gennemførelse, og erhvervede kvalifikationer bør tages i betragtning i forbindelse med forfremmelser inden for virksomheden.

2. Generelle bemærkninger

2.1. Formålet med de planlagte EF-aktioner er dels at give impulser til udbygningen af efteruddannelsen i virksomhederne, dels at åbne mulighed for støtte, så problemerne i forbindelse med udvikling af efteruddannelsen i virksomhederne kan løses ved innovation. Udvalget støtter denne generelle målsætning og de foreslåede aktionsfelter, nemlig:

- støtte til iværksættelse af integrerede uddannelsesforanstaltninger,
- kraftig udbygning af antallet af partnerskaber mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner med henblik på nyskabelser,
- støtte til udformning af individuelt orienterede former for uddannelse.

2.2. Særlig nødvendig finder Udvalget den planlagte specifikke støtte til udveksling af erfaringer mellem arbejdsmarkedets parter angående følgerne af den forøgede anvendelse af ny teknologi. At udligne divergerende interesser og dermed fremme accepten af de nye teknologier, er for alle berørte parter en lige så stor udfordring som selve det at fremme den teknologiske udvikling, for heraf afhænger i sidste instans udviklingens dynamik og samfundets accept af den.

2.3. I forbindelse hermed støtter Udvalget specielt Kommissionens forslag om at bidrage til initiativer, som arbejdsmarkedets parter sætter i værk med det formål at informere om fordelene ved efteruddannelse, da dette både kan forbedre karrieremuligheder for arbejdstagerne og forøge virksomhedernes konkurrenceevne på det teknologiske område.

3. Særlige bemærkninger

3.1. Udvalget ser en særlig interessant opgave i at fremme fjernundervisning. Det glæder sig derfor over Kommissionens forslag om i denne forbindelse at udvikle nye undervisningsmetoder. Undervisningsmaterialet bør først og fremmest omhandle forholdet mellem teknisk/kommerciel sagkundskab og sociale færdigheder i forbindelse med arbejdet i en virksomhed. Undervisningsmaterialet kan eventuelt udarbejdes af andre organer end virksomheden eller af flere virksomheder i fællesskab, og dele heraf bringes ind i videreuddannelsen som stadier i et undervisningsforløb i virksomheden.

3.2. Udvalget er principielt enig med Kommissionen i, at de nye informations-, telekommunikations- og audiovisuelle teknologier kan yde et større bidrag til udbygning af efteruddannelsen, hvis der inden for Fællesskabet findes en tilfredsstillende løsning på standardiseringsproblemet. Men på europæisk plan udgør de sproglige barrierer en særlig vanskelighed, f.eks. når der i forbindelse med telekommunikation skal anvendes fælles databaser. Et vigtigt led i støtten kunne bestå i at udvikle audiovisuelle medier, der kunne udgives på flere europæiske sprog. I den forbindelse ville det være hensigtsmæssigt med et samarbejde — helst omfattende flere forskellige europæiske lande — mellem virksomheder, universiteter og arbejdsgivernes og fagforningernes efteruddannelsesinstitutioner.

3.3. Særlig lovende finder Udvalget det foreslåede samarbejde mellem virksomheder og uddannelsescentre, hvor der er tale om at udvikle praksisorienteret undervisningsmateriale, f. eks. om ny teknologi i virksomheden. Såvel med hensyn til form som indhold kan efteruddannelsen i virksomhederne kun nå den maksimale effektivitet, hvis underviserne har de dertil

fornødne kvalifikationer. I forbindelse med den opstillede målsætning: bevidstgørelse af offentligheden, specielt arbejdstagerne, om den nye teknologi, er det af afgørende betydning for resultatet, at de berørte sociale grupper inddrages allerede i planlægningsfasen.

3.4. Også Kommissionens forslag om at støtte arbejdsmarkedsparternes arbejde med at fremstille fordelene ved efteruddannelse hilses velkommen. Man bør særlig fremme kurser, hvor der informeres intensivt om de regionale efteruddannelsesmuligheder. Hvad angår efteruddannelsen i virksomhederne bør der udvikles modelforanstaltninger, som via arbejdsgivernes organisationer kan stilles til rådighed for virksomhederne.

3.5. For så vidt der i de planlagte støtteprogrammer anvendes finansielle midler fra De Europæiske Fællesskaber, bør der først og fremmest ydes støtte til projekter, der henvender sig til de arbejdstagergrupper i virksomhederne, der har været underrepræsenteret i den hidtidige efteruddannelse i virksomhederne. Det gælder først og fremmest de arbejdstagere, der har de dårligste kvalifikationer og derfor ofte har brug for en særlig individuel støtte.

3.6. Generelt finder Udvalget det ikke rimeligt at begrænse støtteforanstaltningerne til efteruddannelse i virksomhederne. Også faglige efteruddannelsesinitiativer, der foregår uden for virksomhederne eller er fælles for flere virksomheder, har i nogle af medlemsstaterne en vigtig funktion, idet de supplerer efteruddannelsen i virksomhederne og udvider dens virkefelt. Særlig hvad angår den tilstræbte faglige og geografiske mobilitet hos arbejdstagerne er disse uddannelsesinitiativer uden for virksomhederne en uundværlig bestanddel af et omfattende fagligt efteruddannelsessystem. Relativt langvarige uddannelsesforløb, der er nødvendige af hensyn til arbejdstagernes karriere eller for at de kan bevare deres arbejdsplads — bl.a. vedrørende anvendelse af ny teknologi på arbejdspladsen — følger de erhvervsaktive ofte i weekenden og om aftenen ved siden af deres arbejde. Sådanne foranstaltninger tjener alle branchers såvel som arbejdstagernes uddannelsesinteresser og bør derfor omfattes af de planlagte støtteprogrammer.

3.7. De planlagte støtteforanstaltninger bør efter Udvalgets opfattelse have deres tyngdepunkt i støtte til efteruddannelsen i små og mellemstore virksomheder, da problemerne dér er langt større end i de store virksomheder, der til dels har deres egen veludviklede efteruddannelsesorganisation. Et samarbejde mellem de små og mellemstore virksomheder om uddannelsesinstitutioner uden for og fælles for virksomhederne ville f.eks. være en egnet metode til at løse disse virksomheders og deres medarbejders efteruddannelsesproblemer, som både finansielt og organisatorisk overstiger deres egne muligheder.

3.8. Da de berørte parter stadig er utilstrækkeligt informeret om lovgivningsmæssige rammebetingelser, omfang, former og systemer i forbindelse med den faglige efteruddannelse i medlemsstaterne, hvilket van-

skelliggør diskussionen om tilvejebringelse af et sammenligneligt grundlag for arbejdstagerne i Fællesskabet, foreslår Udvalget, at Cedefop's forskning vedrørende efteruddannelse i virksomhederne intensiveres.

Bruxelles, den 14. maj 1987.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 84/538/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om lydeffektniveauer for plæneklippere⁽¹⁾

(87/C 180/03)

Rådet for De europæiske Fællesskaber besluttede den 14. januar 1987 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Det økonomiske og sociale Udvalgs sektion for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser, som udpegede Gordon Pearson til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 7. april 1987.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 246. plenarforsamling, mødet den 13. maj 1987, enstemmigt følgende udtalelse:

1. Generelle bemærkninger

1.1. Det økonomiske og sociale Udvalg forstår, at Kommissionen i overensstemmelse med Rådets anmodning fra december 1984 er forpligtet til at forelægge dette forslag om ændring af direktiv 84/538/EØF om lydeffektniveauer for plæneklippere.

1.2. Det grunddirektiv, som nu ændres, bygger på princippet om emissionskontrol. Der fastsættes et lydeffektniveau for plæneklippere: plæneklippere, som ikke overholder dette niveau, må ikke sælges på EF's marked. Det foreslås nu at ændre dette direktiv med et krav, som har karakter af immissionskontrol: det lydtryk, som måles ved støjmodtagerens øre, fastsættes til 92 dB (A). Immissioner er summen af samtlige emissioner af en bestemt type, således som disse — efter spredning, fysisk interaktion og nedbrydning — påvirker miljøet; for så vidt angår støj, udtrykkes de sædvanligvis som lydtrykket L_{pa}. Dette fører imidlertid til forvirring: lydmålingerne i henhold til direktivet vil blive baseret på to forskellige principper, hvis dB-tal ikke kan sammenlignes direkte. Det økonomiske og sociale Udvalg mener, at det foreliggende forslag som følge af brugen af to kontrolprincipper vil skabe usikkerhed hos kunderne og dermed begrænse den foreslåede foranstaltningens miljøeffektivitet.

1.3. Det økonomiske og sociale Udvalg erkender, at det foreliggende direktiv skal forhindre handelshindringer på salgsstedet for en bestemt type plæneklippere — nemlig dem med påmonteret sæde og med en skærebredde på over 120 cm — snarere end begrænse den støjmængde, som operatøren udsættes for. Ændringens begrænsede omfang fremstår klart, når man husker på, at grunddirektivet bl.a. ikke omfatter motordrevne cylinderklippere og landbrugs- og skovbrugsmateriel.

1.4. Med udgangspunkt i ovenstående bemærkning sætter Det økonomiske og sociale Udvalg spørgsmålstegn ved nytten af det foreliggende forslag: Det økonomiske og sociale Udvalg havde foretrukket, at forslaget blev integreret i et senere forslag fra Kommissionen, som skulle omhandle hele spørgsmålet omkring handelshindringer og støjemission fra plæneklippere af alle kategorier.

1.5. Det økonomiske og sociale Udvalg er enig med Kommissionen i, at bestemmelserne om denne særlige støjkategori skal håndhæves af lokale myndigheder, men opfordrer Kommissionen til at igangsætte og støtte bestræbelser på EF-plan med det formål at informere befolkningen om betydningen af tekniske specialudtryk, som benyttes ved støjbeskrivelse om, hvordan støjgener undgås, samt ikke mindst om følgerne af udsættelse for overdreven støj.

1.6. Det økonomiske og sociale Udvalg erkender, at kravene i direktiv 84/538/EØF gælder fra 1. juli 1987, men finder det urealistisk at forvente, at det foreliggende forslag kan træde i kraft på dette tidspunkt. Mange modeller er allerede taget på lager med henblik på den kommende forårs- og sommersæson, og disse modeller bør fortsat kunne bringes på markedet. Den pågældende dato giver heller ikke de enkelte medlemsstater tid nok til at foretage de fornødne ændringer i deres lovgivning. Det økonomiske og sociale Udvalg foreslår derfor at lade den normale gennemførelsesfrist på to år gælde for dette direktiv.

2. Særlige bemærkninger

2.1. Hvis Rådet skal vedtage direktivet i den nuværende udformning, bør det foreslåede direktivs titel ændres i overensstemmelse med bemærkningerne under punkt 1.2; i titlen tales der kun om »lydeffektivniveauet for plæneklippere«, selv om det nu drejer sig om både lydeffekt- og lydtrykniveau.

2.2. Det hedder i direktivforslagets bilag I, at målemetoderne gælder for plæneklippere med en skærebred-

⁽¹⁾ EFT nr. C 20 af 27. 1. 1987, s. 2.

de på over 120 cm »og et sæde til operatøren«. Artikel 1, stk. 1, i det nye forslag bør formuleres i overensstemmelse hermed, dvs. »...plæneklippere med et sæde og med en skærebredde ...«

2.3. Den model til mærke til angivelse af lydtrykniveauet, som vises i bilag II, bør ajourføres, så både

lydeffekt- og/eller lydtrykniveau kan anføres. Det bør specificeres, at mærket skal være anbragt, så det kan ses fra operatørens plads.

2.4. Den »typeattest« som er fastlagt i bilag II i grunddirektivet (84/538/EØF), bør ændres, således at der tilføjes en rubrik til angivelse af det nu indførte »garanterede lydtrykniveau«.

Bruxelles, den 13. maj 1987.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 83/182/EØF om afgiftsfritagelse inden for Fællesskabet ved midlertidig indførsel af visse transportmidler⁽¹⁾

(87/C 180/04)

Rådet for De europæiske Fællesskaber besluttede den 13. februar 1987 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Det økonomiske og sociale Udvalgs sektion for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser, som udpegede Paul Broicher til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 7. april 1987.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 246. plenarforsamling, mødet den 13. maj 1987, enstemmigt følgende udtalelse:

1. Generelle bemærkninger

1.1. Det økonomiske og sociale Udvalg støtter Kommissionens forslag, som det opfatter som et praktisk og opmuntrende skridt

- i retning af større bevægelsesfrihed i den grænseoverskridende trafik med motorkøretøjer og dermed også
- til opfyldelse af målsætningen om et Europa uden grænser, som omtales i Kommissionens hvidbog om gennemførelse af det interne marked inden 1993.

1.2. Under henvisning til beslutningerne fra EF/EFTA-Ministerkonferencen i april 1984 i Luxembourg, om tilvejebringelse af et »dynamisk, vesteuropæisk øko-

nomiske område« anbefaler Det økonomiske og sociale Udvalg, at den i forslaget omtalte ordning gives et bredere grundlag i form af en aftale med EFTA-landene.

2. Særlige bemærkninger

Det økonomiske og sociale Udvalg principtilslutter sig forslaget, men er bange for, at de nye bestemmelser i direktivets artikel 4 kan føre til uberettiget anvendelse af lempelserne for midlertidig indførsel af firmabiler. For det første fører den tidsubegrænsede fritagelse for de skatter og afgifter, som omtales i direktivets artikel 1, i praksis til endelig indførsel; for det andet gives der ingen garanti for firmatilknytningen mellem den virksomhed, i hvis navn køretøjet er officielt indregistreret, og den virksomhed, for hvilken den person, som midlertidigt indfører køretøjet, arbejder, således at også personer, som er uden forbindelse med virksomhederne, kan drage fordel af lempelserne.

⁽¹⁾ EFT nr. C 40 af 18. 2. 1987, s. 7.

Bruxelles, den 13. maj 1987.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om tredje ændring af direktiv 83/181/EØF om fastlæggelse af anvendelsesområdet for artikel 14, stk. 1, litra d), i direktiv 77/388/EØF for så vidt angår fritagelse for merværdiafgift ved visse former for endelig indførsel af goder⁽¹⁾

(87/C 180/05)

Rådet for De europæiske Fællesskaber besluttede den 20. februar 1987 under henvisning til EØF-traktatens artikel 100 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Det økonomiske og sociale Udvalgs sektion for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser, som udpegede Paul Broicher til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 7. april 1987.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 246. plenarforsamling, mødet den 13. maj 1987, enstemmigt følgende udtalelse:

1. Det økonomiske og sociale Udvalg tilslutter sig Kommissionens forslag.
2. Der er ganske vist kun tale om lettelser på bestemte enkeltområder, som spiller en ret underordnet rolle i den samlede handel, men ikke desto mindre fører de til forbedringer, som forekommer nødvendige, og som også medlemsstaterne efter Det økonomiske og sociale Udvalgs mening må kunne godtage. Med hensyn til forslaget i artikel 1, stk. 1, kunne Det økonomiske og sociale Udvalg dog have ønsket sig en mere large ordning.

Bruxelles, den 13. maj 1987.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

⁽¹⁾ EFT nr. C 53 af 28. 2. 1987, s. 9.

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 74/150/EØF om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om godkendelse af landbrugs- og skovbrugshjultraktorer⁽¹⁾

(87/C 180/06)

Rådet for De europæiske Fællesskaber besluttede den 28. januar 1987 under henvisning til EØF-traktatens artikel 100 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Udvalgets sektion for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser, som udpegede Alberto Masprone til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 7. april 1987.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 246. plenarforsamling, mødet den 13. maj 1987, enstemmigt følgende udtalelse:

1. Det økonomiske og sociale Udvalg godkender Kommissionens forslag, dog med forbehold af følgende bemærkninger:

1.1. Det foreliggende forslag fremsættes under henvisning til »Erklæringen om Kommissionens gennemførelsesbestemmelser«, der blev vedtaget på konferencen for medlemsstaternes regeringer i forbindelse med undertegnelsen af fællesakten, og har til formål at indføre den nye beslutningsproces, som giver »fremgangsmåden med det rådgivende udvalg en fremtrædende plads« i den gældende EF-lovgivning vedrørende landbrugs- og skovbrugshjultraktorer.

1.2. Det økonomiske og sociale Udvalg erkender, at Kommissionens beslutningsproces bør være hurtig og effektiv. Det bør dog sikres, at de berørte organisationer

(branche-, arbejdsgiver-, landbrugs-, håndværks-, forbruger- og arbejdstagerorganisationer) høres i alle spørgsmål, som virker ind på sikkerheden og sundheden. Det økonomiske og sociale Udvalg mærker sig i øvrigt, at de nye fremgangsmåder, som følger af fællesakten og EF's nye metode for teknisk harmonisering, ikke præjudicerer høringen af Det økonomiske og sociale Udvalg i henhold til traktatens artikel 100 A, stk. 1, i dens ændrede form.

1.3. Hvad angår fællesskabsforskrifterne for opnåelse af EØF-standardtypegodkendelse, støtter Det økonomiske og sociale Udvalg forslaget om at lade forskrifterne vedrørende visse dele eller specifikationer, der anvendes mindre og mindre eller er udskiftet med andre anordninger, som i mellemtiden er blevet obligatoriske, erstatte af en konstatering af disses overensstemmelse med de af fabrikanten meddelte oplysninger.

⁽¹⁾ EFT nr. C 88 af 3. 4. 1987, s. 10.

Bruxelles, den 13. maj 1987.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om Kommissionens forslag om ændring af direktiv 85/210/EØF om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om blyindholdet i benzin⁽¹⁾

(87/C 180/07)

Rådet for De europæiske Fællesskaber besluttede den 17. marts 1987 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Det økonomiske og sociale Udvalgs sektion for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser, som udpegede William G. Poeton til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 6. maj 1987.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 246. plenarforsamling, den 13. maj 1987, med stort flertal, idet to stemte hverken for eller imod, følgende udtalelse:

Det økonomiske og sociale Udvalg ønsker Kommissionens forslag velkomment og fremsætter samtidig følgende kommentarer:

1. På EF-plan blev der for første gang i 1978 lovgivet om det maksimalt tilladte indhold af bly i motorbrændstof (direktiv 78/611/EØF). Dette skete for at fjerne de handelshindringer, der måtte være opstået som følge af uoverensstemmelser mellem de forskellige EF-landes lovgivning på dette område. I 1985 blev dette direktiv ændret ved direktiv 85/210/EØF for at indføre blyfri benzin og gradvis afskaffe blyholdigt brændstof. Formålet med Kommissionens nuværende forslag er at give medlemsstaterne ret til at forbyde handel med blyholdig normalbenzin på deres nationale marked. Det økonomiske og sociale Udvalg påpeger imidlertid, at man må gøre alt for at bidrage til dette forslags positive gennemførelse. Et skift fra blyholdig normalbenzin til blyholdig superbensin vil nemlig i sig selv ikke nødvendigvis føre til en begrænsning af blyet i miljøet, således som det er forslagets erklærede målsætning.

2. I sin udtalelse om direktiv 85/210/EØF⁽²⁾ foreslog Det økonomiske og sociale Udvalg, at tidsplanen for indførelse af blyfri benzin skulle udformes mere rationelt og fremskyndes i overensstemmelse med de økonomiske og teknologiske muligheder. Følgelig kan Det økonomiske og sociale Udvalg kun ønske Kommissionen til lykke med dette nye initiativ, som fuldstændig er i overensstemmelse med denne udtalelse.

3. Det økonomiske og sociale Udvalg er klar over, at nationale forbud mod salg af blyholdig normalbenzin strengt taget er en handelshindring; men Det økonomiske og sociale Udvalg mener på trods heraf, at det foreliggende forslag kan retfærdiggøres først og fremmest ud fra miljøbeskyttelses- og sundhedshensyn samt i kraft af den positive betydning, det vil have for en hurtigere indførelse af blyfri benzin i EF, og dette ikke mindst fordi disse handelshindringer af noget teoretisk art. Der er faktisk kun i nogle få medlemslande stor efterspørgsel efter normalbenzin (Forbundsrepublikken Tyskland, Danmark, Grækenland og Nederlandene), og i nogle af disse lande (Danmark og Nederlandene)

er blyholdig normalbrændstof praktisk talt forsvundet fra markedet som følge af differentieret beskatning.

4. Det økonomiske og sociale Udvalg opfordrer imidlertid Rådet til at tilskynde medlemsstaterne til at gå videre med denne fjernelse af blyholdig normalbenzin fra deres nationale marked i tæt samarbejde med de berørte parter, og herunder specielt olieindustrien, hvorved det bliver muligt at koordinere denne påtrængende foranstaltning med den industrielle planlægning.

5. Det økonomiske og sociale Udvalg mener, at nationale restriktioner på salget af blyholdig normalbenzin, som er formålet med det nærværende forslag, kan skabe problemer for gennemførelsen af det indre marked inden 1993. Imidlertid kan det forventes, at efterspørgselen efter blyholdig normalbenzin sandsynligvis vil være fuldstændig bortfaldet inden 1993 som følge af markedskræfterne og de restriktioner, der indføres inden da.

6. Det økonomiske og sociale Udvalg har med tilfredshed bemærket, at Kommissionen har undersøgt, hvilken betydning dens forslag vil få for små og mellemstore virksomheder. Det økonomiske og sociale Udvalg er enig med Kommissionen i, at forslaget i virkeligheden vil være til fordel for benzinformidlerne, idet det i de lande, hvor der er efterspørgsel efter normal benzin, bliver muligt at nedbringe antallet af pumper og tank-systemer fra fire til tre (blyholdig superbensin, blyfri superbensin og blyfri normalbenzin).

7. Det økonomiske og sociale Udvalg er ligeledes enig i Kommissionens forsikring om, at forslaget kun vil øge kørselsomkostningerne for visse trafikanters vedkommende, og i givet fald kun i beskedent omfang; dette er imidlertid efter Det økonomiske og sociale Udvalgs mening en rimelig pris for at få gennemført en væsentlig reduktion af luftforureningen. En stor del af de biler, som bruger normalbenzin, er i stand til at køre på blyfri normalbenzin, som i hvert fald i nogle lande er billigere end blyholdig normalbenzin som følge af afgiftslempelser. I denne forbindelse vil Det økonomiske og sociale Udvalg gerne gøre opmærksom på, at det i 1984 tilsluttede sig indholdet af artikel 13, stk. 2, i direktiv 85/120/EØF, ifølge hvilken medlemsstaterne opfordres til at belægge blyfri benzin med lavere afgifter.

8. Endvidere mener Det økonomiske og sociale Udvalg, at EF, de nationale regeringer og de pagældende industrier bør tage skridt til på passende vis at informere

(1) EFT nr. C 90 af 4. 4. 1987, s. 3.

(2) EFT nr. C 25 af 28. 1. 1985, s. 46.

trafikanterne om, hvilke muligheder de har for at anvende blyfri benzin i deres motorkøretøjer. Forbrugerne bør ligeledes på passende vis informeres om konsekvenserne af forbudet mod blyholding normalbenzin for motordrevne småredskaber.

9. I denne forbindelse gentager Det økonomiske og sociale Udvalg sit forslag om, at blyfri benzin rent faktisk skal kunne købes overalt i Fællesskabet førend 1989, hvor det ifølge direktiv 85/210/EØF bliver lovpligtigt. Dette forslag stilles, fordi der i Fællesskabet allerede

de nu sælges et stadig stigende antal biler, som benytter blyfri benzin (biler udstyret med katalysator), men også fordi Kommissionen har fremsat et forslag om pr. 1. oktober 1988 at indføre nye EF-emissionssatser for biler over 2000 cc, hvilket vil gøre det nødvendigt at anvende katalysatorer fra denne dato.

10. Endelig gentager Det økonomiske og sociale Udvalg, at det er ønskeligt at få benzinen gjort fuldstændig blyfri.

Bruxelles, den 13. maj 1987.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om forslag til Rådets afgørelse om foreløbig anvendelse mellem Fællesskabet og Schweiz af afdeling II og III i aftalen om lejlighedsvis international personbefordring ad landevej med omnibusser (ASOR)

(86/C 180/08)

Rådet for De europæiske Fællesskaber besluttede den 14. april 1987 under henvisning til EØF-traktatens artikel 75 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Udvalgets sektion for transport og kommunikation, som udpegede René Bleser til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 8. maj 1987.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 246. plenarforsamling, mødet den 13. maj 1987, uden stemmer imod og med en stemme hverken for eller imod, følgende udtalelse:

1. Det økonomiske og sociale Udvalg godkender Kommissionens forslag om på schweizisk opfordring at sætte bestemmelserne i ASOR's afdeling II og III i kraft i forhold til Schweiz før oprindelig aftalt.

2. Udvalget deler Kommissionens opfattelse, at en fremrykning på fire måneder er velbegrundet, navnlig

fordi det vil volde praktiske og økonomiske vanskeligheder at iværksætte bestemmelserne den 1. august, som ligger midt i turistsæsonen.

3. Men da den foreslåede ikrafttrædelsesdato, den 1. april 1987, ikke kan overholdes, foreslår Udvalget den 1. juni 1987 som ny ikrafttrædelsesdato, så Rådet kan få lejlighed til at høre Det økonomiske og sociale Udvalg og Europa-Parlamentet, før det træffer sin afgørelse.

Bruxelles, den 13. maj 1987.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 79/693/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om marmelade og frugtgelé samt kastanje creme⁽¹⁾

(87/C 180/09)

Rådet for De europæiske Fællesskaber besluttede den 27. januar 1987 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Udvalgets landbrugssektion, som udpegede Georges Proumens til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 7. maj 1987.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 246. plenarforsamling, afholdt den 13. og 14. maj 1987, enstemmigt følgende udtalelse:

1. Generelle bemærkninger

1.1. Det økonomiske og sociale Udvalg ser med interesse på direktivforslaget, for så vidt som det ændrer og ajourfører direktiv 79/693/EØF på en række punkter, stort set svarende til anerkendte teknologiske fremskridt.

1.2. Man konstaterer imidlertid, at Kommissionen kun har valgt traktatens artikel 43 som retsgrundlag. Det økonomiske og sociale Udvalg gør opmærksom på, at Kommissionen henviser både til traktatens artikel 43 og 100 i et forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 75/726/EØF om frugtsaft og visse lignende produkter, som den for nylig har fremsat.

Det økonomiske og sociale Udvalg forstår ikke denne forskelsbehandling fra Kommissionens side, når der er tale om to næsten ens og parallelle forslag.

1.3. Derudover er Det økonomiske og sociale Udvalg betænkelig ved den ændring i Den stående Levnedsmiddelkomité's arbejdsgang, som bl.a. består i at fjerne afstemningsproceduren i forbindelse med Kommissionens høring af komiteen.

1.3.1. En sådan fremgangsmåde vil give Kommissionen yderligere beføjelser, eftersom der ikke længere vil være tale om høringer, hvor de tilstedeværende når frem til et flertalsstandpunkt.

1.4. Med ændringen af artikel 13 i direktiv 79/696/EØF fjernes således den i stk. 2 omhandlede flertalsafstemning, hvorefter det står Kommissionen frit for at fortolke udtalelsen uden nogen sikkerhed for, at de økonomiske og samfundsmæssige — herunder forbrugernes interesser bliver tilgodeset.

2. Særlige bemærkninger**2.1. Niende betragtning**

2.1.1. Det økonomiske og sociale Udvalg gør opmærksom på, at denne betragtning bør omformuleres, således at den bringes i overensstemmelse med ændringsforslaget til direktivets artikel 15: »... ikke blot på marmelade, ekstra, men også på marmelade, som er fremstillet af visse røde frugter«.

2.2. Artikel 1, punkt 3

2.2.1. Det økonomiske og sociale Udvalg pointerer, at svovldioxid som omtalt i forslaget ikke er et konserveringsmiddel i det endelige produkt, men et rest- eller sporstof hidrørende fra konserveringen af frugten forud for dennes anvendelse, hvilket er tilladt for marmelade og gelé, som ikke hører til kategorien »ekstra«.

2.2.2. Selv om forbrugerne med rette kan være ængstelige over den virkning, svovldioxid kan have på organismen, ser det ud til, at koncentrationen i de i direktivet omhandlede produkter er minimal, hvilket også klart fremgår af ovennævnte fremstillingsproces.

2.2.3. Derimod kan man godt forestille sig, at den samlede indtagelse af svovldioxid fra forskellige levnedsmidler og forskellige uforarbejdede landbrugsprodukter kan give problemer.

2.2.4. Derfor finder Det økonomiske og sociale Udvalg det på den ene side vigtigt, at Kommissionen ansporer fabrikanterne til i videst muligt omfang at fjerne svovldioxiden fra levnedsmiddelprodukter (måske er obligatorisk mærkning i sig selv en tilskyndelse dertil). Men på den anden side appellerer man kraftigt til Kommissionen om at sørge for, at der udarbejdes et direktivforslag om de forskellige forhold omkring spor og reststoffer hidrørende fra forarbejdningen af landbrugsprodukter til levnedsmidler; dette direktivforslag bør indbefatte en repræsentativ oversigt over den samlede reststofoptagelse ved indtagelse af normal kost. En sådan oversigt kunne f.eks. udarbejdes inden for rammerne af Den videnskabelige Levnedsmiddelkomité's igangværende arbejde.

2.2.5. Hvis den omtalte mærkning alligevel bibeholdes, slår det økonomiske og sociale Udvalg endelig kraftigt til lyd for at operere med tolerancegrænser og derudover, at Kommissionen kan sikre sig medlemsstaternes garanti for, at kontrollen teknisk og administrativt kan gennemføres af de involverede nationale instanser.

2.3. Artikel 1, punkt 13

2.3.1. Det økonomiske og sociale Udvalg foreslår, at ordet »eventuelt« indføres før passagen »befriet for

(¹) EFT nr. C 25 af 3. 2. 1987, s. 8.

endokarpium«, da dette både svarer til fabriktionsmetoder, der normalt anvendes i visse medlemsstater, og til visse nationale traditioner, som bl.a. skyldes, at denne type produkter fremstilles af små og mellemstore virksomheder.

2.4. Artikel 1, punkt 16

2.4.1. Det økonomiske og sociale Udvalg mener, at anvendelsesbetingelserne vedrørende pectin og amideret pectin bør formuleres på følgende måde: »Det færdige produkts indhold af pectin, amideret pectin eller en blanding af disse to produkter må ikke overstige 1%«.

2.5. Det økonomiske og sociale Udvalg finder det yderst vigtigt, at der fortsat er overensstemmelse mellem direktivforslaget om kontrol med levnedsmidler⁽¹⁾ og de nye bestemmelser i det foreliggende forslag.

2.6. Det økonomiske og sociale Udvalg gør opmærksom på, at ordet »marmelade« er problematisk. Der er ikke kun tale om et terminologisk men om et reelt semantisk problem, og det drejer sig mere præcist om fortolkningen af dette ord i de forskellige medlemsstater.

2.6.1. Det konkrete problem er ret så vanskeligt, for ordet »marmelade« findes med forskellige stavemåder på alle medlemsstaternes sprog, men det dækker over

⁽¹⁾ KOM(86) 747 endelig udg.

forskellige produkter, som er led i faste levnedsmiddeltraditioner.

2.6.2. Derfor foreslår Det økonomiske og sociale Udvalg, at man over for de forskellige definitioner i basisdirektivet (79/693/EØF) indsætter en oversigt i direktivforslaget over de forskellige termer, således som de normalt anvendes i medlemsstaterne, svarende til klassifikationerne i dette direktiv.

2.7. Kommissionen bør sørge for forbrugeroplysning, således at der ikke opstår misforståelser på grund af, at ordet næsten er det samme, og dog har disse forskellige betydninger på de forskellige sprog, samt for at modvirke, at der opstår forkerte forventninger til eller modvilje mod det pågældende produkt.

2.8. Dette spørgsmål er i øvrigt meget vigtigt for Spanien og Portugal, hvor der findes mange marmeladefabrikker, som overvejende er mindre familievirksomheder.

2.9. Artikel 2

Denne artikel må have en identisk ordlyd på de forskellige EF-sprog.

Bruxelles, den 13. maj 1987.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (Euratom) om fastsættelse af maksimumstoleranceværdier for radioaktivitet i landbrugsprodukter og drikkevand

(87/C 180/10)

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber besluttede den 10. februar 1987, under henvisning til Euratom-traktatens artikel 31 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Det økonomiske og sociale Udvalgs sektion for energi, kernekraft og forskning, som udpegede Michel Saisu til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 4. maj 1987.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 246. plenarforsamling, mødet den 13. maj 1987, enstemmigt følgende udtalelse:

1. Indledning

1.1. Efter atomulykken i Tjernobyl blev EF stillet over for spørgsmålet om radioaktiv kontaminering af levnedsmidler samt mangelen på EF-normer og internationale normer til fastsættelse af grænseværdier for kontaminering af levnedsmidler beregnet på markedsføring efter en sådan ulykke.

1.2. De alvorlige mangler med hensyn til information gjorde det ikke muligt for Kommissionen at vurdere de mulige risici for radioaktiv kontaminering af luft og levnedsmidler og forhindre den i at påtage sig det ansvar, som påhviler den i henhold til Euratom-traktaten, hvis artikel 38 giver mulighed for at udstede de direktiver, som en nødsituation måtte gøre nødvendige.

1.3. Det lykkedes EF at få truffet en række hasteforanstaltninger indeholdende bestemmelser om import af landbrugsvarer. Som følge af manglende enighed mellem medlemsstaterne lykkedes det imidlertid ikke Rådet at få fastsat grænseværdier for radioaktiv kontaminering af levnedsmidler, som skulle have været gældende for samhandelen mellem EF-landene.

1.4. Forskellene mellem de nationale beskyttelsesforanstaltninger, mangelen på koordinering af disse foranstaltninger og af informationsformidlingen mellem medlemsstaterne indbyrdes og i visse tilfælde inden for én og samme medlemsstat kan næppe begrundes udelukkende med forskellige kontamineringsniveauer. Der blev sat spørgsmålstegn ved medlemsstaternes reelle vilje til at lade hensynet til beskyttelse af forskellige befolkningsgrupper, herunder især mindre børn og gravide kvinder, veje tungere end alle andre hensyn af politisk, økonomisk eller handelsmæssig art.

1.5. Af ovennævnte årsager og som følge af det nødvendige i at fastholde det fælles markeds enhed og forebygge fordrejninger af samhandelen udgør fastsættelse af grænseværdier for radioaktiv kontaminering af levnedsmidler et væsentligt krav; grænseværdierne bør fastsættes på forhånd, således at der ikke opstår uenig-

hed i hastetilfælde; endvidere bør grænseværdierne være de samme både for produktionen inden for EF og for importerede varer.

2. Generelle bemærkninger

2.1. Det økonomiske og sociale Udvalg udtrykker tilfredshed med, at Kommissionen har forelagt et forslag til »et permanent system til fastsættelse af toleranceværdier for radioaktiv kontaminering af landbrugsprodukter og drikkevand efter en atomulykke«. Generelt set godkender Det økonomiske og sociale Udvalg udkastet til forordningsforslag, hvorigennem Kommissionen agter at fastsætte maksimumstoleranceværdier for radioaktivitet for landbrugsvarer og drikkevand.

2.2. Dette forslag er en fornyelse på dette felt, idet EF's indsats kan udgøre et referencegrundlag for arbejdet på internationalt plan, herunder inden for rammerne af Den internationale Atomenergiorganisation.

2.3. Det økonomiske og sociale Udvalg påpeger imidlertid, at det på nuværende tidspunkt kun har fået forelagt et ufuldstændigt udkast til forordningsforslag, idet Kommissionen endnu ikke har formuleret forslag om, hvilke »maksimumstoleranceværdier for radioaktiv kontaminering« der skal benyttes og som skal figurere som bilag til forordningen.

Dette forhold gør det ikke muligt for Det økonomiske og sociale Udvalg at foretage korrekt udøvelse af den rådgivende funktion, som tillægges det i Euratom-traktaten, herunder især artikel 31.

2.4. Den foreliggende udtalelse skal derfor kun opfattes som en første stillingtagen. Det økonomiske og sociale Udvalg vil senere udtale sig om det fuldstændige forslag, som Kommissionen skal forelægge det til udtalelse; dette forslag skal bl.a. handle om »de maksimumstoleranceværdier for radioaktiv kontaminering«, som Kommissionen senere lægger sig fast på. Kommissionen ventes at fremsætte sine forslag på dette område i løbet af maj måned 1987.

2.5. Det økonomiske og sociale Udvalg forstår udmærket, at Kommissionen ønsker at lade disse forslag bygge på de seneste videnskabelige data, og at den

ønsker at opnå så bred international konsensus som mulig; dog udtrykker Det økonomiske og sociale Udvalg stor utilfredshed med den fulgte fremgangsmåde og med den køreplan, som Kommissionen og Rådet har fastlagt.

Det økonomiske og sociale Udvalg understreger, at Kommissionen ved fastlæggelsen af maksimumstoleranceværdier for radioaktiv kontaminering er nødt til at iagttage følgende principper:

- i maksimumstoleranceværdierne for radioaktiv kontaminering skal der tages højde for særligt udsatte befolkningsgrupper,
- det lovfæstede påbud om strålingsminimering lader sig ikke erstatte af maksimumstoleranceværdier for radioaktiv kontaminering. Reklame for og salg af lavt belastede fødevarer må ikke forhindres,
- maksimumstoleranceværdierne for radioaktiv kontaminering skal være i samklang med de eksisterende retsregler om strålingsbeskyttelse, da man et år efter Tjernobyl ikke mere kan tale om korttidsbelastninger. Det er utilstedeligt at byde befolkningen højere årlige belastninger gennem optagelse i organismen end dem, arbejdstagere i strålingsområder udsættes for,
- fastlæggelsen af maksimumstoleranceværdier for radioaktiv kontaminering indebærer, at der inden for sundhedspolitikken må ske en afvejning af forskellige interesser, hvilket fordrer lovforanstaltninger også på nationalt plan.

2.6. Det økonomiske og sociale Udvalg bemærker med tilfredshed, at Kommissionen etablerer en forbindelse mellem det foreliggende forordningsforslag og forslaget til beslutning »om indførelse af et fællesskabssystem for hurtig udveksling af oplysninger ved forekomst af usædvanligt store mængder radioaktivitet eller i tilfælde af atomulykker«, som Det økonomiske og sociale Udvalg godkendte den 25. februar 1987⁽¹⁾.

Denne forbindelse begrundes til fulde, om nødvendigt er, hvad Det økonomiske og sociale Udvalg i sin udtalelse dengang anmodede om, nemlig at medlemsstaterne i tilfælde af atomulykker eller ved konstatering af usædvanlig høj radioaktivitet skulle have pligt til også at fremsende oplysninger om kontrol af radioaktiviteten i levnedsmidler og drikkevand.

2.7. Det økonomiske og sociale Udvalg understreger, at indførelse af et fællesskabssystem til hurtig udveksling af oplysninger er en afgørende forudsætning for, at det »permanente system til fastsættelse af toleranceværdier for radioaktiv kontaminering af drikkevand og landbrugsprodukter efter en atomulykke«, som Kommissionen foreslår, kan virke gnidningsløst.

Det økonomiske og sociale Udvalg opfordrer derfor indtrængende Rådet til snarest at vedtage det forslag til beslutning, som Kommissionen har forelagt det.

2.8. Tjernobyl-ulykken er et bevis på, at der hersker stor sandsynlighed for, at EF bliver påvirket af en atomulykke i et tredjeland, fordi radioaktive stoffer har mulighed for at spredes i atmosfæren. Det er derfor vigtigt, at EF hurtigt bliver orienteret om en sådan ulykke, således at det uopholdeligt kan træffe foranstaltninger til sådan kontrol med importen af levnedsmidler, som situationen måtte gøre berettiget, og så der hurtigt kan fastsættes maksimumstoleranceværdier for radioaktiv kontaminering; i tilfælde af overskridelse af disse niveauer skal det være forbudt at markedsføre eller eksportere landbrugsvarer fra EF og importerede levnedsmidler, som har været udsat for følgerne af en sådan ulykke.

2.9. EF skal derfor kunne informeres direkte og med fuld ret om ulykker eller hændelser, som måtte indtræffe på tredjelandes område; EF bør derfor tilslutte sig konventionen »om hurtig meddelelse om atomulykker«, som er udarbejdet inden for Den internationale Atomenergiorganisation og som trådte i kraft den 27. oktober 1986.

Det økonomiske og sociale Udvalg opfordrer Rådet til snarest at vedtage udkastet til beslutning »om godkendelse af indgåelsen af den konvention om hurtig meddelelse om atomulykker«, som Kommissionen forelagde Rådet i januar 1987.

2.10. Det økonomiske og sociale Udvalg mener, at det udkast til forordningsforslag, som er blevet forelagt, skal ses i sammenhæng med en atomulykke, hvis konsekvenser kan forventes at påvirke udstrakte eller spredte områder inden for EF. En sådan situation gør det nødvendigt med generelle foranstaltninger, som skal gælde for hele EF's område.

Det økonomiske og sociale Udvalg mener, at man i tilfælde af uheldsbetingede eller begrænsede udslip af radioaktive stoffer ved hjælp af løbende kontrol med radioaktiviteten i landbrugsvarer, især i områder som ligger tæt på atomkraftværker, hurtigt vil kunne forhindre virkningerne af sådanne udslip og bl.a. aflukke det område, som måtte være berørt, og uopholdeligt træffe de foranstaltninger til information og beskyttelse af befolkningen, som en sådan situation måtte gøre påkrævet.

2.11. Euratom-traktatens artikel 35 og 36 bør derfor tages op til ny behandling, og artiklernes anvendelsesområde udvides. Man bør ligeledes harmonisere metoderne til kontrolprøveudtagning og forelæggelse af resultater. Kommissionen bør have rådighed over de nødvendige midler, så den kan udøve sin kontrolret i form af adgang til atomanlæg, hvor Kommissionen skal undersøge anlæggenes funktion og effektivitet, jf. Euratom-traktatens artikel 35.

2.12. I udtalelsen fra februar 1987 (jf. punkt 2.6 ovenfor) understregede Det økonomiske og sociale Udvalg, at der var behov for hasteforanstaltninger »til genskabelse og styrkelse af befolkningens tillid med hensyn til information«, og at iværksættelse af et fælles-

⁽¹⁾ EFT. nr. C 105 af 21. 4. 1987, s. 9.

skabssystem til hurtig udveksling af oplysninger ved forekomst af usædvanligt store mængder radioaktivitet eller i tilfælde af atomulykker kun udgjorde et første skridt i denne henseende.

Det økonomiske og sociale Udvalg henstillede, at der foretoges dybtgående overvejelser, specielt på områderne information af befolkningen og forebyggende information og oplæring, især med hensyn til befolkningens adfærd f.eks. i en situation som den Tjernoby-ulykken førte til; endvidere henstillede Det økonomiske og sociale Udvalg at der om fornødent blev taget initiativer eller truffet beslutninger.

2.13. Det økonomiske og sociale Udvalg gentager denne henstilling og understreger det nødvendige i, at befolkningen informeres fuldstændigt og på passende vis, bl.a. om de risici, som forbrug af kontaminerede levnedsmidler indebærer, om hvilke forholdsregler der bør tages, og om befolkningens adfærd i tilfælde af atomulykker eller enhver anden hændelse, som medfører radioaktiv kontaminering af landbrugsvarer og drikkevand samt i tilfælde af kemisk kontaminering, som måtte blive en følge af en sådan ulykke eller hændelse.

Parallelt hermed bør der forskes ihærdigt i virkningerne af forbrug af kontaminerede levnedsmidler.

2.14. Det økonomiske og sociale Udvalg finder tillige, at iværksættelsen af et permanent system til fastsættelse af maksimumstoleranceværdier for radioaktiv kontaminering af drikkevand og landbrugsprodukter efter en atomulykke bør udbygges med definition og iværksættelse på EF-plan af en nødplan, hvori man bl.a. bør angive, hvilke nærmere sikkerhedsforanstaltninger (som skal afhænge af graden af radioaktiv kontaminering af landbrugsvarer) myndighederne, producenterne, de handlende og hele befolkningen bør træffe.

Når det først er besluttet at iværksætte denne nødplan, bør medlemsstaterne sørge for at orientere befolkningen bedst muligt via passende instanser, herunder især regionale og lokale organer.

2.15. Selv om Det økonomiske og sociale Udvalg principgodkender udkastet til forordningsforslag, ønsker det at fremsætte følgende mere specifikke bemærkninger og forslag:

3. Særlige bemærkninger

3.1. Det økonomiske og sociale Udvalg mener, at sammenhængen mellem udkastet til forordningsforslag og Kommissionens forslag om et fællesskabssystem til hurtig udveksling af oplysninger bør understreges i højere grad. Sammenhængen bør omtales udtrykkeligt i selve forordningen.

3.2. Det økonomiske og sociale Udvalg mener, at medlemsstaterne i tilfælde af atomuheld på et tredje-

lands område bør kontrollere radioaktiviteten i landbrugsvarer, som importeres fra det pågældende tredjeland samt fra andre tredjelande, som er påvirket eller kan tænkes at have været påvirket af atomulykken. Det bør forbydes at importere landbrugsvarer, som ikke overholder de maksimumstoleranceværdier for radioaktivitet, som Kommissionen fastsætter.

Denne kontrol og de restriktioner eller forbud mod import, som kontrollen måtte føre til, bør dog ikke skade samhandelen mellem EF og tredjelande utilbørligt. Anvendelsen af restriktioner eller forbud bør finde sted i samråd med de berørte tredjelande og der bør tages hensyn til kontamineringsgraden i det land, hvor ulykken er sket, samt til de importrestriktioner eller forbud, som disse tredjelande selv måtte indføre.

3.3. I Kommissionens udkast til forordningsforslag løser man ikke spørgsmålet om landbrugsvarer, som måtte blive importeret til EF efter udløbet af en forordning, hvori der fastsættes maksimumstoleranceværdier for radioaktiviteten. Det økonomiske og sociale Udvalg mener, at der bør anstilles indgående overvejelser desangående.

3.4. Det økonomiske og sociale Udvalg erkender, at det ikke er rimeligt at fastsætte stramme grænseværdier for radioaktiv kontaminering, således at det forbydes at markedsføre eller eksportere landbrugsvarer og drikkevand, som ikke overholder disse værdier, da der kan gøre sig forskelle gældende med hensyn til, hvor høj en grad af nødssituation der i realiteten er tale om. Det økonomiske og sociale Udvalg udtrykker tilfredshed med, at den foreslåede procedure vil gøre det muligt for Kommissionen øjeblikkeligt at udstede en forordning, som indfører maksimumstoleranceværdier for radioaktivitet som omtalt i grundforordningen, og om fornødent at tilpasse disse maksimumstoleranceværdier i funktion af de faktiske forhold, som ulykken eller hændelsen har givet anledning til (artikel 2 i udkastet til forordningsforslag).

3.5. Det økonomiske og sociale Udvalg udtrykker imidlertid bekymring over den foreslåede procedure for tilpasning af maksimumstoleranceværdierne for radioaktivitet og sætter spørgsmålstejn ved, om proceduren er egnet til at imødegå en reel nødssituation (artikel 3 og 4 i udkastet til forordningsforslag).

3.6. Denne procedure skal være præcis og pålidelig og gøre det muligt hurtigt at træffe beslutninger. Den konsultation af ekspertgruppen, som omtales i Euratom-traktatens artikel 31 og af Den stående Levnedsmiddelkomité bør foregå så hurtigt som muligt, således at der ikke kan opstå en situation, hvor medlemsstaterne tilskyndes til at vedtage ensidige nationale foranstaltninger.

3.7. Det forekommer heller ikke hensigtsmæssigt i denne forbindelse, at Kommissionen har mulighed for at udsætte anvendelsen af en forordning om tilpasning af maksimumstoleranceværdierne for radioaktivitet i tilfælde af, at forordningen ikke er i overensstemmelse med udtalelsen fra Den stående Levnedsmiddelkomité.

Tværtimod bør Rådet i så fald træffe en, eventuelt anderledes lydende, afgørelse så hurtigt som muligt.

3.8. I absolutte hastesager bør Kommissionen straks kunne udstede en forordning om tilpasning af maksimumstoleranceværdierne for radioaktivitet efter høring ene og alene af den ekspertgruppe, som omtales i Euratom-traktatens artikel 31.

3.9. Det økonomiske og sociale Udvalg erkender, at enhver afgørelse om kontrol med landbrugsprodukter og om fastsættelse af maksimumstoleranceværdier for radioaktivitet har meget store økonomiske, samfundsmæssige og handelsmæssige konsekvenser. Arbejdsgangen i forbindelse med styring af produktion, forædling, distribution og import af landbrugsvarer til EF er komplekse. Enhver ny form for beskyttelse medfører desuden ekstra omkostninger og rejser spørgsmål omkring delvis eller fuldstændig godtgørelse, hvis kriterier Kommissionen bør se nærmere på i samarbejde med medlemsstaterne og de berørte erhvervs- og samfundsgrupper.

Det økonomiske og sociale Udvalg mener imidlertid, at disse faktorer ikke bør veje tungere end hensynet til beskyttelse af befolkningen, når Kommissionen skal udstede en forordning om gennemførelse eller tilpasning af maksimumstoleranceværdier for radioaktivitet.

3.10. Det økonomiske og sociale Udvalg bør holdes orienteret om enhver forordning, som indfører maksimumstoleranceværdier for radioaktivitet eller som tilpasser sådanne værdier, således at Det økonomiske og sociale Udvalg, når tiden er inde, kan udtale sig om effektiviteten af den iværksatte ordning og, om nødvendigt, fremkomme med henstillinger til ændringer, som Det økonomiske og sociale Udvalg måtte finde nødvendige for at forbedre grundforordningens virkemåde.

3.11. Det økonomiske og sociale Udvalg understreger, at det er vigtigt, at der hersker konvergens i de

foranstaltninger, som medlemsstaterne skal træffe, således at landbrugsvarer, som ikke opfylder de maksimumstoleranceværdier for radioaktivitet, som Kommissionen fastsætter, hverken markedsføres eller eksporteres. Kommissionen bør være beføjet til at rette enhver form for henstilling til medlemsstaterne i dette spørgsmål. I denne sammenhæng bør Kommissionen nøje undersøge, om der bør iværksættes en ordning til mærkning af de nævnte produkter, således at disse ikke kan markedsføres efter udløbet af den forordning, hvori der fastsættes maksimumstoleranceværdier for radioaktivitet.

En sådan konvergens vil ikke blot garantere ensartet beskyttelse af befolkningen i hele EF, men også garantere det fælles markeds enhed og forebygge fordrejninger af samhandelen.

3.12. De foranstaltninger, som medlemsstaterne skal træffe, bør bl.a. omfatte bestemmelser om kvægfoder i form af græs, forbud mod at give kvæg kontamineret foder eller andre kontaminerede landbrugsvarer, ødelæggelse eller oplagring (som radioaktivt affald) af stærkt kontaminerede landbrugsvarer, mod at man til gengæld yder godtgørelse til de producenter og handlende, som rammes, i overensstemmelse med kriterierne i punkt 3.9.

3.13. Uden at ville ændre på principgodkendelsen af udkastet til forordningsforslag mener Det økonomiske og sociale Udvalg, at de generelle og særlige bemærkninger i udtalelsen gør det nødvendigt, at Kommissionen foretager talrige og i visse tilfælde radikale ændringer i oplægget. Til den ende fremlægger Det økonomiske og sociale Udvalg en række redaktionelle ændringer som anført i bilaget til denne udtalelse.

Bruxelles, den 13. maj 1987.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

BILAG

Til forslag til Rådets forordning om fastsættelse af maksimumstoleranceværdier for radioaktivitet i landbrugsprodukter og drikkevand

Artikel 1

1. I denne forordning fastlægges proceduren for fastsættelse af maksimumstoleranceværdierne for radioaktiv kontaminering af drikkevand og landbrugsprodukter, som eventuelt markedsføres eller eksporteres efter en atomulykke eller anden ulykke, som har medført væsentlig kontaminering af landbrugsprodukter eller drikkevand.

2. Ved landbrugsprodukter forstås produkter egnet til føde for mennesker eller dyr i ubearbejdet eller bearbejdet stand.

Artikel 2

1. I tilfælde af en atomulykke eller anden begivenhed, som omhandlet i artikel 1 i beslutningen⁽¹⁾, og uden at foregribe bestemmelserne i Euratom-traktatens artikel 35 og 36 om registrering af usædvanlig høj radioaktivitet i landbrugsprodukter og drikkevand, skal Kommissionen på anmodning af en medlemsstat eller på eget initiativ:

- a) øjeblikkelig udstede en forordning, som bringer de i bilag I fastsatte maksimumstoleranceværdier for radioaktiv kontaminering af landbrugsvarer og drikkevand, som kan markedsføres eller eksporteres, til anvendelse, og
- b) hvis forholdene kræver det, udstede en forordning, hvorved de i bilag I fastsatte maksimumstoleranceværdier tilpasses udviklingen i den situation, som ulykken eller begivenheden har medført, i overensstemmelse med artikel 5 og 6.

2. I forbindelse med vedtagelsen af den i stk. 1, litra b), nævnte forordning tager Kommissionen hensyn til de grundlæggende normer, som er fastlagt i direktiv 80/836/Euratom⁽²⁾, som ændret ved direktiv 84/467/Euratom⁽³⁾, i overensstemmelse med artikel 30 og 31 i Euratom-traktaten og især til det princip, at alle eksponeringer skal holdes på så lavt niveau, som det med rimelighed er muligt, under hensyntagen til i første række kravene til sundhedsbeskyttelse af de forskellige befolkningsgrupper, herunder især mindre børn og gravide kvinder.

⁽¹⁾ Beslutning »om et fælleskabssystem for hurtig udveksling af oplysninger ved forekomst af usædvanligt store mængder radioaktivitet eller i tilfælde af atomulykker«, som Rådet endnu ikke har vedtaget.

⁽²⁾ EFT nr. L 246 af 17. 9. 1980, s. 1.

⁽³⁾ EFT nr. L 265 af 5. 10. 1984, s. 4.

Ved fastsættelsen af maksimumstoleranceværdier for radioaktiv kontaminering bør der desuden tages hensyn til bestrålingen på lang sigt og derfor skabes overensstemmelse med gældende normer for strålingsbeskyttelse.

3. Det økonomiske og sociale Udvalg holdes underrettet om de forordninger, som vedtages under anvendelse af stk. 1. Endvidere sender Kommissionen Det økonomiske og sociale Udvalg de udtalelser, som er afgivet i overensstemmelse med artikel 5 og 6.

Artikel 3

1. I tilfælde af en atomulykke som omtalt i konventionen »om hurtig meddelelse om atomulykker« som indtræffer på et tredjelands område, skal medlemsstaterne:

- a) foretage kontrol af radioaktiviteten i landbrugsprodukter, som importeres fra de nævnte tredjelande og fra andre tredjelande, som fysisk berøres eller kan berøres som nævnt i ovennævnte konventions artikel 1.
- b) holde Kommissionen underrettet om resultaterne om den foretagne kontrol.

2. Kommissionen fastsætter, i hvilken periode medlemsstaterne skal foretage den kontrol, som omtales i stk. 1, litra a), og i hvilket tempo de oplysninger, som omtales i stk. 1, litra b), skal fremsendes til Kommissionen.

Artikel 4

1. På basis af de oplysninger, som Kommissionen får meddelt i medfør af artikel 3, stk. 1, litra b), sætter Kommissionen om nødvendigt den procedure, som omtales artikel 2, stk. 1, litra a) og b), i kraft.

2. Ved ikraftsættelsen af denne procedure skal Kommissionen også tage hensyn til de restriktioner og forbud mod import, som tredjelande måtte have indført.

Artikel 5

1. Den i artikel 2, stk. 1, litra b), omhandlede forordning udarbejdes af Kommissionen efter udtalelse fra den i artikel 31 i Euratom-traktaten nævnte ekspertgruppe (i det følgende benævnt »ekspertgruppen«).

2. Når Kommissionen anmoder om ekspertgruppens indstilling, fastsætter den, alt efter hvor presserende

vedtagelse af en forordning er, en frist for afgivelse af udtalelsen. Der finder ingen afstemning sted. Ethvert medlem af ekspertgruppen kan dog kræve, at hans eller hendes synspunkter anføres i referatet.

Artikel 6

1. Kommissionen forelægger Den Stående Levnedsmiddelkomité, i det følgende benævnt »komiteen«, et udkast til den i artikel 5 nævnte forordning ledsaget af ekspertgruppens udtalelse.

2. Komiteen afgiver sin udtalelse om udkastet inden for en frist, som formanden fastsætter, alt efter hvor presserende forordningens vedtagelse er. Fristen må dog ikke være længere end fem dage. Udtalelsen afgives af det i Euratom-traktatens artikel 118, stk. 2, fastsatte flertal. De af medlemsstaternes repræsentanter i komiteen afgivne stemmer tildeles den i nævnte artikel fastsatte vægt. Formanden deltager ikke i afstemningen.

3. Kommissionen udsteder forordningen, som straks finder anvendelse. Er forordningen ikke i overensstemmelse med komiteens udtalelse, meddeler Kommissionen straks Rådet forordningen. Denne meddelelse kan ikke medføre, at forordningens gennemførelse udsættes.

Rådet kan med kvalificeret flertal træffe en anden beslutning inden for en måned.

4. I absolutte hastetilfælde udsteder Kommissionen direkte forordningen om tilpasning af maksimumstoleranceværdierne som defineret i bilag I, efter høring af ekspertgruppen i overensstemmelse med artikel 5.

Forordningen træder i kraft straks. Den meddeles imidlertid øjeblikkelig Rådet, som med kvalificeret flertal kan træffe en anden beslutning inden for en måned.

Artikel 7

1. Enhver forordning, som udstedes i henhold til artikel 2 og 3, skal være tidsbegrænset.

2. Gyldigheden af en forordning, som udstedes i henhold til artikel 2 og 3, listen over de landbrugsvarer, som forordningen omfatter, samt de maksimumstoleranceværdier, som fastsættes i en forordning som omhandlet i artikel 1, stk. 1, litra b), kan ændres efter den i artikel 5 og 6 angivne fremgangsmåde.

Artikel 8

1. For at sikre, at maksimumstoleranceværdierne i bilag I er i overensstemmelse med de senest tilgængelige videnskabelige data, indhenter Kommissionen fra tid til anden en indstilling fra ekspertgruppen.

2. Maksimumstoleranceværdierne i bilag I kan revideres eller suppleres efter anmodning fra en medlemsstat eller på Kommissionens initiativ efter den i Euratom-traktatens artikel 31 angivne fremgangsmåde.

Artikel 9

1. Medlemsstaterne foretager kontrol med overholdelsen af de maksimumstoleranceværdier, som fastsættes i en forordning, som Kommissionen udsteder i henhold til artikel 4.

2. Når en medlemsstat efter kontrol i overensstemmelse med stk. 1 konstaterer, at landbrugsvarer fra et tredjeland ikke falder inden for maksimumstoleranceværdierne, skal den pågældende medlemsstat forbyde import af de pågældende landbrugsvarer.

3. Medlemsstaterne holder Kommissionen underrettet om resultaterne af den kontrol, som foretages i henhold til stk. 1, og meddeler især samtlige tilfælde af ikke-overholdelse af maksimumstoleranceværdierne.

Artikel 10

Hver medlemsstat meddeler Kommissionen, hvilke organer der skal iværksætte den kontrol, som omtales i artikel 3, stk. 1, litra a), og artikel 9, stk. 1, og som skal fremsende resultaterne af kontrollen.

Artikel 11

1. Medlemsstaterne træffer alle egnede foranstaltninger til at sikre, at landbrugsprodukter, som ikke opfylder de maksimumstoleranceværdier, som er fastsat i en forordning, der er udstedt i henhold til artikel 2, hverken markedsføres eller eksporteres.

Ved gennemførelsen af denne forordning anses landbrugsprodukter, som indføres fra tredjelande, for at være markedsført, når de indføres på EF's toldområde, medmindre der er tale om en toldtransitprocedure.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen, hvilke foranstaltninger de har planlagt til gennemførelse af stk. 1. Kommissionen registrerer disse.

3. Efter registreringen heraf foretager Kommissionen, om nødvendigt, i samarbejde med medlemsstaternes kompetente nationale myndigheder en koordinering af disse foranstaltninger. Den tilstiller medlemsstaterne henstillinger desangående.

Artikel 12

Hver medlemsstat giver Kommissionen alle oplysninger vedrørende gennemførelsen af denne forordning, især om tilfælde, hvor maksimumstoleranceværdierne ikke er blevet overholdt.

Kommissionen videregiver disse oplysninger til de øvrige medlemsstater og orienterer Det økonomiske og sociale Udvalg med regelmæssige mellemrum.

Artikel 13

Gennemførelsesbestemmelserne til denne forordning samt eventuelle ændringer af fortegnelsen over mindre vigtige levnedsmidler i bilag II til denne forordning vedtages efter fremgangsmåden i artikel 5 og 6.

Artikel 14

Denne forordning træder i kraft på dagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udtalelse om forslag til Rådets resolution om fortsættelse og gennemførelse af en fællesskabs-politik og et handlingsprogram for miljøet (1987 til 1992)⁽¹⁾

(87/C 180/11)

Rådet for De europæiske Fællesskaber besluttede den 28. oktober 1986 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Det økonomiske og sociale Udvalgs sektion for miljø-, sundheds- og forbrugerspørgsmål, som udpegede Klaus Boisseree til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 23. april 1987.

Det økonomiske og sociale Udvalg har erfaret, at Ministerrådet på sin samling den 19. til 20. marts 1987 overvejede at træffe nye afgørelser om de enkelte forslag i det 4. miljøhandlingsprogram efter fremlæggelsen af Europa-Parlamentets og Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelser og af Kommissionens forslag. I henhold til denne beslutning forventer Det økonomiske og sociale Udvalg, at følgende udtalelse inddrages i Ministerrådets kommende forhandlinger.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 246. plenarforsamling, den 13. maj 1987, med 81 stemmer for, 42 imod og 17 hverken for eller imod, følgende udtalelse:

1. Generelle bemærkninger

1.1. Det økonomiske og sociale Udvalg bifalder EF's fjerde handlingsprogram på miljøområdet samt forslaget til Rådets resolution om fortsættelse og gennemførelse af en miljøpolitik

- i betragtning af den betydning, der bør tillægges miljøbevarelse og -beskyttelse til sikring af det naturlige livsgrundlag og livskvaliteten for alle Fællesskabets borgere, og
- i betragtning af, at miljøbeskyttelse berører alle livs-, interesse- og ansvarsområder, og at alle både påvirker miljøet og nyder godt af det.

Fællesskabet bør fremover også med inddragelse af medlemsstaternes ansvar give miljøpolitikken en ny, progressiv dimension.

1.2. Det økonomiske og sociale Udvalg støtter programmets politiske mål, især viljen til at udnytte de muligheder og beføjelser, der ligger i Den europæiske fælles Akt, og til at tage hensyn til gennemførelse af det fælles indre marked i 1992 ved miljøpolitikens udformning.

Det økonomiske og sociale Udvalg beklager dog, at programmet ikke indeholder en klar vurdering af gennemførelsen af de forudgående handlingsprogrammer, især det 3. EF-handlingsprogram.

1.3. Den tilsigtede videreudvikling af den materielle europæiske miljøret på et højt niveau bifaldes. Det økonomiske og sociale Udvalg ser dette som et skridt i retning af en styrkelse af forebyggelsesprincippet, hvorefter

⁽¹⁾ EFT nr. C 70 af 18. 3. 1987, s. 3.

- der sættes ind med foranstaltninger ved forureningens eller skadens kilde,
- også ældre allerede eksisterende anlæg og produkter omfattes af beskyttelsesforanstaltningerne,
- der kræves ressourcebesparelser og forebyggelse af miljøbelastninger,
- forebyggelsesprincippet er også hensigtsmæssigt økonomisk set, eftersom forebyggende foranstaltninger i reglen er billigere end efterfølgende saneringer eller udbedring af skader.

Det er i overensstemmelse med forebyggelsesprincippet at indføre miljøbeskyttelsesforanstaltninger på et tidligt tidspunkt, også selv om man endnu ikke har løst alle videnskabelige tvivlsspørgsmål fuldt ud.

1.4. I overensstemmelse med Ministerrådets beslutning af 24. november 1986 finder Det økonomiske og sociale Udvalg det nødvendigt at koncentrere handlingsprogrammet om prioriterede aktioner, der kan gennemføres inden for den fastsatte tidsfrist, og som på grund af deres europæiske karakter kun kan få en tilfredsstillende løsning på EF-niveau.

Kommissionen bør derfor med udgangspunkt i den omfattende fremstilling i 4. program udarbejde en koncentreret handlingsplan for årene 1987 til 1992, hvori følgende er indeholdt:

- En nøjagtig fremstilling af den aktuelle situation, herunder en redegørelse for Fællesskabets allerede udstedte forskrifter og direktiver og en beskrivelse af deres omsætning i de enkelte medlemsstater. Fremstillingen bør omfatte en fortegnelse over de kompetente myndigheder og styrelser for de forskellige sektorer, der omfatter miljøbeskyttelse i medlemsstaterne, samt en redegørelse for de regionale eller lokale erfaringer på særlige problemområder.
- En fremstilling og vurdering af resultaterne af de tidligere handlingsprogrammer, særlig 3. handlingsprogram.
- En oversigt over, hvilke miljøproblemer der — navnlig på grund af deres grænseoverskridende karakter — bedst kan angribes på EF-niveau, og hvilke det — ifølge vor nuværende viden — er mest hensigtsmæssigt at lade medlemsstaterne tage sig af.
- En tidsplan for de enkelte EF-aktioner, en redegørelse for efter hvilke kriterier de er tillagt prioritet og en vurdering af de samlede virkninger af foranstaltningerne (herunder af Fællesskabets indsats af finansielle og personalemæssige ressourcer).

Det økonomiske og sociale Udvalg nærer ikke noget ønske om at komme Kommissionen i forkøbet, men anser det for vigtigt, at prioriteringslisten kommer til at omfatte følgende:

- kontrol og vurdering af de hidtil udstedte miljøbeskyttelsesregler og tilpasning af disse regler til teknikens aktuelle stade under hensyntagen til økonomiske, sociale og beskæftigelsesmæssige konsekvenser,

- miljøbeskyttelsens integration i alle relevante EF-politikker og finansieringsinstrumenter,
- foranstaltninger til forebyggelse af omfattende grænseoverskridende miljøbelastninger, som f.eks. spredning af svovl- og kvælstofforbindelser, der forurenser luften, i samarbejde med tredjelande,
- miljøbeskyttelse i grænseregioner (f.eks. ved giftstof- eller varmeudledning i floder, der gennemløber flere lande) gennem forøget samarbejde mellem og inddragelse af de berørte parter,
- information af arbejdstagerne om miljøproblemer på virksomhederne med henblik på at inddrage dem i problemernes løsning.

1.5. I betragtning af dette miljøprogramms betydning for den økonomiske politik, social- og beskæftigelsespolitikken anbefaler Det økonomiske og sociale Udvalg Kommissionen at inddrage arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer samt repræsentative forbrugere- og miljøgrupper i forbindelse med programmets gennemførelse. Der bør på EF-niveau opstilles rammebetingelser, som garanterer et passende samarbejde på nationalt, regionalt og lokalt plan.

2. Særlige bemærkninger

2.1. Generelle retningslinjer

2.1.1. Ændringer af Rom-traktaten

2.1.1.1. Det økonomiske og sociale Udvalg ønsker en vidtgående udnyttelse af de beføjelser, Den europæiske fælles Akt giver til fuldstændiggørelsen af den europæiske miljølovgivning. Med henblik på at gøre hurtigere fremskridt på miljøområdet opfordrer Det økonomiske og sociale Udvalg Ministerrådet til så vidt muligt at gøre omfattende brug af flertalsprincippet (jf. EØF-traktatens artikel 100 A og 130 S).

2.1.1.2. Det økonomiske og sociale Udvalg bifalder de planlagte foranstaltninger til forbedring af indberetningen om miljøsager på europæisk plan. Det er her vigtigt at koncentrere sig om det væsentlige. Kvaliteten af de nationale regler og EF's forskrifter samt af deres gennemførelse i praksis lader sig bedst måle på grundlag af den faktiske udvikling i miljøsituationen. Det er derfor hensigtsmæssigt løbende at samle oplysninger herom i en »Beretning om miljøets tilstand i EF« samt at vurdere disse oplysninger med jævne mellemrum.

2.1.1.3. Forudsætningen for dette er, at der findes tilstrækkeligt mange relevant placerede målestationer, der løbende kontrollerer de vigtigste miljøbelastninger. For at kunne udnytte disse resultater på europæisk plan må man harmonisere de anvendte målemetoder og vurderingskriterier samt uddanne og skole det nødvendige personale.

2.1.1.4. Det økonomiske og sociale Udvalg støtter ligeledes Kommissionens plan om at omdanne den hidtidige miljøoplysningsaftale til et bindende fællesskabsinstrument, således at Kommissionen får bedre information om planlagte miljøforanstaltninger i medlemsstaterne; de nye kompetencebestemmelser i Den europæiske fælles Akt forudsætter en sådan streng oplysningspligt.

2.1.1.5. For at undgå at EF-normer forhindrer fremsynede løsninger i enkelte lande, kan det af særlige grunde være nødvendigt udtrykkeligt at udstede disse normer som »minimumsnormer« (jf. EØF-traktatens artikel 130 t, der indsattes med Den europæiske fælles Akt).

2.1.2 Gennemførelse af Fællesskabets direktiver

2.1.2.1. Gennemførelsen af den europæiske miljølovgivning, især EF-direktiverne, i medlemsstaterne fremhæves med rette i programmet. Det økonomiske og sociale Udvalg beklager, at mange af miljødirektiverne slet ikke er gennemført eller kun delvis og kræver en omfattende status (herunder en oversigt over de overtrædelsesprocedurer, der i henhold til EØF-traktatens artikel 169 er indledt på dette felt), som skal gøres tilgængelig for offentligheden. Der er dog vigtigt fremover, at Kommissionen allerede ved forslagernes udformning og Ministerrådet ved vedtagelsen af direktiver lægger større vægt på den praktiske mulighed for at iværksætte og gennemføre dem, således at man undgår problemer, når de skal omsættes i praksis og senere gennemføres fuldt ud.

2.1.2.2. Det økonomiske og sociale Udvalg er enig med Kommissionen i, at en effektiv gennemførelse af fællesskabsretten på miljøområdet i fremtiden er særligt betydningsfuld. Det økonomiske og sociale Udvalg støtter Kommissionens forslag til forbedring af informationen mellem EF og medlemsstaterne og mellem medlemsstaterne indbyrdes samt forslaget om at forbedre oplysningen om miljøbeskyttelse.

2.1.2.3. Kommissionens forslag om at indsætte »EF-miljøinspektører« kan have betydning for oplysning, rådgivning og erfaringsudveksling medlemsstaterne imellem. Man må dog her ikke glemme, at gennemførelsen af miljølovgivningen, hvad enten den har europæisk, nationalt eller regionalt udspring, er og fortsat skal være de regionale henholdsvis nationale myndigheders opgave. Det bør undgås, at EF-inspektører og nationale myndigheder udfører dobbeltarbejde på miljøområdet. Kommissionen bør derfor undersøge, om betegnelsen »miljøobservatør« kan vælges i stedet for »miljøinspektør«.

2.1.2.4. Man bør i denne forbindelse især være opmærksom på de virksomhedsansatte (virksomhedens egne specialister), der tager sig af miljøbeskyttelsesproblemer. Deres funktion bør til en vis grad harmoniseres gennem fællesskabsretten. Antallet af virksomhedsspecialister og deres faglige kvalifikationer tilpasses

således efter virksomhedens størrelse, og deres stilling bør styrkes.

De nye »miljøerhverv«, der er under udvikling som følge af miljøbeskyttelsesopgaverne samt virksomheds-specialisternes opgaver, kræver særlige studieforløb, f.eks. omfattende fagområderne geografi, medicin, biologi, teknologi, økologi, geologi, kemi og fysik. Det integrerede miljøvidenskabsstudium bør få særlig betydning. Kommissionen bør give udkast til uddannelsesnormer, for at der også for disse erhverv kan sikres fri bevægelighed inden for EF.

2.1.3. Miljøpolitikens integration i Fællesskabets politik på andre områder

2.1.3.1. Det økonomiske og sociale Udvalg støtter programmet for miljøpolitikens integration i EF's politik på andre områder. Det bør fremover generelt tilstræbes at anvende de materielle principper fra EF-direktivet »om vurdering af virkninger på miljøet«⁽¹⁾ på alle relevante politiske områder og EF-foranstaltninger. F.eks. bør konsekvenserne for miljøet beskrives i retsaktforslagenes begrundelse (svarende til beskrivelsen af de forudsigelige budgetmæssige konsekvenser ved udarbejdelsen af retsakterne).

2.1.3.2. Dette gælder især EF's landbrugspolitik, hvis mål fremover må være at sikre et miljøvenligt land- og skovbrug, bevarelsen af landmiljøet som livsform og økonomi samt befolkningens forsyning med landbrugsprodukter af høj kvalitet. Landbrugsfondens udviklingssektion bør i højere grad end hidtil anvendes til opretholdelse af landbrugsformer, der er forenelige med miljøbevarelse. Forudsætningen herfor er, at land- og skovbrug følger de alment gældende forskrifter for miljø- og planlægningslovgivningen.

2.1.3.3. Men miljøbeskyttelsen skal også integreres bedre i transportpolitikken, og foranstaltningerne til fremme af den kollektive trafik, ikke mindst den grænsoverskridende nærtrafik, bør udvides kraftigt. Der bør i EF's forskrifter om sikkerhed ved transport af farligt gods eller af varer, der på anden vis har betydning for miljøet, i højere grad end hidtil tages hensyn til risikoen for miljøskader som følge af ulykker.

2.1.3.4. Koordineringen af miljø- og regionalpolitik fremhæves med rette i programmet. Det økonomiske og sociale Udvalg gør især opmærksom på de mulige miljøkonflikter, som de EF-finansierede infrastrukturprojekter af europæisk interesse (jf. KOM(86) 722 endelig udg. samt arbejdsdokument Det økonomiske og sociale Udvalg 42/87) kan udløse, hvis der ikke i tide foretages en koordinering.

(¹) Rådets direktiv 85/337/EØF (EFT nr. L 175 af 5. 7. 1985, s. 40).

Det økonomiske og sociale Udvalg går ind for at søge Regionalfonden om midler til forbedring af miljøet gennem bykernes anering samt støtte til tidligere industriområder.

2.1.3.5. Med hensyn til koordinering af miljøpolitik og energipolitik peger Det økonomiske og sociale Udvalg først og fremmest på foranstaltninger, der øger effektiviteten af energitransformation og energianvendelse, eftersom det er det eneste middel til at forene miljøbeskyttelse, ressourcebesparelser og levestandard. Foranstaltninger, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig og miljøvenlig kraft varmekombination ved elproduktionen, bør fremmes.

Forbrugstariffer, der begunstiger et merforbrug af strøm, varme, vand og lignende, bør falde bort i fremtiden. Kommissionen bør fremsætte forslag til en tarifstruktur, der er tilpasset de miljøpolitiske krav i Europa. Dette betyder på ingen måde, at Det økonomiske og sociale Udvalg ønsker, at tarifferne for storbrugere afskaffes.

2.1.3.6. Det økonomiske og sociale Udvalg lægger særlig vægt på sammenkædningen af miljøbeskyttelse og forbrugerbeskyttelse. Kommissionen bør udvikle en politik, der fremmer markedsføring og forbrug af produkter, der skåner miljøet. Det er især nødvendigt at indføre et system til mærkning af miljøvenlige produkter, som det allerede findes i nogle lande, samt at indføre et krav om, at det i brugsanvisningerne beskrives, hvorledes produkterne anvendes og kasseres på en miljøvenlig måde. Det er alt for lidt kendt, hvor meget den enkelte kan bidrage til en effektiv miljøbeskyttelse. Presse, radio og andre medier bør opfordres til i større omfang end hidtil at reklamere for miljøvenlige produkter samt for en omgang med produkterne (herunder deres bortskaffelse), der ikke skader miljøet, og de bør advare imod anvendelsen af miljøforurenende produkter. Dette oplysningsarbejde i medierne må også fokusere på borgernes adfærd i deres fritid.

Kommissionen og Ministerrådet bør på alle relevante områder arbejde tæt sammen med forbrugere- og miljøorganisationer.

2.1.3.7. Det økonomiske og sociale Udvalg gør opmærksom på det indbyrdes forhold mellem miljøbeskyttelse og arbejdssikkerhed. Det må i denne sammenhæng påses, at foranstaltninger til forebyggelse af forurening af det ydre miljø ikke indføres på bekostning af arbejdsmiljøet og omvendt.

Det samme gælder for boligmiljøet. I denne sammenhæng gøres tillige opmærksom på den skadelige påvirkning af miljø, helbred og sikkerhed fra byggematerialer, andre arbejdsmaterialer samt husholdningsapparaters drift; der bør her gives passende oplysninger og advarsler. Bygningsmaterialer, der er klassificeret som sundhedsfarlige, skal forbydes. Ligeledes skal det forbydes at bebygge grunde, der anses for farlige.

2.1.4. Økonomiske og beskæftigelsesmæssige aspekter ved miljøpolitikken og dens foranstaltninger

2.1.4.1. Det økonomiske og sociale Udvalg støtter principielt Kommissionens synspunkter med hensyn til økonomiske og beskæftigelsesmæssige aspekter ved miljøbeskyttelsespolitikken. Især støtter den mellem- og langsigtede foranstaltninger, der sigter på kontinuerlig fremgang. Da virksomhederne kan beregne en sådan miljøbeskyttelsespolitikks virkninger, har den en mere positiv indvirkning på beskæftigelsen end pludselige ændringer af miljølovgivningen. Erfaringerne viser også, at det kan betyde tab af arbejdspladser, hvis der ikke i tide sættes ind med miljøbeskyttelse.

Kommissionen opfordres til at samle og offentliggøre erfaringer og oplysninger om miljøbeskyttelsens indvirkning på den økonomiske vækst og beskæftigelsen både inden for og uden for EF.

Det økonomiske og sociale Udvalg fremhæver følgende eksempler på nye beskæftigelsesmuligheder i forbindelse med miljøbeskyttelse:

- modernisering af gamle industrianlæg,
- isolering, sanering og restaurering af bygninger,
- konstruktion og vedligeholdelse af rensningsanlæg, herunder vandrensningsanlæg,
- forskning og udvikling,
- udbygning af fritidsfaciliteter i landområder.

2.1.4.2. Det økonomiske og sociale Udvalgs studier over forskellige regioner i Europa har vist, at en forbedret miljøbeskyttelse gør landskab og levevilkår mere attraktive, og det får positiv indvirkning på turismen og bidrager dermed til en styrkelse af disse regioners økonomi. Turismen skal dog udvikle sig på en måde, der ikke er til skade for miljøet.

2.1.4.3. Kommissionens femårige EF-program for demonstrationsprojekter i medlemsstaterne⁽¹⁾; giver lejlighed til at fremme EF's miljøpolitik, især over for Fællesskabets ugunstigt stillede regioner, det støttes derfor af Det økonomiske og sociale Udvalg.

2.1.4.4. Det økonomiske og sociale Udvalg har allerede i sin udtalelse om det andet handlingsprogram på miljøområdet fremsat bemærkninger til cost-benefit-analyser af miljøpolitiske foranstaltninger, hvorfor der henvises hertil⁽²⁾. Vurderingskriterierne vil imidlertid give anledning til diskussion, da man må tage hensyn til de meget forskellige synspunkter, der alle er legitime.

⁽¹⁾ KOM(00) af 2. 3. 1987. Det økonomiske og sociale Udvalg vil afgive udtalelse herom i løbet af 1987.

⁽²⁾ EFT nr. C 281 af 27. 11. 1976, s. 23.

2.1.5. Miljøpolitikens økonomiske instrumenter

2.1.5.1. Det økonomiske og sociale Udvalg bifalder viljen til en forstærket indsættelse af økonomiske instrumenter i miljøpolitikken. Den ser heri en mulighed for at tilskynde de involverede til at iværksætte miljøbeskyttelsesforanstaltninger på eget initiativ, uden at det går ud over de retlige instrumenter. Den i denne forbindelse hyppigt omtalte kommercialisering af miljøudnyttelsen gennem såkaldte miljøcertifikater møder dog principielle betænkeligheder, da et sådant instrument hidtil ikke har vist sig praktisk anvendeligt nogetsteds.

Når miljøbeskyttelsesforanstaltningers økonomiske konsekvenser skal vurderes, må man tænke på, at det i sidste ende er forbrugerne, der helt eller delvis kommer til at bære omkostningerne.

2.1.5.2. Et af de planlagte økonomiske instrumenter til formindskelse af miljøbelastningerne er en øget bistand fra Regionalfonden. Det økonomiske og sociale Udvalg støtter dette forslag, såfremt støtten først og fremmest tilfalder dem, der træffer miljøbeskyttelsesforanstaltninger ud over det foreskrevne mål. I forbindelse med anvendelse af Regionalfonden til miljøbeskyttelsesformål bør regionale og lokale myndigheder, organisationer og initiativer i særlig grad inddrages.

2.1.5.3. Det økonomiske og sociale Udvalg bifalder den påtænkte videreførelse af EF's rammebestemmelser fra 1974 om enkeltstaters støtte til miljøbeskyttelsesforanstaltninger. Det bør dog i denne forbindelse overvejes, om videreførelsen skal ske på den betingelse, at der kun ydes hjælp til de miljøbeskyttelsesforanstaltninger, der går videre end det ved lov fastsatte eller gennem EF-normer foreskrevne minimum, eller som indebærer en teknologisk videreudvikling, eller som gennemføres tidligere end den ved lov fastsatte frist.

2.1.5.4. Det økonomiske og sociale Udvalg noterer sig med interesse Kommissionens overvejelser om ansvar og skadeserstatning for miljøskader. Det peger på problemerne med kompensation for grænseoverskridende skader samt på behovet for en obligatorisk forsikringsbeskyttelse ved indførelse af ansvar uafhængig af skyld (objektivt ansvar). Der henvises i denne forbindelse til betydningen af at gennemføre EØF-direktiv 85/374/EØF om produktansvar⁽¹⁾.

Hvor miljøskader ikke entydigt kan tilskrives en enkelt skyldig, som det f.eks. er tilfældet i forbindelse med forurenede grunde (gamle skader), skader på skovene og vandforurening, bør det ikke uden videre henlægges til staten at finansiere genopretningen. Det bør også undersøges, om/i hvilket omfang afhjælpning af sådanne miljøskader kan betales af regionale eller brancherelaterede fonde. Også foreninger, der forbinder forurene-

re og brugere i et interesse- og finansieringsfællesskab, kan komme i betragtning. Sådanne løsninger bør eventuelt være grænseoverskridende.

2.1.5.5. De i programmet omtalte forureningsafgifter fortjener opmærksomhed. Afgifterne bør i hvert tilfælde sættes så højt, at de tilskynder de involverede til at forebygge miljøforurening gennem egne foranstaltninger. Det økonomiske og sociale Udvalg foreslår at begynde med en omfattende erfaringsudveksling, også med inddragelse af erfaringer gjort uden for EF, om afgifternes indvirkning på miljøbeskyttelsen samt om problemerne med at inddrive dem.

Under ingen omstændigheder må afgifter træde i stedet for miljøbeskyttelsesforanstaltninger, når det drejer sig om sundhedsskadelige miljøbelastninger.

2.1.6. Oplysning og undervisning

2.1.6.1. Det økonomiske og sociale Udvalg tillægger miljøoplysning, miljøundervisning samt læreruddannelse stor betydning.

2.1.6.2. Det økonomiske og sociale Udvalg foreslår, at man ikke i miljøåret stopper EF's »modelskoleprojekter«, men lader dem fortsætte og udstrækker dem til videregående undervisningsområder⁽²⁾. Samtidig skal der planlægges og offentliggøres en vurdering af de hidtidige foranstaltninger. Det økonomiske og sociale Udvalg følger med særlig interesse miljøoplysningens integrering i skoleundervisningen. Kommissionen bør undersøge, om der kan stilles miljøpædagogisk materiale til rådighed for anvendelse i medlemsstaterne. Det økonomiske og sociale Udvalg gør opmærksom på, at skoler og voksenuddannelseskurser i nogle medlemsstater har et frugtbart samarbejde med organisationer uden for skolen med speciale i miljøbeskyttelse og miljøoplysning.

2.1.6.3. Det hører også med til miljøopdragelsen at formidle alle nødvendige miljøbeskyttelsesinformationer til unge under erhvervsuddannelse (f.eks. produktionsmetoder og miljøbeskyttelsesteknikker, valg af miljøvenlige råstoffer og materialer, kendskab til miljøforskrifter). Den faglige efteruddannelse bør omfatte en ajourføring af viden og forskrifter på miljøområdet samt informere om, hvad der miljøpolitisk set er ønskeligt. Kommissionen opfordres til at udarbejde modeller for sådanne erhvervsrelaterede miljøinformationer.

⁽¹⁾ Rådets direktiv af 25. 7. 1985 om tilnærmelse af medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om produktansvar (EFT nr. L 210 af 7. 8. 1985, s. 29).

⁽²⁾ Comett-projektet (= Forslag til Rådets afgørelse om Fællesskabets handlingsprogram for uddannelse i teknologi (1986 til 1993); Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse herom (EFT nr. C 344 af 31. 12. 1985, s. 4) samt Erasmus-projektet [= forslag til Rådets afgørelse om vedtagelse af Det europæiske Fællesskabs handlingsprogram til fremme af de studerendes mobilitet. Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse herom (EFT nr. C 189 af 28. 7. 1986, s.8)].

2.1.6.4. Det økonomiske og sociale Udvalg går ind for en åben miljødebat og for offentlighedens stærkte deltagelse i den miljøpolitiske beslutningsproces. I forbindelse med projekter, der får virkninger ud over de nationale grænser, bør man især respektere, at nabolandenes berørte befolkning inddrages på et tidligt stadium og på lige fod.

2.1.6.5. Det økonomiske og sociale Udvalg støtter Kommissionens forslag om intensivering af miljøoplysninger og forbedret samarbejde med miljøorganisationer, ikke-statslige organisationer og andre berørte. Til dette formål er det vigtigt at give den interesserede offentlighed indblik i både Kommissionens forberedende arbejde med miljøbeskyttelsesspørgsmål og i resultaterne af den europæiske kontrol med miljøbeskyttelsesforanstaltninger.

2.1.6.6. I forbindelse med EF's og medlemsstaternes miljøoplysning må følgende tages i betragtning:

- Da det i sidste instans er borgerne, der må gøre en indsats for at bevare og forbedre miljøet inden for Fællesskabet, kan betydningen af en styrkelse af miljøbevidstheden gennem oplysning og opdragelse ikke vurderes højt nok.
- Borgerne, som får gavn af miljøpolitikken, må være klar over, at alle foranstaltninger har økonomiske konsekvenser, og at de private og offentlige finansieringsmidler er begrænsede; de bør derfor informeres således, at de bliver i stand til at forstå og støtte prioriteringen inden for de forskellige områder af miljøpolitikken.

2.2. Metoder til forebyggelse af og kontrol med forurening

2.2.1. I overensstemmelse med handlingsprogrammets politiske målsætninger giver Det økonomiske og sociale Udvalg følgende fortolkning af de »generelle principper for metoder til forebyggelse af og kontrol med forurening«:

- de forskellige miljøpolitiske metoder skal ikke betragtes som alternativer, men kombineres, alt efter sagsområde; fastlæggelsen af miljøkvalitetsmål for de enkelte miljøformer bør ikke føre til, at der sættes spørgsmålstegn ved emissionsgrænseværdiernes gyldighed,
- en konsekvent gennemførelse af forebyggelsesprincippet indebærer, at der først og fremmest sættes foranstaltninger ind ved emissionskilden,
- ansvaret for disse foranstaltningers gennemførelse må ligge hos forurenere; når flere forurenere er involveret, har de alle et medansvar. Personer, der har lidt skade eller tab som følge af miljøforurening, må ikke stå ringere i tilfælde, hvor flere forurenere er indblandet; derfor vendes bevisbyrden.

Ved anvendelsen af disse principper må man tage i betragtning, at miljøproblemer ofte først viser sig i

forbindelse med gennemførelsen af lokale udviklingsprojekter; her må man specielt understrege lokale og regionale myndigheders ansvar.

2.2.2. Det økonomiske og sociale Udvalg bifalder, at Kommissionen fremhæver »teknikkens stade« ved fastsættelsen af emissionsgrænseværdier. Det gør opmærksom på følgende:

- Dette begreb skal forstås som omfattende avancerede processer, udstyr og driftsmetoder, der i praksis er klart egnede til beskyttelse af miljøet; der bør i denne forbindelse også tages hensyn til tredjelands erfaringer.
- »Teknikkens stade« er hele tiden under udvikling; denne udvikling kan fremmes gennem tidsbestemte målsætninger for tilpasning af de europæiske miljøbeskyttelsesnormer

2.3. Foranstaltninger på specifikke områder

2.3.1. Luftforurening

2.3.1.1. Det økonomiske og sociale Udvalg er enig med Kommissionen i, at bekæmpelse af luftforurening bør indtage en central plads i EF's miljøpolitik, især på grund af den grænseoverskridende luftforurening. Der bør gennem fastsættelsen af fremsynede emissionsnormer for de vigtigste luftforurenende stoffer og industrier iværksættes en EF-strategi for bekæmpelse af luftforurening, som også skal omfatte de eksisterende anlæg. Direktivet om større fyringsanlæg er et første skridt i den rigtige retning. Det økonomiske og sociale Udvalg opfordrer Ministerrådet til endeligt at vedtage direktivforslaget under hensyntagen til Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse.

2.3.1.2. Foranstaltninger til yderligere nedbringelse af emissioner fra motorkøretøjer bør naturligvis også prioriteres højt; det tekniske fremskridt på mange områder gør strengere normer mulige.

2.3.1.3. Det er ønskeligt, at EF deltager konstruktivt i den internationale luftforureningsbekæmpelsespolitik. Dette gælder især arbejdet i forbindelse med aftalerne om vidtrækkende grænseoverskridende luftforurening samt tillægsprotokollen, hvor aftalens underskrivere forpligter sig til at nedbringe deres svovldioxidemission med mindst 30 % inden 1993.

2.3.1.4. Der er begrundet mistanke om, at chlorfluorcarboner (freon) skader ozonlaget. Det økonomiske og sociale Udvalg er af den opfattelse, at det nu efter årelange diskussioner uden de store resultater er virkeligt påkrævet på kort sigt at iværksætte foranstaltninger, der fører til en kraftig nedsættelse af brugen af chlorfluorcarboner og efter en fastlagt tidsplan til et totalforbud. Det kompromis, man er nået frem til i de internationale drøftelser, er ikke tilstrækkeligt til at kunne yde et effektivt bidrag til imødegåelse af en yderligere beskadigelse af ozonlaget. Kun ufarlige stoffer kan komme i betragtning som erstatning for chlorfluorcarboner.

2.3.2. Ferskvand og havet

2.3.2.1. Til bekæmpelse af forureningen i de indre farvande bør der efter Det økonomiske og sociale Udvalgs mening fremover anvendes en kombination af de instrumenter (emissionsnormer eller kvalitetsmål), der hidtil er blevet betragtet som alternative eller »parallelle« (jf. punkt 4.2.3 i handlingsprogrammet). Det anses for vigtigt hurtigst muligt at fastsætte emissionsgrænser for de forskellige industrier på grundlag af den bedste tilgængelige og anvendelige teknologi. Beskyttelse af grundvandet bør tillægges særlig betydning; herved spares kostbare foranstaltninger til bekæmpelse af vandforurening. Kommissionen bør prioritere beskyttelsen af farvandene imod forurening forårsaget af uheld og ulykker.

Det økonomiske og sociale Udvalg gør opmærksom på landbrugsinstallationers forurening af vandløb, f.eks. ved udledning af ensilage, hvilket bør undgås.

2.3.2.2. Foranstaltninger til forebyggelse og nedbringelse af hav-, kyst- og badevandsforureningen bør ligeledes prioriteres højt. Havene omkring EF, navnlig Middelhavet og Nordsøen, er sårbare økosystemer, som EF må gøre en intensiv indsats for at beskytte. Her må især nævnes følgende punkter:

- et handlingsprogram for Middelhavet og Nordsøen baseret på den første konference om beskyttelse af Nordsøen,
- nedbringelse af den landbaserede havforurening via floder og luft,
- reduktion af affaldsdumpningen og stop for afbrænding af affald på havet,
- forebyggelse af forurening, der skyldes uheld; således skulle foranstaltninger til forebyggelse af store miljøskader ved skibssulykker også omfatte et antal slæbebåde i permanent alarmeredskab med hjemsted i strategisk beliggende havne samt en ordning, der gør det muligt hurtigt at bringe lækkende skibe i havn,
- retlige foranstaltninger, der gør det tilladt at tilbageholde utilstrækkeligt sikrede skibe eller skibe med en utilstrækkeligt sikret last i havnen, når vejrforholdene kræver det.

EF bør arbejde på, at medlemsstaterne hurtigst muligt ratificerer samtlige aftaler om havforureningsbekæmpelse og dernæst anvender dem inden for hver deres ansvarsområde.

2.3.3. Kemikalier

Det økonomiske og sociale Udvalg støtter Kommissionens forslag om i forbindelse med foranstaltningerne til beskyttelse imod farlige eller skadelige kemikalier at udarbejde en ny procedure til vurdering af allerede eksisterende kemikaliers farlighed. Med støtte i EINECS-listen (European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances, Den europæiske fortegnelse over eksisterende markedsførte kemikalier), bør der foretages en klassificering af farlige stoffer (en prio-

riteret liste efter tidsmæssige kriterier samt giftighed) — og der bør inddrages afprøvningsresultater fra f.eks. USA.

Ved vurderingen af kemikaliers farlighed må man f.eks. på landbrugsområdet tage hensyn til ophobning gennem den gentagne anvendelse samt den forstærkede effekt ved samtidig anvendelse af forskellige stoffer.

2.3.4. Bioteknologi

Det økonomiske og sociale Udvalg påskønner Kommissionens vilje til at beskæftige sig med bioteknologiens problemer med hensyn til dens påvirkning af mennesker og miljø samt til at tage initiativ til bindende EF-lovgivning. Endnu har ingen af medlemsstaterne omfattende lovbestemmelser på dette område, og en hensigtsmæssig EF-lovgivning kunne derfor tjene som model. Dette projekt kan dog først endeligt vurderes, når Kommissionen har konkretiseret sine forestillinger om det.

2.3.5. Støj

2.3.5.1. Det økonomiske og sociale Udvalg er enig med Kommissionen i, at støjbekæmpelse er et vigtigt miljøspørgsmål, da befolkningen er meget generet af støj.

2.3.5.2. EF-miljølovgivningen bør først og fremmest koncentreres om beskyttelsesforanstaltninger ved støj-kilden og anvendes på støjende apparater og køretøjer. Der skal og i denne forbindelse ikke kun tages hensyn til en enkelt kildes støjniveau, men også til muligheden for, at der samtidig er lignende eller andre støjende apparater i funktion.

De EF »kvalitetsmålsætninger« for støj, som Kommissionen omtaler, bør udformes som mindstekrav i overensstemmelse med fysiologiske krav, da støjtærskler vurderes forskelligt i de forskellige medlemsstater.

2.3.5.3. Kommissionens ide om at belægge støjende apparater med særlige afgifter er nok interessant som miljøpolitisk instrument med økonomisk perspektiv. Det økonomiske og sociale Udvalg har allerede udtrykt sin grundholdning til støjproblemet i udtalelsen om »beskyttelse af arbejdstagere mod farerne ved at være udsat for kemiske, fysiske og biologiske agenser under arbejdet«⁽¹⁾.

(1) Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse af 23. 11. 1983 (EFT nr. C 23 af 30. 1. 1984, s. 36); if. (EFT nr. C 283 af 27. 11. 1979, s. 19) samt Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse af 20. 10. 1986, der offentliggøres engang i 1987.

2.3.6. Nuklear sikkerhed

Det økonomiske og sociale Udvalg henviser til sine udtalelser om emnet »nuklear sikkerhed«; én er vedtaget udtalelse⁽¹⁾, og en anden er under udarbejdelse⁽²⁾.

2.4. Forvaltning af miljøressourcer

2.4.1. Bevarelse af natur og naturressourcer

2.4.1.1. EF bør søge at fastlægge en »europæisk strategi for naturbevarelser«, f.eks. ved at overtage »Verdensstrategien for naturbevarelse« (»World Conservation Strategy 1980, udviklet af UNEP — FN's miljøprogram — i samarbejde med andre organisationer). Det økonomiske og sociale Udvalg lægger særlig vægt på at støtte fredede områder i Europa.

2.4.1.2. Naturbeskyttelse griber ind i andre områder af det politiske spektrum, især i landbrugspolitikken.

2.4.1.3. Landbrug og naturbeskyttelse kommer f.eks. i konflikt på følgende områder, ikke mindst som følge af EF-støtteforanstaltninger:

- EF's landbrugspolitik indebærer en intensiv udnyttelse af landbrugsjorden; en effektiv naturbeskyttelse kræver imidlertid ofte, at økologisk værdifulde områder henlægges uopdyrkede,
- naturbeskyttelse indebærer bevaring af vådområder.

2.4.1.4. Det økonomiske og sociale Udvalg bifalder handlingsprogrammets foranstaltninger til beskyttelse af dyr og ønsker kraftigt, at de gennemføres.

2.4.2. Jordbundsbeskyttelse

Det økonomiske og sociale Udvalg hilser det velkomment, at jordbundsbeskyttelse er inddraget i programmet. Dette emne bør behandles med stor opmærksomhed under EF's miljøpolitik. Også her er der et tæt samspil med landbruget, navnlig i forbindelse med:

- intensivt opdræt (f.eks. med overdreven anvendelse af gylle som gødning),
- anvendelse af kunstgødning,
- tilladelse til og anvendelse af plantebeskyttelsesmidler og afløvningsmidler,
- foranstaltninger til forebyggelse af erosion af land- og skovbrugsjord, herunder faren for »ørkendannelse«, som følge af f.eks. store skovbrande,
- ørkendannelse i visse egne, selv om den har naturlige årsager, er et hasteproblem, som på kort sigt bør samle meget energiske bestræbelser på alle områder (forskning, finansiering, infrastrukturarbejder osv.).

Der gøres opmærksom på lands- og byplanlægningens betydning for jordbundsbeskyttelsen (en »forsegling af landskabet« ved anvendelse af jordarealer til veje og byer).

2.4.3. Affaldsforvaltning

2.4.3.1. Det økonomiske og sociale Udvalg mener, at affaldsforvaltning⁽³⁾ vil blive et mere og mere centralt punkt i miljøpolitikken. Det økonomiske og sociale Udvalg kræver en »affaldsstrategi« med følgende prioritering:

- forebyggelse af affald,
- affaldsbehandling og genanvendelse af værdifuldt materiale,
- bortskaffelse af affald (nedbringelse af affaldsmængden og deponering, der ikke skader miljø og helbred.

Med henblik på at forebygge affald bør der udvikles foranstaltninger, der begunstiger anvendelsen af varige produkter og flegangsemballage, således at affaldsmængden formindskes. Der bør ligeledes udvikles »rene« teknologier, som bør nyde fremme. I forbindelse med forebyggelse af affald og den deraf forårsagede miljøforurening spiller opdragelsen til en miljøbevidst adfærd en særlig rolle.

2.4.3.2. Et særligt affaldsforvaltningsproblem er renselsen af forurenede deponeringssteder, især af ældre dato. Spørgsmålet er højaktuelt i mange medlemsstater. Det økonomiske og sociale Udvalg bifalder, at dette problem er medtaget i Rådets forordning om EF-aktioner på miljøområdet⁽⁴⁾. Endvidere vil det være hensigtsmæssigt at fremme udvekslingen af erfaringer mellem

⁽¹⁾ Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse af 25. 2. 1987 om EF-foranstaltninger i medfør af Euratom-traktatens kapitel III om »Udkast til forslag til Rådets beslutning om indførelse af et fællesskabssystem for hurtig udveksling af oplysninger ved forekomst af usædvanligt store mængder radioaktivitet eller i tilfælde af atomulykker« (EFT nr. C 105 af 21. 4. 1987, s. 9).

⁽²⁾ Det økonomiske og sociale Udvalgs initiativudtalelse om »Følgerne af Tjernobyl-ulykken« samt udtalelse om »Forslag til Rådets forordning (EØF) om forlængelse af gyldighedsperioden for forordning (EØF) nr. 1707/86 om betingelser for indførsel af landbrugsprodukter med oprindelse i tredjelande som følge af ulykken på kernekraftværket i Tjernobyl« samt om »et permanent system til fastsættelse af toleranceværdier for radioaktiv kontaminering af drikkevand og landbrugsprodukter efter en atomulykke«. Disse to udtalelser vedtages sandsynligvis i midten af 1987.

⁽³⁾ Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse af 24. 5. 1984 om et EF-handlingsprogram for affaldsforvaltning (forebyggelse, genanvendelse, bortskaffelse) (EFT nr. C 206 af 6. 8. 1984, s. 62) samt rapporten om dette emne udarbejdet af sektionen for miljø-, sundheds- og forbrugerspørgsmål.

⁽⁴⁾ Forordning (EØF) nr. 1872/84 (EFT nr. L 176 af 3. 7. 1984, s. 1) — skal cendres i overensstemmelse hermed. If. Kommissionens forslag i KOM(00) udg. af 19. 12. 1986, samt Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse, der ventes vedtaget i juni 1987.

medlemsstaterne. Det økonomiske og sociale Udvalg peger tillige på de særlige problemer omkring giftigt affald, hvor det er påkrævet at samarbejde på tværs af grænserne om dets transport og bortskaffelse, bl.a. på grundlag af en registrering af de berørte transportfirmaer.

2.4.4. By-, kyst- og bjergområder

Foranstaltninger til sanering af gamle ubenyttede industriområder og bykerner har særlig interesse. Her kunne det være hensigtsmæssigt at inddrage regionalpolitikken. Det samme gælder for områder med industriel monostruktur og højt forureningsniveau. Det bør garanteres, at de økonomiske fordele ved en sanering, der erstattet med offentlige midler, ikke kun tilfalder enkeltpersoner, men almenheden. De midler, der vindes ved værdistigningen, overføres til programmet for supplerende saneringsforanstaltninger.

Det økonomiske og sociale Udvalg henleder Kommissionens opmærksomhed på de særlige miljøproblemer i ø-områderne, som på grund af deres geografiske og hydrografiske forhold er særligt udsatte.

2.5. Forskning

2.5.1. Det økonomiske og sociale Udvalg henviser til sin udtalelse fra november 1986⁽¹⁾ om EF's rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling (1987 til 1991). Af særlig miljøpolitisk interesse er forskningen og udviklingen på energiteknikkens område, der bør omfatte støtte til udviklingen af brændselselementer og elektrisk drevne motorkøretøjer.

2.5.2. Det er nødvendigt at koordinere miljøforskningsprojekter inden for EF med henblik på at undgå dobbeltarbejde, afdække lakuner i forskningen og gøre forskningsresultaterne sammenlignelige. På denne måde skulle EF udnytte alle medlemsstaternes forskningskapacitet hensigtsmæssigt, også gennem tildelelse af EF-forskningsopgaver.

2.6. Foranstaltninger på internationalt plan

2.6.1. Foranstaltninger inden for internationale organisationer og med tredjelande

Det økonomiske og sociale Udvalg støtter et øget samarbejde med internationale organisationer og tredjelande. EF bør, så vidt det er muligt, tiltræde internationale overenskomster. Det økonomiske og sociale Udvalg gør endvidere opmærksom på, at dobbeltarbejde især på området for forskning og udvikling samt indsamling af erfaringer bør undgås. Til dette formål er det nødvendigt med en bedre koordinering af de forskellige

områder. Fælles aktionsprogrammer for EF og internationale organisationer (f.eks. FAO) bør udvikles og fremmes.

2.6.2. Samarbejde med udviklingslande på miljøområdet

2.6.2.1. Det økonomiske og sociale Udvalg ser med tilfredshed på, at Kommissionen vil tage skridt til i højere grad end hidtil at tage hensyn til miljøaspekterne i EF's udviklingspolitik, herunder til de erfaringer og opfattelser, miljøorganisationer i udviklingslandene kan fremvise. Alle samarbejdsprojekter med udviklingslande må undersøges for deres indvirkning på miljøet.

2.6.2.2. Det bør være en vigtig opgave for udviklingshjælpen at fremme teknologier, der er tilpasset udviklingslandenes særlige forhold, f.eks. udvikling af enkle metoder til at skaffe ferskvand.

2.6.2.3. Det økonomiske og sociale Udvalg gør opmærksom på det problem, der kan opstå, når produkter, der er fremstillet i Europa, men hvis anvendelse inden for Fællesskabet er forbudt eller begrænset af miljø- eller sundhedsmæssige grunde, skal eksporteres til tredjelande.

Det bør principielt være forbudt at eksportere disse produkter. Hvis en sådan eksport undtagelsesvis ikke opgives, bør det på EF-niveau sikres, at modtagerne bliver informeret om de hermed forbundne risici og de lovmæssige restriktioner. Det må så overlades til importlandet at træffe de nødvendige foranstaltninger.

2.7. Det europæiske miljøår

2.7.1. Det økonomiske og sociale Udvalg hilser det europæiske miljøår velkomment. Det giver en fortrinlig mulighed for at informere om de tunge miljøproblemer og styrke miljøbevidstheden. Til dette formål er det nyttigt at forstærke dialogen mellem dem, der er involveret i miljøspørgsmål.

2.7.2. Det økonomiske og sociale Udvalg har derfor taget hensyn til det europæiske miljøår ved at sætte følgende vigtige punkter på sit arbejdsprogram:

- styrkelse af miljøbevidstheden gennem oplysning og uddannelse,
- åbning af adgangen til nye markeder ved at informere arbejdsgiverne og de ansatte om avanceret miljøbeskyttelsesteknik og forbrugerne om miljøvenlige produkter,
- initiativer til oprettelse af arbejdspladser i »miljøindustrien« samt jobskabelse ved udnyttelse af det økonomiske potentiel, der frigøres ved sanering af miljøskadede regioner,

⁽¹⁾ Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse af 27. 11. 1986, EFT nr. C 333 af 29. 12. 1986, s. 45.

— initiativer til løsning af regionale miljøproblemer, også af grænseoverskridende art, gennem samarbejde ikke blot mellem statslige og lokale myndigheder, men også arbejdsmarkedets parter og forbruger- og miljøorganisationer — under pressens og de øvrige mediers medvirken; samarbejdet omfatter også udveksling af erfaringer og informationer mellem områder, der, selv om de ligger langt fra hinanden, har samme problemer.

2.8. *Samarbejde om den kommende miljøpolitiske udvikling*

Det økonomiske og sociale Udvalg formoder, at andre miljøpolitiske handlingsprogrammer vil følge efter det foreliggende »4. handlingsprogram«. Det beder Kommissionen om også fremover allerede ved programmerne og de deraf udledte forskrifters udarbejdelse at samarbejde, ikke blot med statsadministrationen, men også med arbejdsgivernes og arbejdstagernes organisationer samt med repræsentative miljø- og forbrugergrupper.

Bruxelles, den 13. maj 1987.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

BILAG 1

Forkastede ændringsforslag

Følgende ændringsforslag, der var fremsat på grundlag af sektionens udtalelse og indgivet i overensstemmelse med forretningsordenen, blev forkastet under forhandlingerne:

Punkt 2.1.2.3.

De tre sidste punktummer udgår (men det første bibeholdes).

Begrundelse

Uden en effektiv »supranational« inspektion — dvs. en fællesskabsinspektion — vil direktiverne ikke blive anvendt i størstedelen af regionerne eller landene.

Afstemningsresultat

31 stemmer for, 84 stemmer imod, 8 stemmer hverken for eller imod.

Punkt 2.2.1.

3. led (2. del), litra b). I tredje linje udgår ordene »...; derfor vendes bevisbyrden.«

Begrundelse

En anvendelse af det her nævnte, og i sig selv acceptable princip, ville blive mødt med fundamentale retstekniske indvendinger i medlemsstaterne og kan derfor ikke uden videre og uden modargumentation tilrådes.

Afstemningsresultat

50 stemmer for, 72 stemmer imod, 11 stemmer hverken for eller imod.

BILAG 2

Følgende tilstedeværende eller repræsenterede medlemmer stemte for udtalelsen:

AMATO	FRANDI	MUÑIZ GUARDADO
ASPINALL	GEUENICH	MURPHY
ATAIDE	GLESENER	NIELSEN P.
BENTO GONÇALVES	FORGAS	NIEUWENHUIZE
BERETTA	GOMEZ MARTINEZ	ORSI
BLESER	GORIS	PROENÇA
BOISSEREE	GREDAL	QUEVEDO ROJO
BOS	GREEN	RAMAEKERS
BRIGANTI	van GREUNSVEN	ROSEINGRAVE
LOBO BRANDÃO	HAAS	ROUZIER
CALVET CHAMBON	HAGEN	SALOMONE
CARROLL	HAMMOND	SANTILLAN CABEZA
CAVAZZUTI	HILKENS	SCHMITZ
CEBALLO HERRERO	HÖRSKEN	SCHOEPGES
CHRISTIE	HOVGAARD JAKOBSEN	SILVA
ALVES CONDE	JASCHICK	SMITH A.R.
CURLIS	JENKINS	SMITH L.J.
van DAM	KAARIS	SOLARI
von der DECKEN	LAKA MARTIN	STAEDELIN
DELHOMENIE	LANDABURU	STRAUSS
DELLA CROCE	LOJEWski	TIEMANN
DOS SANTOS	MADDOCKS	TUKKER
DRAGO	MAINETTI	VANDEN BROUCKE
ELSTNER	MEYER HORN	VIDAL
EMO CAPODILISTA	MORSELLI	VELASCO MANCEBO
ETTY	MOURGUES	VERCELLINO
EULEN	MUHR	ZUFIAUR NARVAIZA

Følgende tilstedeværende eller repræsenterede medlemmer stemte imod udtalelsen:

APARICIO BRAVO	HANCOCK	PERRIN-PELLETIER
ARENA	KELLY	PETROPOULOS
BAGLIANO	KENNA	PROUMENS
BELTRAMI	LANCASTRE	RIBIERE
BROICHER	LAUR	ROBINSON
CASHMAN	LOPEZ DE LA PUERTA	ROLÃO GONÇALVES
CEYRAC	MACHADO von TSCHUSI	ROMOLI
CLAVEL	MARGALEF MASIA	SAÏU
COLLAS	MARTIN ALMENDRO	SCHNIEDERS
COYLE	MARTIN CASTELLA	SPRINGBORG
DODD	MASPRONE	TAMLIN
DROULIN	MORELAND	WAGNER
GARDNER	PEARSON	WHITWORTH
GIACOMELLI	PELLETIER	YVERNEAU

Følgende tilstedeværende eller repræsenterede medlemmer stemte hverken for eller imod udtalelsen:

ARETS	LÖW	RIERA MARSÀ
BLACK	NETO da SILVA	SPEIRS
CAMPBELL	NOORDWAL	TIXIER
CORELL AYORA	de NORMANN	WICK
DUNET	PARDON	
FRESI	POETON	
KRÖGER		

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om betingelserne for transportvirksomheders adgang til at udføre intern godstransport ad landevej i en medlemsstat, hvor de ikke er hjemmehørende⁽¹⁾

(87/C 180/12)

Rådet for De europæiske Fællesskaber besluttede den 18. december 1985 under henvisning til EØF-traktatens artikel 75 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Udvalgets sektion for transport og kommunikation. Sektionen vedtog sin udtalelse den 11. marts 1987 på grundlag af rapporten fra ordføreren, René Bleser.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 246. plenarforsamling den 13. maj 1987 med stort flertal, to stemmer imod og en stemme hverken for eller imod, følgende udtalelse:

1. Generelle bemærkninger

1.1. EF-Domstolens dom 13/83 af 22. maj 1985 i sagen Europa-Parlamentet versus Ministerrådet (det såkaldte »passivitetssøgsmål«) satte skub i Rådets initiativer på det transportpolitiske område, og offentliggørelsen af »Hvidbogen om gennemførelsen af det interne marked« mundede ud i EF-transportministrenes fastlæggelse af nogle politiske retningslinjer den 14. november 1985⁽¹⁾, som fik Rådets bekræftelse den 30. juni 1986.

1.2. Rådet fandt det i forbindelse med Fællesskabets rammeplan for den fælles transportpolitik (»Master-Plan«) »nødvendigt at undersøge transportproblemerne i en større sammenhæng med henblik på at forbedre sektorens effektivitet og rentabilitet som et led i styrkelsen af det interne marked, den harmoniske integration, økonomisk konvergens og de sociale fremskridt«.

1.3. Det er vigtigt, at der inden udgangen af 1992 gennemføres et frit marked inden for transportsektoren; men man bør være opmærksom på det økonomiske og politiske samspil, som eksisterer mellem de forskellige transportformer. En global fælles transportpolitik omfattende alle enkelte transportformer har endnu ikke kunnet fastlægges, og hvad der på nuværende tidspunkt er gennemført, har karakter af endnu ufærdige og sektorbestemte ordninger.

1.4. Det økonomiske og sociale Udvalg konstaterer, at det i artikel 3 i forslaget til forordning fastsættes, at en ikke-hjemmehørende transportvirksomhed er underkastet de love og andre retsfor skrifter, der gælder i den medlemsstat, hvor cabotagen udføres, på samme vilkår som en hjemmehørende transportvirksomhed. Det vil med andre ord sige, at også de ikke-hjemmehørende transportvirksomheder vil mærke følgevirkningerne, hvor et nationalt transportmarked er henholdsvis liberaliseret eller omfattet af kontingenter og regionale ordninger, hvilket fremdeles udelukker en tilnærmelse af de forskellige landes politik, for så vidt angår kapaciteten på vejgodstransportområdet.

1.5. Med forordningsforslaget tilstræber Kommissionen udelukkende, at ikke-hjemmehørende transportvirksomheder behandles på lige fod med indenlandske virksomheder. Dette har i praksis følgende konsekvenser:

- udenlandske virksomheder kan på markeder uden kontingenter (Benelux-landene, Danmark, Irland og Storbritannien) udøve cabotagevirksomhed ukontingenteret,
- på vejtransportmarkeder med en differentieret regulering vil der kunne ske komplekse forandringer. På markeder for transporter over korte afstande, som ikke er underkastet mængdemæssige restriktioner for hjemmehørende virksomheder, kan sådanne restriktioner heller ikke pålægges udenlandske virksomheder, der tilbyder transportydelser. For de kontingenterede transporter over lange afstande kan der f.eks. i Forbundsrepublikken Tyskland, Frankrig og Italien indføres et særkontingent.

1.6. Det økonomiske og sociale Udvalg er helt overbevist om, at ikke-hjemmehørende transportvirksomheders adgang til de interne markeder i medlemsstaterne (cabotage) vil få ikke ubetydelige følgevirkninger. Forslaget vil få indflydelse på tomkørslerne, som i de forskellige medlemsstater udgør mellem 24 og 30%, ligesom man kan forvente negative følgevirkninger på det økonomiske og sociale område. Kommissionens forslag medfører, at de konkrete muligheder for transportvirksomhederne på de forskellige transportmarkeder i EF vil blive vidt forskellige som følge af forskelle i de krav, som gælder for de enkelte nationale markeder.

1.7. I begrundelsen til dommen fastslår EF-Domstolen, at gennemførelsen af fri udveksling af tjenesteydelser på transportområdet ikke juridisk bør være betinget af en forudgående harmonisering af konkurrencebetingelserne. På ministerrådsmødet den 14. november 1985 fastlagdes imidlertid en politisk forbindelse mellem liberaliseringen af transportmarkederne og harmoniseringen af væsentlige konkurrencebetingelser. Baggrunden herfor er tydeligt nok den, at transportvirksomhederne i forbindelse med udøvelse af den frie udveksling af tjenesteydelser ikke helt, men kun delvis, er underlagt lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område de tilbyder deres tjenesteydelser (de er således ikke omfattet af denne bl.a. med hensyn til skatter og afgifter på erhvervskøretøjer, virksomhedsbeskatning, teknisk

⁽¹⁾ EFT nr. C 349 af 31. 12. 1985, s. 26.

kontrol af motorkøretøjer, kontrol med overholdelse af de sociale bestemmelser på virksomhedens hjemsted, registreringsafgifter og lovpligtig ansvarsforsikring).

1.8. Skal transportmarkederne integreres, er en tilnærmelse af de afvigende nationale love og administrative forskrifter påkrævet, da ikke-hjemmehørende virksomheder ellers i praksis vil få vanskeligt ved at udnytte muligheden for fri udveksling af tjenesteydelser. På cabotageområdet gælder de enkelte medlemsstaters nationale love og administrative bestemmelser, f.eks. på områderne forsikring, ansvar, transportret og transport af farligt gods. Også den enkelte medlemsstats tarifbestemmelser, som, hvad tilsynet med deres overholdelse angår, er indrettet efter de i det pågældende land etablerede virksomheder, skal på tilsvarende måde efterleves. Endvidere må det påregnes, at nogle medlemsstater vil belægge cabotagetransporten med kontingenter. I alle disse tilfælde er det vigtigt for ikke-hjemmehørende virksomheder at vide, hvilke nationale myndigheder der er kompetente inden for bestemte områder, og hvilke administrative procedurer, der skal følges. Alene kravet om kendskab til de forskellige nationale love og administrative bestemmelser vil hyppigt kunne udgøre en næsten uoverstigelig hindring for ikke-hjemmehørende transportvirksomheder. Kommissionen bør da også etablere en oplysnings- og vejledningsprocedure, som skal gøre det lettere for transportvirksomhederne i praksis at udøve deres virksomhed, og som endvidere skal sikre, at ikke-hjemmehørende transportvirksomheder ikke stilles ugunstigt på grund af administrative procedurer.

1.9. I forbindelse med forsøget på at fjerne konkurrenceforvridningerne mellem medlemsstaterne, må man gøre sig klart, at man ikke i alle medlemsstater anvender direktiv 74/561/EØF om adgang til udøvelse af transportvirksomhed ad landevej, eller gør det på forskellig vis.

1.10. Af denne grund kan Det økonomiske og sociale Udvalg ikke uforbeholdent tilslutte sig Kommissionens forslag. Forslaget bør, jf. den nærmere uddybning heraf nedenfor i kapitel 2, ændres på visse punkter.

1.11. Der bør med henblik på fjernelse og forebyggelse af konkurrenceforvridninger mellem medlemsstaterne samtidig med vedtagelsen af forslaget til forordning sikres fremskridt på en række vigtige harmoniseringsområder, f.eks. særlige skatter og vejafgifter. Det økonomiske og sociale Udvalg opfordrer derfor Kommissionen til, at den sætter Rådet i stand til, sideløbende med forordningsforslaget, også at tage beslutning om de omtalte harmoniseringstiltag. Alene den omstændighed, at man rent politisk kan regne med, at Kommissionens forslag, i betragtning af de interesser, der er repræsenteret i Rådet, ellers vil kunne løbe ind i en række vanskeligheder, taler herfor. Dette er også i samklang med udfaldet af Rådets møde den 14. november 1985 og ligger på linje med Kommissionens meddelelse til Rådet om den interne godstransport af 23. december 1985.

1.12. Det økonomiske og sociale Udvalg henstiller, at Kommissionen snarest præsenterer en samlet oversigt, om hvilken det skal høres, og som omfatter:

1.12.1. Angivelse af samtlige de liberaliseringsforanstaltninger, som må iværksættes på transportområdet i tidsrummet frem til 1992.

1.12.2. Angivelse af de harmoniseringsforanstaltninger, der må træffes sideløbende hermed af hensyn til en sund udvikling på transportmarkedet.

1.12.3. Opstilling af en tidsplan for en trinvis gennemførelse af harmoniserings- og liberaliseringsforanstaltninger.

1.12.4. Analyse og vurdering af disse foranstaltningers eventuelle konsekvenser i de enkelte medlemsstater for de forskellige transportformer i social, økonomisk og teknisk henseende samt opstilling af en plan for sociale ledsageforanstaltninger.

1.13. Det økonomiske og sociale Udvalg anmoder endelig Kommissionen om at undersøge, hvilke virkninger visse tredjelands transitpolitik har for EF-landene. Det økonomiske og sociale Udvalg mener således, at gennemførelsen af princippet om fri adgang til at levere tjenesteydelser inden for EF risikerer at møde alvorlige hindringer, hvis ikke samtlige medlemslande opnår ensartede garantier for transitførsel.

2. Særlige bemærkninger til de enkelte artikler

2.1. Ad artikel 1

2.1.1. Kommissionen foreslår, at retten til at deltage i cabotage forbeholdes transportvirksomheder, der udfører godstransport ad landevej for fremmed regning, og som er etableret i en medlemsstat og opfylder betingelserne for adgang til erhvervet. Det bør præciseres, at transportvirksomhederne for at deltage i cabotage i andre medlemsstater kun behøver den pågældende nationale tilladelse. Det bør nærmere afklares, hvad der forstås ved midlertidige aktiviteter på det interne transportmarked i en anden medlemsstat. I EØF-traktatens artikel 60 tales der om »midlertidig virksomhed« i et andet land. Det er ligeledes vigtigt med en præcisering, fordi aftalerne om fritagelse for motorkøretøjsafgifter kun omfatter virksomhed af begrænset varighed i en anden medlemsstat, og der bør også tages hensyn til toldlovgivningens bestemmelser vedrørende indførsel af transportmidler. I princippet skulle det derfor stå transportøren frit for, om han vil udnytte den i EØF-traktaten hjemlede ret til fri udveksling af tjenesteydelser, eller om han vil etablere en filial i en anden medlemsstat. Tidsmæssige begrænsninger på udnyttelsen af retten til frit af udveksle tjenesteydelser må derfor bortfalde, hvis den fri udveksling af tjenesteydelser skal være en realitet i transportsektoren.

2.1.2. Det økonomiske og sociale Udvalg beklager, at direktiv 74/561/EØF endnu ikke er gennemført i visse medlemslande, hvilket bevirker, at vejtransportvirksomhederne i de pågældende lande ikke er i stand til at

godtgøre, at de opfylder de nødvendige betingelser for at kunne omfattes af cabotageordningen.

2.2. Ad artikel 2

2.2.1. Efter Kommissionens opfattelse skal fysiske personer, som er statsborgere i en af medlemsstaterne, sikres retten til fri udveksling af tjenesteydelser; er der tale om juridiske personer, er det kun de virksomheder, som opfylder visse selskabsretlige og kapitalmæssige betingelser, der skal have adgang til fri udveksling af tjenesteydelser. Dette indebærer, at ikke alle transportvirksomheder etableret i en medlemsstat får adgang til fri udveksling af transportydelser. Kommissionen vil gerne undgå, at der som følge af tredjelands-transportvirksomheders adgang opstår markedsforstyrrelser i de enkelte medlemslande. Der er allerede gennemført en ordning gående i denne retning for adgang til Rhintrafikken (tillægs- og undertegnelsesprotokol). Årsagen hertil er ganske givet, at man ønsker at undgå eventuelle konkurrencemæssige trusler mod medlemsstaternes transportmarkeder fra Comecon-landenes og visse tredjelandes transportvirksomheder. Det økonomiske og sociale Udvalg konstaterer med tilfredshed, at det endog i artikel 5, stk. 2, i Kommissionens forslag om adgang til markedet for vejgodstransport mellem medlemsstaterne fastsættes, at retten til at udføre indenrigstransporter i en medlemsstat ophæves i tilfælde af alvorlige forstyrrelser af det pågældende marked.

2.2.2. Kommissionens foreslåede begrænsning af den fri udveksling af tjenesteydelser er utilfredsstillende. Såfremt bestemte virksomheder ikke skulle få adgang til transport i bestemte medlemslande, bør der på etableringsretsområdet udarbejdes bestemmelser for transportaktiviteter på samtlige EF's transportmarkeder. Den hidtidige ordning betyder, at virksomheder, som kontrolleres fra tredjelands, rent faktisk kan udelukkes fra cabotage i andre medlemslande, mens de uden restriktioner kan udføre transport i det medlemsland, hvor de er etableret, herunder også internationale transport.

2.2.3. Kommissionen foreslår videre, at den medlemsstat, i hvilken en transportvirksomhed er etableret, kan dispensere for de virksomhedsretlige og kapitalmæssige krav, dersom der ikke er nogen risiko for en forstyrrelse af transportmarkedet. Det er imidlertid uafklaret, hvilke forudsætninger, der skal være opfyldt her, og om der stilles krav om markedsovervågningssystemer, der imidlertid kun er partielle.

2.3. Ad artikel 3

2.3.1. Medlemsstaterne forpligtes kun til at udelukke enhver forskelsbehandling af udlændinge, når det drejer sig om restriktioner på cabotageområdet. Nationale kapacitets- og tarifbestemmelser kan opretholdes. I praksis kan dette dog bevirke en forskelsbehandling af de transportvirksomheder, som er etableret i den pågældende medlemsstat, f.eks. med hensyn til overhol-

delse af bestemmelserne vedrørende tariffer og sociale ordninger, da de transportvirksomheder, som er etableret i den pågældende medlemsstat, lettere vil kunne følge nationale love og andre retsfor skrifter. Helt bortset fra, at Kommissionens initiativ vil føre til en yderligere skærpelse af markedsopsplitningen mellem national og international transport, er det også af nævnte grund bedre at anlægge en integrationsrettet strategi, som kan fremme en tilnærmelse af de forskellige medlemsstaters love og andre retsfor skrifter.

2.3.2. En oplysnings- og vejledningsprocedure er efter Det økonomiske og sociale Udvalgs mening påkrævet under alle omstændigheder med henblik på at orientere ikke-hjemmehørende virksomheder om de love og administrative for skrifter, der skal overholdes på områder som transportret, ansvar, forsikring, tilladelser, tariffer, bestemmelser vedrørende transport af farligt gods (undtagelser fra ADR) samt nationale afvigelser fra sociale EF-for skrifter inden for landevejs-transport. En tilnærmelse af de afvigende nationale love og administrative bestemmelser og en harmonisering af de relevante bestemmelser vedrørende den internationale transport, specielt CMR-bestemmelser, sociale for skrifter og transport af farligt gods, bør tilstræbes.

2.3.3. I det øjemed at sikre en reel ligebehandling af virksomheder inden for godstransport ad landevej på de øvrige medlemsstaters markeder kunne Kommissionen knytte en integrationsrettet strategi til EF-tilladelserne. Som en begyndelse kunne indehaverne af EF-tilladelser gives adgang til at udføre cabotagevirksomhed, hvorved antallet af virksomheder med en sådan adgang ville udvides i takt med gennemførelsen af Rådets konklusioner af 30. juni 1986. Dette ville imidlertid også åbne mulighed for at knytte en forbindelse mellem kapacitetsudviklingen i den internationale transport og på de nationale transportmarkeder i de enkelte medlemsstater. Er man i besiddelse af en EF-tilladelse, skulle man da fremtidigt have ret til at tilbyde sine transportydelser på samtlige transportmarkeder i Fællesskabet. En virkelig ligebehandling forudsætter imidlertid også fri passage gennem tredjelands. Navnlig for de perifert beliggende EF-lande, som ikke har fælles grænse med andre EF-lande, er transittrafikken meget vigtig.

2.4. Ny artikel 4

2.4.1. Fastlæggelsen af betingelser for udførelse af intern godstransport for ikke-hjemmehørende transportvirksomheder har kun værdi, hvis der føres effektiv kontrol med overholdelsen af disse betingelser.

Der bør for at sikre denne overholdelse indføjes en ny artikel 4 (den nuværende artikel 4 bliver til artikel 5 osv.) i forslaget til forordning.

2.4.2. Denne artikel affattes således:

»1. De kompetente nationale myndigheder — som eventuelt først skal oprettes og tilføres det nødvendige personale — fører kontrol med overhol-

delsen af de betingelser, som er anført i de foregående artikler, og retsforfølger overtrædere. De kompetente myndigheder yder hinanden bistand, når ikke-hjemmehørende transportvirksomheder begår lovovertrædelser i den nationale transport.

2. Kommissionen udarbejder regler for kontrol med henblik på sanktioner ved overtrædelser, herunder for dennes intensitet. Princippet skal være, at der ikke må diskrimineres over for ikke-hjemmehørende transportvirksomheder i tilfælde af overtrædelser.

3. Straffen bør i samtlige medlemsstater være større end de økonomiske fordele, som opnås ved en overtrædelse af de gældende bestemmelser.

4. En transportvirksomhed, som dømmes for gentagne, alvorlige lovovertrædelser, mister sin tilladelse til at udføre international transport.«

2.5. Ad artikel 4

2.5.1. Transportvirksomheder skal ifølge denne artikel have mulighed for at vælge et fiktivt sæde. Denne bestemmelse er medtaget som følge af nogle medlemsstaters restriktioner vedrørende etableringssteder, f.eks. bestemmelser vedrørende nærzoner. Det bør præciseres, hvilken form det fiktive sæde må have, hvis der fortsat eksisterer afgrænsede regionale markeder.

2.6. Ad artikel 5

2.6.1. Uafhængigt af en generel ret til at udføre cabotagekørsel skal medlemsstaterne fremover indrømme transportvirksomheder fra andre medlemsstater ret til at foretage to cabotagekørsler i såkaldt forlængelse uden kvantitative eller kvalitative restriktioner. Dette skulle ifølge Kommissionen nedbringe antallet af tom-

kørsler inden for den internationale transport. En forudsætning er det imidlertid, at der er udført en forudgående international transport. Det økonomiske og sociale Udvalg ville gerne vide, hvorledes Kommissionen agter at kontrollere det præcise antal cabotagekørsler. Det er heller ikke klart anført, hvilke kvalitative restriktioner medlemsstaterne ikke må pålægge. I betragtning af det betydelige omfang, den internationale trafik mellem EF-landene har, kan en betydelig del af de nationale transporter fremover foregå uden at være omfattet af nationale kapacitetsbestemmelser, hvilket sammen med forhøjelsen af EF-kontingentet kan bevirke en betydelig og uberegnelig forøgelse.

2.6.2. Det økonomiske og sociale Udvalg anbefaler derfor, at artikel 5 i Kommissionens forslag uden videre udgår, navnlig da der som følge af gennemførelsen af den frie bevægelighed for tjenesteydelser, således som fastsat ved EF-Domstolens dom af 22. maj 1985, ikke findes noget juridisk påbud om indførelse af tilknyttet cabotage.

2.7. Ad artikel 8

2.7.1. På baggrund af foranstående bemærkninger og i betragtning af at medlemsstaterne i henhold til forordningsforslagets artikel 7 først må træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at efterkomme forordningen, finder Det økonomiske og sociale Udvalg, at ikrafttrædelsesdatoen for forordningen ikke bør ligge før den 1. januar 1988.

2.7.2. Kommissionen bør sideløbende hermed forelægge en præcis tidsplan for harmoniseringen af konkurrencebetingelserne. Der vil derigennem kunne opnås en harmonisk og gradvis tilpasning til en europæisk ordning på transportområdet.

3. Endelig godkender Det økonomiske og sociale Udvalg Kommissionens forslag, såfremt der tages hensyn til de generelle og særlige bemærkninger ovenfor.

Bruxelles, den 13. maj 1987.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

**Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om ændring af forordning (EØF)
nr. 3164/76 om fællesskabskontingentet for vejgodstransport mellem medlemsstaterne⁽¹⁾**

(87/C 180/13)

Rådet for De europæiske Fællesskaber besluttede den 6. april 1987 under henvisning til EØF-traktatens artikel 75 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Det økonomiske og sociale Udvalgs sektion for transport og kommunikation, som udpegede L.J. Smith til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 8. maj 1987.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 246. plenarforsamling, mødet den 14. maj 1987, uden stemmer imod og med ni stemmer hverken for eller imod, følgende udtalelse:

1. I sin udtalelse af 26. november 1986⁽²⁾ gav Det økonomiske og sociale Udvalg udtryk for den opfattelse, »at det ikke ville skade Fællesskabet, om Kommissionens forslag om en forhøjelse på 40 % ... ikke overilet sættes i kraft pr. 1. januar 1987« uden forudgående kendskab til de varslede harmoniseringsforslag. Der består nemlig en årsagssammenhæng mellem liberaliseringstendenserne og behovet for harmonisering af en række væsentlige konkurrencebetingelser.

2. Det økonomiske og sociale Udvalg har derfor hidtil altid ment, at der ikke burde foretages automatiske kapacitetsforøgelser — hvad der i artikel 2 i det nævnte forslag til forordning om adgang til markedet netop foreslås for en fireårig periode fra 1. januar 1988 — men at forøgelser skulle kunne begrundes økonomisk, og at de endvidere forudsatte hensyntagen til fremskridt med harmoniseringen.

3. Rådet har åbenbart fulgt Det økonomiske og sociale Udvalgs opfattelse på to punkter: i og med afgørelse nr. 86/647/EØF af 16. december 1986⁽³⁾ stadfæstede Rådet Kommissionens afgørelse nr. 86/491/EØF⁽⁴⁾ af 30. september 1986, idet der dog blev foretaget en mindre justering af den belgiske fællesskabskontingentkvote⁽⁵⁾. Desuden udskød Rådet på samlingen i marts 1987 afgørelsen vedrørende yderligere kontingentforøgelser til samlingen i juni, åbenbart for at afvente fortsatte drøftelser om Kommissionens meddelelse om harmonisering af afgifterne inden for godstransport ad landevej.

4. Det økonomiske og sociale Udvalg behandler i øjeblikket også Kommissionens forslag om adgang til markedet og om afgiftsharmonisering; dette arbejde nærmer sig sin afslutning.

⁽¹⁾ EFT nr. C 87 af 2. 4. 1987, s. 16.

⁽²⁾ Udtalelse om artikel 2 i »Forslag til Rådets forordning (EØF) om adgangen til markedet for vejgodstransport mellem medlemsstaterne« (EFT nr. C 333 af 29. 12. 1986, s. 19).

⁽³⁾ EFT nr. L 382 af 31. 12. 1986, s. 2.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 285 af 8. 10. 1986, s. 29.

⁽⁵⁾ En forhøjelse på 15 % (mod 26,2 %).

5. Udvalget konstaterer, at Kommissionen har set sig foranlediget til at opgive sin oprindelige plan og i stedet — mens forslagene om markedsadgang og afgiftsharmonisering stadig drøftes — forelægge et »ad hoc« forslag, der er udtryk for en mere pragmatisk fremgangsmåde. Det foreliggende forslag fra Kommissionen drejer sig således kun om forøgelse af fællesskabskontingentet i 1987 (skæringsdatoen i Kommissionens forslag, nemlig den 1. april 1987, er nu passeret).

6. Udvalget stiller sig positivt til dette forslag af følgende grunde:

6.1. Ganske vist indebærer Kommissionens forslag i forhold til forordning (EØF) nr. 3677/85⁽⁶⁾ en samlet forøgelse på 55,1 % (11 535 tilladelser mod 7 437), men i forhold til Kommissionens afgørelse 86/491/EØF (11 535 tilladelser mod 9 386) er der kun tale om en forøgelse på 22,9 %. Hvis Rådet i løbet af 1. halvdel af 1987 sætter Kommissionens forslag i kraft med virkning fra 1. juli 1987, kan den deraf følgende forøgelse af kapacitetsudbuddet accepteres.

6.2. Udvalget antager, at Rådet, når det på samlingen i juni skal drøfte Kommissionens forslag, har yderligere oplysninger om afgiftsharmoniseringen, så det bliver muligt at træffe en afgørelse.

6.3. Udvalgets sektion for transport og kommunikation har til hensigt at vedtage sine udtalelser om markedsadgang og afgiftsharmonisering på mødet den 10. juni 1987 og tilstille Rådet dem til information før dennes samling i juni.

6.4. Endelig henleder Udvalget Rådets opmærksomhed på de konsekvenser, som selv en engangsforøgelse af fællesskabskontingentet af denne størrelsesorden vil få for markedets normale funktion, når den ikke ledsages af fremskridt med hensyn til harmonisering.

⁽⁶⁾ EFT nr. L 354 af 30. 12. 1985, s. 46.

Bruxelles, den 14. maj 1987.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om den 11. årsberetning (1985) til Rådet fra Kommissionen — Den europæiske fond for Regionaludvikling

(87/C 180/14)

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber besluttede den 6. november 1986 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Udvalgets sektion for regionaludvikling og fysisk planlægning, som på grundlag af ordføreren, Luigi Della Croce's rapport vedtog sin udtalelse den 11. marts 1987.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 246. plenarforsamling, den 13. maj 1987, uden stemmer imod og med to stemmer hverken for eller imod, følgende udtalelse:

1. Indledning

1.1. Kommissionens 11. årsberetning til Rådet om Den europæiske fond for Regionaludvikling (EFRU) påkalder sig betydelig interesse. Den er indholdsmæssigt mere omfattende og udtømmende end de forudgående beretninger, som i øvrigt var yderst værdifulde.

Beretningen indeholder en lang række præcise oplysninger og giver en detaljeret fremstilling af EFRU's funktionsmåde. Den giver et fuldstændigt katalog over EF-interventioner på det regionale område og gør det muligt at foretage en grundig vurdering af EF's regionalpolitik. På den anden side peger beretningen på en utilfredsstillende situation med hensyn til indsatsen på det regionalpolitiske område.

Det økonomiske og sociale Udvalg bifalder alt i alt de analyser og bemærkninger, beretningen indeholder.

1.2. Beretningen lider imidlertid under nogle mangler, som bør påpeges.

For det første gøres der ikke noget forsøg på at foretage en videnskabelig vurdering af de resultater, der er opnået via EFRU-støttede programmer og projekter. Da der imidlertid ikke forefindes brugbare evaluering- og analyseværktøjer, har det ikke været muligt at blotlægge dette spørgsmål i den 11. beretning. For det andet er beskrivelsen af regionalpolitikens økonomiske kontekst mangelfuld. Kommissionen henviser her til gennemgangen i den snart foreliggende tredje periodiske beretning om situationen i regionerne. Det havde imidlertid været nyttigt, om man til en bedømmelse af egnetheden af de kriterier for EFRU's forvaltning, som fremlægges i beretningen, og effektiviteten af de støttede aktioner havde kunnet søge støtte i nogle forudgående analyser og oplysninger.

2. Generelle bemærkninger

2.1. Til trods for de nyskabelser og justeringer, der er blevet introduceret i løbet af EFRU's 11-årige eksistens, må det konstateres, at EF's regionalpolitik ikke har formået at leve op til sin fornemste målsætning — at tilnærme de ugunstigt stillede regioners indkomstniveau og levestandard til de økonomisk mere udviklede regioners.

2.2. Det må desværre konstateres, at ulighederne mellem regionerne med hensyn til arbejdsløshedsprocenter er blevet endnu større. I den 11. beretning bemærkes det, at det er muligt, at forværringen i arbejdsløhedssituationen ikke er blevet ledsaget af en mere generel skærpelse af de regionale skævheder; der er dog ikke nogen konkrete holdepunkter for denne påstand.

2.3. I denne forbindelse kan det være nyttigt at henviser til Kommissionens økonomiske årsberetning 1986/87, hvoraf det fremgår:

1. at de absolutte uligheder er blevet skærpet betydeligt,
2. at udviklingen i arbejdsløshedens ulige fordeling målt ved standardafvigelsen tegner et langt mere ugunstigt billede for regionernes end for medlemsstaternes vedkommende,
3. at indkomstmulighederne mellem regionerne ikke er blevet mærkbart mindre i nogen medlemsstat, samt
4. at den gennemsnitlige ledighedsprocent i de 25 mest ugunstigt stillede regioner i 1976 var 8 % mod 2,4 % i de rigeste regioner, medens billedet i 1985 var 21,1 % mod 6,6 %.

På denne baggrund fastslår Kommissionen i den økonomiske årsberetning, at der må udfoldes bestræbelser for, at de dårligere stillede regioner kan komme op på en vækstrate, der ligger over det europæiske gennemsnit. Dette kræver for det første en hensigtsmæssig tilpasningspolitik i nationalt og regionalt regi. Herudover er det nødvendigt, at Fællesskabet — via strukturfondene og Den europæiske Investeringsbanks interventioner samt de finansielle instrumenter — kompletterer den indsats, som myndighederne i de dårligere stillede regioner gør for at skabe grundlag for en varig vækst.

2.4. I forlængelse af disse overvejelser skal det tilføjes, at hvis etableringen af et indre marked inden 1992 ikke også omfatter skabelsen af et egentligt socialt og økonomisk Europa (hvor regionalpolitikken skal være en af hovedhjørnestenene), vil de dårligst stillede regioners økonomiske og sociale vilkår blive forringet, eftersom deres konkurrenceevne vil blive afsvækket yderligere.

2.5. Den økonomiske situation i Europa har siden 1985 været kendetegnet ved et gunstigt udviklingsfor-

løb, som har baggrund i et betydeligt fald i inflations-takten, en halvering af olieregningen, en sænkning af renteniveauet samt, til dels, i det betydelige fald i dolla-ren. Hermed er forudsætningerne for afgørende at sætte skub i EF's og medlemsstaternes regionalpolitik til stede, men der er ikke noget, der tyder på, at denne gunstige situation udnyttes.

2.6. I de sidste seks år har den procentdel af EF's budget, som afsættes til regionale formål, ligget uændret på godt og vel 6%. Da de samlede resultater af interventionerne ikke har været særligt positive, synes en udgiftsomlægning i regionalpolitikken i favør påkrævet.

2.7. De alvorlige ulighedsproblemer kan imidlertid ikke løses gennem selv en forbedret EF-regionalpolitik. EF-regionalpolitikken må derfor nøje koordineres med medlemsstaternes regionalpolitik. I så henseende må man beklage de nedskæringer, der er sket i medlemssta-ternes regionalpolitik som led i de seneste års restriktive offentlige udgiftspolitik.

2.8. Medlemsstaternes regionaludviklingsudgifter bør ikke blot være tilstrækkelige, men de bør også være af en sådan karakter, at fortidens fejl og manglende resultater afhjælpes. Ligesom Fællesskabet har fundet det påkrævet at ændre EFRU-forordningen og dermed også interventionskriterierne, er det meget sandsynligt, at lovgivningsgrundlaget for regionalpolitikken i de enkelte medlemsstater trænger til revision og ajourføring.

Målsætningerne om skabelse af en ligevægt mellem regionerne og om en højere grad af samhørighed inden for Fællesskabet lader sig ikke realisere gennem regio-nalpolitikken alene. Derfor må samtlige EF-politikker sættes ind på at skabe balance mellem regionerne.

SÆRLIGE BEMÆRKNINGER

3. Regionalpolitikken økonomiske kontekst (se 11. beretning, kapitel 1, punkt 1.1)

3.1. Beskrivelsen af den økonomiske kontekst er, som bemærket ovenfor, ikke særlig detaljeret, idet den begrænser sig til et par grundlæggende overvejelser, specielt omkring beskæftigelsessituationen, som ge-nerelt skulle blive kendetegnet ved en mindre bedring i forhold til 1985, men således at afstanden mellem de regionale ledighedsniveauer på længere sigt skulle blive større.

3.2. Ligesom i 2. periodiske beretning anføres det også her, at EF-udvidelsen har ført til en forøgelse af de regionale skævheder i Fællesskabet. I denne forbin-delse er det ganske vist rigtigt, at andre svagt stillede regioner er blevet optaget i Fællesskabet, men forholdet er imidlertid det, at skævhederne er blevet accentueret mellem de regioner, som allerede fandtes i Fællesskabet

inden udvidelsen. Med Spaniens og Portugals indtræden i EF er problemet blevet mere omfattende og kræver større opmærksomhed og flere ressourcer.

4. Samordning af regionalpolitikken (punkt 2 til 6 i beretningen)

4.1. Samordning af medlemsstaternes og Fællesskabets regionalpolitik er en afgørende forudsætning for opnåelse af gode resultater. Det er således nødvendigt, at samtlige programmer er i samklang med de af EF opstillede målsætninger. De midler, Kommissionen finder nødvendige til en sikring af en samordning, er præcise og velafgrænsede.

Analysen af de regionale virkninger af Fællesskabets politik på de vigtigste områder er ganske interessant, men burde dog gennemføres med en præcis metodologi, som samtlige involverede instanser er bekendt med.

4.2. De beretninger, medlemsstaterne skal tilsende Kommissionen i henhold til forordningens artikel 2, skulle i princippet være et nyttigt værktøj til vurdering af de regionaludviklingsprogrammer, der gennemføres. Imidlertid må Kommissionen til sin beklagelse konstate-re, at medlemsstaterne i 1985 kun i ringe omfang opfyldte deres forpligtelser i så henseende. Måske er mere forpligtende bestemmelser og overtalelsesmidler påkrævet.

4.3. Til en evaluering af EFRU's effektivitet er det nødvendigt at gøre status over opnåede resultater. Kom-missionen gør sig en række generelle, interessante over-vejelser over de problemer, der unægteligt knytter sig til en seriøs vurdering, men opgiver imidlertid helt at evaluere resultaterne.

Detaljerede undersøgelser er imidlertid nødvendige, i det mindste i visse støtteområder, da resultatevaluering er af afgørende betydning for en forbedring af regional-politikken.

4.4. Man er enig med Kommissionen, når denne påpeger, at politikken i visse sektorer (landbrug, indus-tri osv.) også har en indvirkning på udviklingen i en region. Netop af denne grund er en integrering af Fæl-lesskabets og medlemsstaternes økonomiske politik et ufravigeligt krav.

5. Den nye forordning (kapitel 2 i beretningen)

5.1. Kapitel 2 rummer en udførlig redegørelse for den nye EFRU-forordning og de principper, den bygger på. Der er tale om en udmærket fremstilling, men det må beklages, at det endnu ikke, to et halvt år efter vedtagelsen af den nye forordning, er lykkedes at tilveje-bringe et tilstrækkeligt klart billede af effekten af dette nye lovgivningsinstrument. I øvrigt nøjes Kommissio-nen med at redegøre for hovedpunkterne i den medde-

lelse, der blev lagt frem på mødet i Luxembourg den 21. april 1986.

Selv om 11. beretning naturligt nok kun kan referere til 1985, er det alligevel vanskeligt at bedømme resultaterne af den nye forordning, når man kun kan basere sig på det ene år, hvori denne har været i anvendelse.

5.2. Det nye system med beløbsintervaller, som der redegøres udmærket for i beretningen, er bedre egnet til at sikre medlemsstaterne en optimal anvendelse af EFRU's ressourcer. I forbindelse med indførelsen af det nye system kan der konstateres en væsentlig forøgelse i de ansøgte støttebeløb. Forøgelsen fordeler sig imidlertid langt fra jævnt på de forskellige medlemsstater. Det kunne være interessant at gå dybere ned i dette problem. Er der en årsagssammenhæng mellem ansøgningerne om øget støtte og den ny forordning, eller er der tale om et rent tilfælde? Har medlemsstaterne reageret forskelligt?

5.3. Kommissionen har udviklet en krævende metode til forudgående vurdering af støtteansøgningerne. Man finder metoden hensigtsmæssig. Den stiller imidlertid krav om yderligere kvalificeret personale. Kommissionen påpeger selv, at der ikke er tilstrækkeligt personale i Kommissionens tjenestegrene til at foretage vurderingerne. Det er beklageligt, at man endnu ikke har foretaget sig noget for at afhjælpe denne situation. Det økonomiske og sociale Udvalg skal atter en gang henvise til (se f.eks. udtalelse om 9. beretning, punkt 5.3) de forslag, som allerede er forelagt Rådet.

5.4. Arbejdsbyrden er vokset yderligere i forbindelse med behandlingen af ansøgninger fra Spanien og Portugal. Det ville være ønskeligt, om Kommissionen fremlagde en meddelelse, der redegør for ansøgninger, der er indgivet og behandlet for disse to medlemsstaters vedkommende.

6. EFRU's budgetmidler (punkt 15 til 30 i beretningen)

6.1. Siden 1981 har de regionale budgetmidlers andel af det samlede EF-budget stort set været uændret. Det regionale budget udgør end ikke 0,1 % af Fællesskabets BNP. Tilføjes den oplysning, der figurerer andetsteds i beretningen, hvorefter de ti mest ugunstigt stillede regioner modtog en årlig gennemsnitsstøtte fra EFRU på 17 ECU pr. indbygger, og sammenholdes dette med en velstandsafstand til de ti rigeste regioner på over 10 000 ECU (beregnet ud fra forskellen i BNP pr. indbygger), vil det umiddelbart forstås, at der er tale om en utilstrækkelig støtteindsats. Med så ringe udgifter er det ikke muligt at opnå rimelige resultater.

I sin kommentar til budgetmidlerne henviser Kommissionen til EFRU-interventionernes multiplikatorvirkning og gør opmærksom på, at fondens interventioner udgør en betydelig procentdel af de offentlige infrastrukturudgifter, specielt i visse lande.

Disse oplysninger er rigtige. Imidlertid er det Fællesskabets primære opgave at sætte ind over for de

vedvarende og voksende uligheder. Der må derfor føres en mere resolut regionalpolitik med et passende budget.

6.2. Kommissionen understreger, at den også for 1986 har indgået en forpligtelse, hvorefter den forsikrer de mindst velstillede medlemsstater om, at de vil kunne modtage EFRU-støtte af mindst samme størrelsesorden som det for 1985 garanterede minimum. Man har endnu ikke kendskab til enkelthederne, men alt lader formode, at der ikke er sat noget i gang for at ændre tendensen i den af Det økonomiske og sociale Udvalg ønskede retning (se de tidligere udtalelser).

6.3. Det er yderst påskønnelsesværdigt, at man næsten er oppe på fuld udnyttelse af de disponible budgetmidler. Udnyttelsesgraden er oppe på 99,3 %, og højere havde man næppe kunnet nå. Når betalingerne i øvrigt er lavere end forpligtelserne, skyldes det, at projekterne gennemføres over flere år. Forholdet betalinger/forpligtelser er i øvrigt blevet lidt bedre.

6.4. Også i 1985 var der en ganske betydelig stigning (3 procentpoint) i den andel af midlerne, der blev anvendt til erhvervsinvesteringer. Dette må siges at være en positiv udvikling, og man kan kun støtte Kommissionens bestræbelser for yderligere at øge den andel, der går til investeringer inden for industri, håndværk og servicevirksomhed.

6.5. Med hensyn til ressourcernes fordeling på områder er der sket en kraftig koncentration på de fire medlemsstater, hvori de vanskeligst stillede regioner er beliggende. Koncentrationen er taget lidt til i 1985 (82 % mod 79,6 %), herunder også på de prioriterede regioner.

Koncentrationen af støtten er med til at give den bedst mulige udviklingseffekt og kan derfor godkendes.

På den anden side bør det bemærkes, at en interventionsindsats i samtlige EF-lande med regionale skævheder vil indebære, at samtlige europæiske borgere vil sætte større pris på EFRU's målsætninger, som bør fremtræde som økonomiske og ikke solidariske. En forudsætning for, at der kan sættes mere energisk skub i regionalpolitikken, er, at den rette psykologiske grobund er til stede, og her spiller eksempler på interventioner, der kan opvise klart positive resultater, en stor rolle.

6.6. Kommissionen tillægger det stor vægt, at der er komplementaritet mellem EFRU-støtten og den nationale finansielle indsats.

Problemstillingen omkring komplementariteten hører til en af de mere ømfindtlige i forholdet mellem Fællesskabet og de enkelte medlemsstater. Offentligheden, de økonomiske aktører og repræsentanterne for arbejdsmarkedets parter stiller sig uafslødt det spørgsmål, om de programmer, der gennemføres med EF-støtte, ikke lige så godt kunne have været iværksat

med støtte udelukkende fra de nationale og regionale myndigheder. Spørgsmålet er ikke uden relevans, men samtidig vanskeligt at besvare.

Uanset hvor vanskeligt det er at vurdere, om EF's finansielle intervention rent faktisk »lægges oveni« den nationale finansielle indsats, bør der søges fundet frem til en egnet måde, hvorpå man kan forpligte de forskellige landes regeringer til at sikre, at EF-støtten faktisk har karakter af et supplement.

Det er udmærket, at Kommissionen har indkredset problemet, men Det økonomiske og sociale Udvalg vil samtidig opfordre den til at finde veje til at løse det.

6.7. Med hensyn til den »individuelle« komplementaritet oplyser Kommissionen, at medlemsstaterne for projekter inden for industri-, håndværks- og servicevirksomhed afviser at sikre en sådan komplementaritet i fondsforordningens artikel 36's forstand; deres begrundelse er, at dette vil føre til ressourcespild og konkurrenceproblemer.

Medlemsstaternes argumentation virker lidet overbevisende.

Resultaterne er under alle omstændigheder ikke opmuntrende, eftersom de private investeringer fortsat er alt for utilstrækkelige. Det viser, at de underudviklede regioners produktionssektor ikke er konkurrencedygtig i forhold til de udviklede regioners.

6.8. Man er helt enig med Kommissionen i, at ordningen med samfinansiering af programmer er med til at styrke komplementariteten.

6.9. Man er også enig i Kommissionens synspunkter, for så vidt angår nødvendigheden af en reklameindsats omkring interventionerne. Hvad der er endnu vigtigere i denne sammenhæng, er den aktive medvirken af arbejdsmarkedets parter i udarbejdelsen og gennemførelsen af programmerne.

7. Udnyttelse af regionernes egne udviklingsmuligheder (punkt 39 og 40 i beretningen)

7.1. En udnyttelse af regionernes egne udviklingsmuligheder er en fornuftig indfaldsvinkel. Man deler derfor Kommissionens synspunkt om, at der skal finansieres foranstaltninger til fordel for små og mellemstore virksomheder inden for industri, håndværk, turisme og servicefag. Det er imidlertid nødvendigt, at der sker en forudgående udarbejdelse af programmer og projekter, således at de små og mellemstore virksomheder har en referenceramme at holde sig til.

7.2. Det er beklageligt, at der ikke er indgivet ansøgninger, der specifikt vedrører regionernes egne udviklingsmuligheder. Når Kommissionen er opmærksom på de vanskeligheder, der knytter sig til udnyttelsen af de instrumenter, som er stillet til de nationale myndigheders disposition, burde den gøre, hvad der står i dens magt for at gøre de små og mellemstore virksomheder direkte interesseret, bl.a. via deres organisationer og brancheforeninger.

8. EFRU og beskæftigelsen (punkt 41 til 44 i beretningen)

8.1. Målsætningen om at skabe nye arbejdspladser gennem EFRU's interventioner bør tildeles høj prioritet.

Kommissionens oplysninger vedrørende de opnåede beskæftigelsesresultater er ret beroligende; imidlertid må det være tilladt at nære en vis tvivl om, hvorvidt prognoserne for beskæftigelsesvirkningen nu også har holdt stik. Der efterlyses en nøje resultatvurdering ex post.

Dog vil det være hensigtsmæssigt, at Kommissionen i sin vurdering af ansøgningerne fortsat lægger særlig vægt på prognoserne for beskæftigelsesvirkningen. Der bør gives prioritet til de programmer, som direkte eller indirekte skaber det størst mulige antal arbejdspladser via investeringer.

9. Infrastruktur støtte (punkt 45, 46 og 47)

9.1. Infrastruktur støtten fra fonden imødekommer så afgjort et behov, specielt i visse regioner, da manglen på infrastruktur er en af hovedårsagerne til underudvikling. På den anden side findes der også områder, som er i tilbagegang, selv om de er tilstrækkeligt forsynet med infrastruktur. Der er derfor behov for en detaljeret analyse af problemet for at finde frem til, ad hvilken vej der kan skabes optimal ligevægt mellem støtte til infrastruktur og støtte til investeringer i produktion. Man kan fuldt tilslutte sig Kommissionens prioritering, hvorefter der skal gives forrang til investeringer, der har direkte tilknytning til erhvervsaktiviteter, herunder frem for alt støtte til erhvervsuddannelses-, forsknings- og teknologiudviklingsinfrastruktur.

9.2. Nødvendigheden af, at en større andel af udgifterne kanaliseres over i erhvervsinvesteringer, må imidlertid ikke tabes af syne. Udgifterne hertil bør sættes gradvis i vejret i takt med, at de grundlæggende infrastrukturer kommer på plads.

10. Den integrerede metode (punkt 50 til 55)

10.1. Den integrerede metode påkalder sig betydelig interesse, da der kan opnås yderst positive resultater gennem den synergieffekt, der fremkommer gennem en samtidig, målrettet anvendelse af de forskellige finansieringsinstrumenter, som indgår i et organisk hele af programmer. Det økonomiske og sociale Udvalg skal her henvises til specielt en nylig fremsat udtalelse om integrerede aktioner.

10.2. De hidtidige erfaringer viser imidlertid, at den integrerede metode ikke føres ud i livet med den nødvendige beslutsomhed. For de integrerede foranstaltningers

vedkommende er det blevet ved pilotprojekterne i Napoli og Belfast. De integrerede middelhavsprogrammer gennemføres således ikke med den forventede hurtighed.

10.3. Integreringen af de forskellige instrumenter og de forskellige instanser gennemføres ganske vist ikke uhindret, men hertil er at sige, at den integrerede metodes juridiske grundlag endnu ikke er fuldstændigt, at procedurerne generelt er mangelfulde eller upræcise, samt at Kommissionens tjenestegrene ikke er udstyret optimalt med henblik på at kunne sikre den nødvendige samordning.

10.4. Den omstændighed, at der på én gang findes integrerede foranstaltninger, programmer, metoder og aktioner, kan virke forvirrende, specielt for potentielle ansøgere i medlemsstaterne; det samme gælder disse integrerede interventionsmetoders relation til de nationale programmer af EF-interesse. Kommissionen bør forenkle og klarlægge de pågældende definitioner og sondringer.

11. Forholdet til de nationale, regionale og lokale myndigheder (punkt 57 og 58)

11.1. Man deler fuldt ud Kommissionens synspunkt, hvorefter der bør ske en udbygning af dialogen med medlemsstaterne og de lokale og regionale myndigheder. Specielt sidstnævnte bør inddrages i EF-aktiviteterne, eftersom de er de eneste, der kan skabe offentlig opmærksomhed omkring projekterne og sikre, at erhvervslivet og arbejdsmarkedets parter involveres på en hensigtsmæssig måde.

11.2. Man er enig med Kommissionen i, at dialogen især har til formål at føre frem til en fælles fastlæggelse af, hvilke områder der skal prioriteres, at fremme samfinansieringen af programmer, at styrke gennemsigtigheden i og kendskabet til finansieringsformerne samt sikre et fælles ansvar for, at de nødvendige midler står til rådighed.

12. EFRU's interventioner i 1985 (kapitel 3 i beretningen)

Hele kapitel 3, som indeholder en detaljeret redegørelse for de interventioner, EFRU gennemførte i 1985, er yderst interessant. Kommissionen fortjener ros for de fyldestgørende oplysninger og den klare fremstilling, den giver af de kriterier og den metode, der ligger bag de truffene valg.

12.1. Vurdering af ansøgningerne om støtte (punkt 65)

De vurderingskriterier, som er opregnet, er fuldt acceptable. Imidlertid forekommer den orden, de er opstillet i, lidt ulogisk, også selv om den følger af den måde, forordningen anvendes på. Integreret anvendelse af EF-instrumenter optræder således som punkt 7 (næstsidsste

punkt) før det sidste punkt, der vedrører investeringer i et grænseområde, et ø-område eller et perifert beliggende område. Disse to punkter fortjener en mere frem-skudt plads.

12.2. (punkt 69)

Det præciseres på dette sted i beretningen, at der i de elleve år, EFRU har eksisteret, ikke har været et eneste tilfælde, hvor EFRU-udvalget har afgivet en negativ udtalelse. Selv om dette på den ene side vidner om, at generaldirektoratet for regionalpolitik har foretaget en omhyggelig behandling af ansøgningerne, kan det dog også vække formodning om, at der går for restriktivt og selektivt til værks.

12.3. Omorganiseringen af generaldirektoratet for regionalpolitik, dvs. GD XVI, er sket på baggrund af vedtagelsen af den nye forordning. Denne omlægning lod sig næppe udsætte. Samtidig burde den organisatoriske struktur imidlertid i højere grad have været tilpasset de nye opgaver. Hvis man virkelig går ind for, at der skal ske positive ændringer inden for regionalpolitikken, er det nødvendigt, at der etableres nogle effektive tjenestegrene og operative procedurer.

13. Finansiering af programmer (punkt 72 til 88 i beretningen)

13.1. Den gradvise overgang til finansiering af programmer i stedet for projekter er yderst hensigtsmæssig, fordi det betyder, at støtteindsatsen bliver mere fuldstændig og helhedspræget. Det skal imidlertid bemærkes, at selv om referencerammen kun er det første år for anvendelsen af den nye forordning, sker denne overgang alt for langsomt. Baggrunden er specielt manglende initiativ fra nogle medlemsstater.

13.2. Fællesskabsprogrammerne er af stor vigtighed. Man finder de kriterier, Kommissionen opstiller for gennemførelse af sådanne programmer, tilfredsstillende. Der bør lægges afgørende vægt på telekommunikation og energi med henblik på at integrere de mindre udviklede regioner i et højt teknologi-Europa.

13.3. Også de nationale programmer af interesse for Fællesskabet bør fremmes, da de i kraft af selve deres natur kan sikre en sammenkædning af regionaludviklingen og de vigtigste EF-politikker. Disse programmer må være i samklang med målsætningerne for udvikling af hele den europæiske økonomi og fremme af avanceret teknologi.

13.4. Det konstateres med interesse, at disse programmets iværksættelse vil blive overvåget af koordineringsudvalg bestående af repræsentanter for de organer, der er ansvarlige for programmernes gennemførelse på lokalt, regionalt og nationalt plan. Kommissionen vil ligeledes blive repræsenteret i disse udvalg. Af eksempler henvises der kun til de tre britiske programmer. Det er imidlertid nødvendigt, at metoden vinder større udbredelse.

13.5. Kommissionen har taget nogle delbeslutninger om integrerede foranstaltninger i visse regioner i Frank-

rig. I mangel af præcise oplysninger er det ikke muligt at kommentere dette initiativ, men det må imidlertid være rimeligt at stille spørgsmålet, hvorfor der ikke er taget en samlet beslutning. Da der er tale om integrerede foranstaltninger, burde de jo være karakteriseret ved en helhedsløsning med en samtidig anvendelse af de forskellige strukturfonde.

14. Støtteansøgninger (punkt 90)

14.1. Det samlede antal støtteansøgninger udviste i forhold til 1985 en betydelig stigning (53 %). Det kunne være interessant at gå dybere ind i en analyse af årsagerne til denne stigning. Det er sandsynligt, at dette i et vist omfang skyldes bestemmelserne i den nye forordning, men det har også baggrund i en større bevidsthed om regionale ulighedsproblemer.

15. Spanien og Portugal (punkt 101 i beretningen)

15.1. Det konstateres med tilfredshed, at EFRU's aktiviteter i Spanien og Portugal er kommet i gang. I 1985 var der indgået for få forslag til, at der var tale om en lancering i fuld skala. Det kunne være interessant, hvis Kommissionen gennemførte en forberedende undersøgelse af aktiviteterne i de to lande.

16. Støtte til produktive investeringen (punkt 108 til 116)

16.1. Det økonomiske og sociale Udvalg bifalder Kommissionens bestræbelser for at kanalisere flere støtteressourcer over i industri-, håndværks- og serviceaktiviteter, som er kendetegnet ved økonomisk sund virksomhed og kan bidrage til at skabe eller fastholde varige arbejdspladser, for desværre må det konstateres, at projekter inden for industri, håndværk og servicevirksomhed stadig er forfordelt i forhold til infrastrukturprojekter.

16.2. Man kan også tilslutte sig de skridt, der er taget for at gøre EFRU-interventionerne mere smidige, ved at lade de restriktive krav i den tidligere forordning bortfalde.

16.3. Det ville sandsynligvis være hensigtsmæssigt — og sker da også i visse tilfælde — at EFRU's bidrag til den støtte, der ydes af de nationale og regionale myndigheder, kan bryde 50 %-loftet. Loftet lægger således en dæmper på mulighederne for virkelig at gå ind og støtte de mindre udviklede områder, som har færrest ressourcer til rådighed.

16.4. Det vil være mest hensigtsmæssigt, hvis støtten primært går til de produktionssektorer, som skaber nye arbejdspladser til lavere omkostninger. Dette må imidlertid samtidig være foreneligt med kravet om en udvikling hen imod højteknologiske virksomheder.

16.5. Det må med beklagelse konstateres, at den andel af støtten, der går til den tertiære sektor, er faldet, da denne sektor jo generelt vil spille en stadig større rolle i den moderne økonomi. Derimod er det tegn på en positiv udvikling, at der kan registreres en stigning i støtten til forskning og udvikling.

17. Afsluttende bemærkninger

17.1. Det økonomiske og sociale Udvalg bifalder den 11. EFRU-beretning. Beretningen giver et præcist og udtømmende billede af fondens virksomhed i 1985 og indeholder en klar fremstilling af de kriterier, Kommissionen agter at anvende på gennemførelsen af enkeltpunkterne i den nye forordning.

Et helt så positivt syn kan imidlertid ikke anlægges på Fællesskabets og medlemsstaternes regionalpolitik, eftersom de praktiske resultater heraf stadig er utilfredsstillende.

17.2. EFRU har ikke tilstrækkelige ressourcer til sin rådighed. Set ud fra det samlede budget er den ikke dimensioneret efter omfanget af de problemer, der skal løses.

17.3. Den europæiske fælles Akt gør regionalpolitikken til en af de fundamentale opgaver i Fællesskabet. Man håber, dette indvarsler en afgørende vending med tilhørende løsninger på ressourceproblemerne.

17.4. Skal regionalpolitikken effektivitet øges, er det nødvendigt, at relationen mellem Kommissionen og medlemsstaterne og de regionale og lokale myndigheder styrkes. Den igangværende omlægning fra projekt- til programfinansiering understreger endnu tydeligere nødvendigheden heraf.

17.5. Dernæst er det nødvendigt, at erhvervslivet, borgerne, arbejdsgivernes og arbejdstagernes organisationer og organisationer, som repræsenterer samtlige interesser i samfundet, er aktivt inddraget på samtlige stadier under den regionale foranstaltnings gennemførelse. Det er af stor betydning for de forskellige interventioners heldige gennemførelse, at samtlige involverede medvirker i størst muligt omfang, og at de kan være sikre på, at de har alle de værktøjer til rådighed, som kræves til en løsning af de alvorlige problemer, de står overfor.

17.6. Ud over den omorganisering, der allerede har fundet sted inden for de tjenestegrene i Kommissionen, der beskæftiger sig med regionaludvikling, er der også behov for en styrkelse af organisationsstrukturen. Der bør også etableres smidige, strømlinede procedurer for at skabe koordination mellem disse tjenestegrene og andre tjenestegrene, der beskæftiger sig med andre EF-politikker, som virker ind på regionaludviklingen.

17.7. Den integrerede metode, som Kommissionen forsikrer at ville give høj prioritet, bør finde konkret anvendelse på langt flere interventioner.

17.8. Man kan kun bifalde den gradvise overgang til programfinansiering frem for projektfinsiering. Det nye system betyder, at det i princippet vil være muligt at løse en lang række problemer gennem forberedelse og målretning af interventionerne, gennem involvering af kompetente myndigheder på forskellige niveauer, gennem deltagelse af arbejdsmarkedets parter, gennem komplementaritet og gennem en samordning af de forskellige EF-politikker.

Fællesskabsprogrammerne, som man håber, der vil blive gennemført flere af i fremtiden, påkalder sig stor interesse og bør gives høj prioritet.

Bruxelles, den 13. maj 1987.

17.9. De konkrete resultater af foranstaltninger gennemført med støtte fra EFRU bør kunne gøres målelige, ligesom de direkte berørte og offentligheden i øvrigt bør gøres bekendt med dem.

Det er tvingende nødvendigt, at dette krav opfyldes. Der er ganske vist store vanskeligheder behæftet med indsamlingen af data og udarbejdelse af konklusioner ud fra disse, men de må overvindes.

Endelig er det ønskeligt, at den 3. beretning om situationen i regionerne indeholder en fuldstændig beskrivelse af regionalpolitikens økonomiske kontekst.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om Forslaget til Rådets afgørelse om vedtagelse af et handlingsprogram for erhvervsuddannelse og forberedelse af unge til arbejds- og voksenlivet⁽¹⁾

(87/C 180/15)

Rådet for De europæiske Fællesskaber besluttede den 3. april 1987 under henvisning til EØF-traktatens artikel 128 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde blev ved Det økonomiske og sociale Udvalgs beslutning overdraget Herbert Nierhaus som hovedordfører.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog enstemmigt på sin 246. plenarforsamling, den 14. maj 1987, følgende udtalelse:

1. Indledning

1.1. Den økonomiske udvikling i de højtindustrialiserede lande kendetegnes på den ene side ved et konstant fald i arbejdstilbud til lavtuddannede, først og fremmest som følge af indførelsen af ny teknologi, og på den anden side ved den relative stigning i behovet for veludannede, kvalificerede fagfolk på alle erhvervsområder. Denne kendsgerning og dermed også det forhold, at elektroniske informations- og kommunikationssystemer især har erstattet mindre kvalificerede menneskelige arbejdsydelser på næsten alle områder inden for administration og produktion, har i væsentlig grad bidraget til den høje strukturelle arbejdsløshed, vi ser i

dag. De unge, der står for at skulle træde ind i arbejdslivet, tegner sig for en forfærdende høj del heraf. Unge med en god skoleuddannelse bag sig og en kompetencegivende erhvervsuddannelse, der ikke blot giver rent faglig viden, men også omfatter samfundsmæssige aspekter, har i reglen stadig de relativt bedste chancer for at få arbejde.

I tilfælde af at den almene skoleuddannelse ikke omfatter praktisk kendskab til emner som socialsikring, sundheds- og miljøbeskyttelse, skat og regnskabsvæsen, må der findes måder, hvorpå man kan inddrage disse emner i erhvervsuddannelsen.

1.2. I nærværende udtalelse om forslaget til Rådets afgørelse om vedtagelse af et handlingsprogram for erhvervsuddannelse og forberedelse af unge til arbejds- og voksenlivet defineres »uddannelse« (eller rettere »erhvervsuddannelse« på følgende måde:

⁽¹⁾ EFT nr. C 90 af 4. 4. 1987, s. 4.

- Erhvervsuddannelsen er den uddannelsesfase efter den almene skoleuddannelses afslutning, der giver den første forberedelse til et bestemt erhverv. Den kan gennemføres på private eller offentlige virksomheder, men også på universiteter eller i andre statslige eller private uddannelsesinstitutioner, og afsluttes som regel med et erhvervskompetencegivende bevis.

1.3. Den vigtigste forudsætning for den europæiske økonomis konkurrenceevne på verdensmarkederne ligger i dens beredskab af veluddannede fagfolk på alle områder i erhvervslivet og samfundet. Der er for så vidt intet alternativ til disse målsætninger, som også Kommissionen har opstillet for erhvervsuddannelsespolitikken i EF's medlemsstater:

- tilvejebringelse af tilstrækkeligt mange uddannelsespladser, så at alle unge, der ønsker det, kan få en mindst et- eller toårig erhvervsuddannelse,
- fortsat kvalitetsmæssig forbedring og modernisering af de eksisterende uddannelsesstilbuds form, indhold og målsætninger samt opbygning af nye uddannelsesforløb, der er tilpasset det ændrede behov,
- tilvejebringelse af større »gennemsigtighed« i de unges erhvervsuddannelsesmuligheder ved anvendelse af forbedrede oplysningsmetoder og ved indførelse af sammenlignelige anerkendte eksamensbeviser på nationalt plan samt på EF-plan.

1.4. Der er vidtgående enighed om disse målsætninger for en europæisk erhvervsuddannelsespolitik på EF-plan både mellem de nationale regeringer og arbejdsmarkedets parter. Ved en realistisk vurdering af problemerne må man dog ikke undlade at tage følgende med i betragtning:

- For at komme disse mål nærmere kræves betydelige finansielle midler, som på grund af deres størrelsesorden og EF's nuværende struktur overvejende skal fremskaffes af medlemsstaterne. Det gør det endnu vanskeligere, at der er en væsentlig niveauforskel mellem medlemsstaterne, hvad angår udbygningen af et effektivt erhvervsuddannelsessystem. Derfor bør Kommissionen sørge for, at den finansielle støtte fortrinsvis går til aktiviteter i de områder af EF, der har den svageste struktur.
- Erhvervsuddannelsen i medlemslandene indgår i forskellige systemer og er lovgivningsmæssigt indrettet på meget forskellig vis og i forskellig styrke. Den varetages af mange forskellige statslige og private institutioner, skoler, højskoler samt offentlige og private virksomheder. Dette bevirker, at statens beføjelser og ansvar for støtte og styring på dette område ofte er mindre tydelige end for det almindelige skolevæsens vedkommende. På den anden side er mangfoldigheden af uddannelsesorganisatorer og erhvervsuddannelsesformer også en væsentlig forudsætning for dens fleksibilitet. Fleksibiliteten udelukker dog ikke en regeldannelse på statsligt

niveau (f.eks. definition af adgangsbetingelserne, bestemmelser om sammenlignelige eksamensbeviser).

- En vigtig forudsætning for gennemførelsen af et fælles indre marked samt for arbejdstagernes frie bevægelighed inden for EF er tilstedeværelsen af sammenlignelige kvalifikationer, der er anerkendt i hele Fællesskabet. Dette kræver igen en tilpasning af erhvervsuddannelsens mål og indhold, hvorved uddannelsesformen og organisatorerne (f.eks. virksomheder, statsejede skoler, private institutioner) får mulighed for at indgå i en kvalitetsmæssig konkurrence med hinanden. For at nå dette mål kræves en fast vilje hos alle involverede (nationale regeringer, arbejdsmarkedets parter, EF-organer). EF's vigtigste opgave er i denne sammenhæng at koordinere, informere om, samt tilskynde til passende initiativer med henblik på at opnå hele Fællesskabets anerkendelse af supplerende erhvervs kvalifikationer.

2. Generelle bemærkninger

2.1. Det økonomiske og sociale Udvalg er stort set enig i Kommissionens analyse af den aktuelle situation og af behovene på erhvervsuddannelsesområdet i medlemsstaterne. Det tilslutter sig principielt forslaget til Rådets afgørelse og de planlagte foranstaltninger.

2.2. Det økonomiske og sociale Udvalg erkender dog også, at foranstaltningernes rækkevidde er meget begrænset i forhold til de ovenfor beskrevne generelle målsætninger for en alment anerkendt erhvervsuddannelsespolitik i medlemsstaterne og for en afstemt EF-politik, der kun er i sin vorden. Det økonomiske og sociale Udvalg retter derfor en appel til medlemsstaterne om at gå videre end det foreliggende forslag til afgørelse og sætte alle kræfter ind på at forbedre de unges erhvervsuddannelsesmuligheder, både kvalitativt og kvantitativt, samt at afstemme dem efter hinanden på det højst mulige niveau med henblik på gensidig anerkendelse af eksamensbeviser.

2.3. Det skal dog understreges, at de problemer, som opstår for mange unge ved overgangen fra erhvervsuddannelse til arbejdsmarked, er af særlig vanskelig karakter. Hvor stort end behovet er for en kvalificeret og praksisorienteret erhvervsuddannelse, kan den dog ikke løse arbejdsmarkedets kvantitative problemer, især med ungdomsarbejdsløsheden, da den også afhænger af den regionale økonomiske struktur. Erhvervsuddannelsespolitikken kan derfor hverken undvære eller erstatte en aktiv arbejdsmarkedspolitik.

2.4. Det økonomiske og sociale Udvalg fremhæver især, at formidlingen af erhvervs kvalifikationer både må tage hensyn til arbejdsmarkedets behov og til regionale muligheder og krav. Det er ofte forhold i omgivelserne, der er afgørende for, om erhvervsuddannelsesaktiviteterne får succes.

3. Særlige bemærkninger

3.1. Det økonomiske og sociale Udvalg betragter det udvalg, der skal nedsættes ifølge artikel 3 i forslaget til forordning, som et fortrinligt middel til udveksling af oplysninger på højt plan om erhvervsuddannelsessystemerne og -forudsætningerne i medlemsstaterne samt til udarbejdelse af forslag om kvalitativ og kvantitativ tilnærmelse, men også som et middel til at nyttiggøre erfaringer fra enkelte medlemsstater for de andre.

3.2. Med hensyn til de planlagte partnerskaber bør man især støtte initiativer mellem godt udviklede og ugunstigt stillede regioner i EF som begyndelsen til en intensiv og praktisk gennemførlig erfaringsudveksling. En anden målsætning for partnerskaberne på tværs af grænserne kunne også være at udarbejde forslag til udbygning af de forskellige nationale erhvervsuddannelsessystemer.

3.3. Det udgør et særligt problem, at erhvervsuddannelsestilbudene og -systemerne i de forskellige regioner af EF er meget forskellige med hensyn til udviklings- og udbygningsniveau. Ud over de nødvendige finansielle midler er information og erhvervsvejledning først og fremmest påkrævet for at sikre en videre udvikling og gradvis tilnærmelse af de unges erhvervsuddannelsesmuligheder. Den planlagte faglige støtte med udsendelse af vejledningshold er derfor efter Det økonomiske og sociale Udvalgs opfattelse en særlig nødvendig og lovente foranstaltning. Det er dog en forudsætning for succes, at projekternes innovative mål planlægges nøje og defineres klart.

3.4. Det økonomiske og sociale Udvalg foreslår, at man også overvejer aktiviteter, der sigter på at nedbryde de sprogbarrierer, der findes i EF, således at det bliver lettere at anvende erhvervs kvalifikationer overalt i EF.

3.5. Ved gennemgangen af erhvervs kvalifikationer bør der lægges vægt på en sammenligning af undervisnings- og uddannelsesplanerne med henblik på at tilnærme kvalifikationer, således at eksamensbeviserne anerkendes i alle medlemsstaterne.

3.6. Det økonomiske og sociale Udvalg forventer generelt, at det foreliggende program fører til en klar

prioritering med henblik på gennemførelse af de principielle målsætninger for en EF-erhvervsuddannelsespolitik, der bør sigte mod at forbedre og tilpasse de finansielle, lovgivningsmæssige og erhvervspædagogiske rammebetingelser for erhvervsuddannelsespolitikken i medlemsstaterne på det højst mulige niveau. Denne prioritering fremgår dog ikke i alle tilfælde tydeligt af de planlagte projekter, helt bortset fra at de opgaver, der skal løses i forbindelse med erhvervsuddannelsen i EF, står i skærende misforhold til de finansielle midler, der er afsat til EF-opgaverne.

3.7. Man kan efter Det økonomiske og sociale Udvalgs mening øge beskæftigelsen ved at støtte uddannelsesaktiviteter, der skaber arbejdsmuligheder i små og mellemstore virksomheder eller styrker motivationen til at starte selvstændig erhvervs virksomhed.

3.8. I næsten alle EF's medlemslande er unge kvinder særlig hårdt ramt af problemer hvad angår en kvalificeret erhvervsuddannelse og problemer på arbejdsmarkedet. Det økonomiske og sociale Udvalg bifalder derfor Kommissionens forslag til aktiviteter for denne målgruppe, der må prioriteres højt.

3.9. Erhvervsuddannelsernes form og indhold kan kun virke optimalt, hvis undervisernes kvalifikationer er tilstrækkelige. Foranstaltninger til forbedring af undervisernes uddannelse indgår i Kommissionens program og støttes kraftigt af Det økonomiske og sociale Udvalg.

3.10. CEDEFOP's medvirken ved fremskaffelsen af det nødvendige videnskabelige og statistiske grundlag for Kommissionens aktiviteter samt ved analysen af erhvervs kvalifikationernes sammenlignelighed anser Det økonomiske og sociale Udvalg for overordentlig betydningsfuld. Det økonomiske og sociale Udvalg formoder endvidere, at CEDEFOP også allerede har oparbejdet en viden, der kan være væsentlig for gennemførelsen af Kommissionens intentioner med det foreliggende handlingsprogram.

3.11. I forbindelse med artikel 4 i det foreliggende forslag til Rådets afgørelse anmoder Det økonomiske og sociale Udvalg om, at det også får tilstillet den planlagte interimrapport samt den endelige rapport.

Bruxelles, den 14. maj 1987.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om Forslag til Rådets direktiv om kreditinstitutters egenkapital

(87/C 180/16)

Rådet for De europæiske Fællesskaber besluttede den 1. oktober 1986 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Det økonomiske og sociale Udvalgs sektion for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser, som udpegede Robert Pelletier til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 7. april 1987.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 246. plenarforsamling, den 14. maj 1987, med stort flertal (syv stemte imod og ti stemte hverken for eller imod), følgende udtalelse:

Det økonomiske og sociale Udvalg godkender forslaget til direktiv og benytter lejligheden til at fremsætte en række konstruktive bemærkninger.

Generelle bemærkninger

1. Det økonomiske og sociale Udvalg anmoder om, at der hurtigt skabes de nødvendige forudsætninger for gennemførelsen af et virkeligt europæisk hjemmemarked, og det støtter ethvert forslag, som har til formål effektivt og under hensyntagen til de økonomiske og sociale forhold at nå dette mål.

2. Eftersom harmonisering af fællesskabsbestemmelserne er en betydningsfuld faktor i gennemførelsen af det indre marked, er det nødvendigt at finde frem til et fælles grundlag for de definitioner, som skal indeholdes i EF-lovgivningen. Som det understreges af Kommissionen i direktivforslagets præambel, er egenkapitalen i denne forbindelse af helt afgørende betydning, idet den danner grundlag for adskillige nøgletal og i vid udstrækning har betydning for, om konkurrencevilkårene er ens kreditinstitutterne imellem.

2.1. Eftersom en række store banker, fortrinsvis i USA, har været i meget alvorlige vanskeligheder især på grund af egenkapitalens utilstrækkelighed i forhold til de indgåede forpligtelser og den stadig mere usikre situation, som kreditinstitutterne befinder sig i, er det berettiget, at Kommissionen tillægger dette problem en helt speciel betydning.

3. Det økonomiske og sociale Udvalg har fået kendskab til et aftaleudkast mellem Det forenede Kongerige og USA om indførelsen af fælles bestemmelser til beregning af et nøgletal for risikobehæftede aktiver. Denne aftale, som den 8. januar 1987 blev offentliggjort i en meddelelse fra Bank of England, dækker i store træk det samme område som det foreliggende direktiv. Når der ses bort fra en række konkrete forskelle mellem bestemmelserne i dette aftaleudkast og i Rådets forslag til direktiv om kreditinstitutters egenkapital, skaber denne medlemsstats ensidige handling beklageligvis tvivl om Kommissionens autoritet og om rækkevidden af dens handlinger. Det økonomiske og sociale Udvalg

understreges, at der skal stilles krav om, at bestemmelserne i aftalen skal være i overensstemmelse med bestemmelserne i det eventuelle direktiv.

4. Hvad harmonisering af kreditinstitutters egenkapital angår er det et spørgsmål, om et direktiv er at foretrække frem for den henstilling, som Kommissionen oprindeligt havde til hensigt at foreslå. Det er uden tvivl effektivitetshensyn, der har ligget til grund for dette politisk motiverede valg, men det kan meget vel vise sig, at det indskrænker mulighederne for at afpasse bestemmelserne efter de erfaringer, der gøres i den første tid efter gennemførelsen. Med en henstilling vil tilpasningen utvivlsomt være lettere, men det er ikke så effektivt et redskab til at opnå den ønskede harmonisering. Derfor tilslutter Det økonomiske og sociale Udvalg sig i sidste ende direktivforslaget. Det skal imidlertid bemærkes, at der med forslaget artikel 5 delvis tages højde for de nødvendige tilpasninger, eftersom det foreskrives, at Kommissionen skal undersøge direktivets bestemmelser tre år efter dets bekendtgørelse og vedtage de nødvendige ændringer efter høring af Det rådgivende udvalg for Banklovgivning.

5. I denne forbindelse mener Det økonomiske og sociale Udvalg, at Rådet i medfør af artikel 5 overdrager sin lovgivende magt til Kommissionen ved at tillade denne at ændre direktivet på egen hånd blot efter at have hørt Det rådgivende udvalg for Banklovgivning. Det økonomiske og sociale Udvalg understreges, at Kommissionen ikke efter dets mening kan foretage en ændring af direktivet uden først at indhente en udtalelse fra Europa-Parlamentet og Det økonomiske og sociale Udvalg, for Det økonomiske og sociale Udvalgs vedkommende under henvisning til EØF-traktatens artikel 198.

6. Hvad angår forslaget indhold, mener Det økonomiske og sociale Udvalg, at sondringen mellem interne og eksterne elementer er udtryk for et prisværdigt forsøg på at muliggøre en klar opstilling af egenkapitalens forskellige bestanddele samt at medtage et maksimum af de væsentligste bogføringslementer, der anvendes i medlemsstaterne. Beklageligvis har man dog ikke hermed udelukket enhver uklarhed, for den valgte metode indskrænker harmoniseringsmulighederne; det står således medlemsstaterne frit for kun at medtage en del af de i direktivet nævnte elementer i deres nationale

definition eller at fastsætte lavere lofter, hvilket kan vise sig at skabe konkurrenceforvridninger mellem kreditinstitutterne.

Derimod bemærkes det, at forslaget sigter på at standardisere og skærpe mulighederne for kontrol med egenkapitalen, og i denne henseende skulle forslaget være fyldestgørende.

7. Det bemærkes fra Det økonomiske og sociale Udvalgs side, at egenkapitalens forskellige bestanddele ganske vist er opregnet i forslaget til direktiv, men der siges intet om de fradrag, som almindeligvis foretages i bruttoegenkapitalen for at nå frem til den nettoegenkapital, som danner grundlag for tilsynsbestemmelserne.

8. Det økonomiske og sociale Udvalg forkaster Kommissionens forslag om, at egenkapitalen ikke skal kunne omfatte den garanti, som de offentlige myndigheder har mulighed for at yde en række kreditinstitutter. Det økonomiske og sociale Udvalg fremhæver endvidere, at den eksterne egenkapital omfatter de forpligtelser, der påhviler medlemmerne af et andelskreditinstitut, eftersom der den 31. december 1984 var hjemmel herfor i fire medlemsstaters lovgivning, hvorved der bliver taget hensyn til andelskreditinstitutters specielle karakter.

Desuden bemærker Det økonomiske og sociale Udvalg, at der i nogle af de sproglige versioner af forslaget til direktiv henvises til kreditinstitutter i den offentlige sektor, hvorimod originalteksten tager sigte på samtlige kreditinstitutter.

9. Endelig betragtes begrænsningen af de eksterne elementers andel til 50 % af de interne elementer som alt for restriktiv, og fristen for at nå dette mål burde under alle omstændigheder være længere end den nu fastsatte (1995).

10. Som følge heraf mener Det økonomiske og sociale Udvalg, at det påhviler EF-myndighederne at løse de ovenfor nævnte problemer for gennem en tilnærmelse af medlemsstaternes ved lov og administrativt fastsatte bestemmelser at kunne sikre lige konkurrencevilkår for de kreditinstitutter, der opererer på det europæiske marked.

Særlige bemærkninger

Ad artikel 1, stk. 2

Direktivforslagets anvendelsesområde angives ved at henvise til anvendelsesområdet for Rådets første direktiv 77/780/EØF, hvilket rejser problemet med de institutter, der ifølge national lovgivning betragtes som kreditinstitutter uden samtidig at være i overensstemmelse med den definition, der gives i det første direktiv. Af harmoniserings- og tydelighedshensyn anmoder Det økonomiske og sociale Udvalg om, at anvendelsesområdet klart begrænses til definitionen i det første direktiv 77/780/EØF.

Ad artikel 2, stk. 1

Artikel 2, stk. 1, litra a) punkt i)

Den portugisiske landmandsbank udgør et specielt problem. For selv om banken ifølge tiltrædelsesakten ikke omfattes af dette direktiv førend 1993, hvilket skulle give mulighed for en omstrukturering under tilsyn fra et overordnet organ, så vil problemet sandsynligvis opstå efter dette tidspunkt. Artiklens litra a), punkt i) foreslås derfor affattet således:

»Indbetalt kapital plus overskud ved emission, men fratrukket kreditinstituttets beholdning af egne aktier, undtagen hvis disse hidrører fra medregning af reservekapital, som det ifølge loven eller vedtægterne ikke er tilladt at fordele mellem parthaverne.«

Den mulighed, der gives medlemsstaterne for at udsætte direktivets anvendelse på realkreditinstitutter, forekommer at være unødvendig eller under alle omstændigheder utilstrækkeligt begrundet, hvilket skyldes, at Kommissionen ikke har angivet de specielle regler, der gælder for disse institutter.

Ad artikel 2, stk. 2

Eftersom artikel 2, stk. 2, er vanskeligt forståelig i nogle af de sproglige versioner, bør stykket affattes på følgende måde:

»Begrebet egenkapital dækker, således som det er defineret i det foreliggende direktiv, et maksimum af elementer af maksimal relativ størrelse; medlemsstaterne kan efter eget skøn udelukke nogle elementer eller nedsætte de fastsatte lofter.«

Ad artikel 3, litra a)

Artikel 3, litra a), kunne utvivlsomt affattes mere klart for at angive, at egenkapitalens andre interne elementer har til formål at dække eventuelle risici, som for nærværende hverken kan forudsiges eller omfangsbestemmes.

Det ville ligeledes være ønskeligt, om det klart fremgik, at gensidige garantimidler uden specielle begrænsninger kan henregnes til de interne elementer, for så vidt som garantimidlerne opfylder betingelserne i denne artikels litra a), b) og c).

Ad artikel 4

Denne artikel bør formuleres mere præcist:

— Artikel 4, stk. 2, har udelukkende til formål at angive, at de eksterne elementer fra den 1. januar 1995 kun må udgøre 50 % af de interne elementer i forbindelse med egenkapitalens opgørelse. Dette betyder ikke, at et kreditinstitut f.eks. bliver tvunget til at indfri disse underordnede lån med den del, som overskrider denne grænse.

- Artikel 4, stk. 3, er tvetydig med hensyn til, hvor stor en del af den kapital medlemmerne af et andelskreditinstitut hæfter for, der må henregnes til den eksterne egenkapital. Det økonomiske og sociale Udvalg konstaterer, at Kommissionens mål har været at få medregnet det maksimumsbeløb, der den 31. december 1984 var lovhjemmel for, frem for det beløb, der rent faktisk blev medregnet på denne dato. Det økonomiske og sociale Udvalg anbefaler, at dette punkt præciseres.
- Som den er beskrevet i artikel 4, stk. 5, litra c), forekommer den gradvise indskrænkning af eksterne midlers medregning indtil tilbagebetalingsdagen at være både unødvendig indviklet og uretfærdig, eftersom der i fuldt omfang, og indtil selve tilbagebetalingsdagen, hæftes med disse beløb i tilfælde af tab på grund af likvidation.

De garantier, som kreditinstitutterne har fået stillet af staten eller af offentlige myndigheder, udelukkes ifølge artikel 4, stk. 4, fra beregningen af egenkapitalen; i præamblen hedder det dog: »den særlige dispensation, der gælder i en enkelt medlemsstat, kan fortsat gælde, indtil en yderligere samordning foretages«.

Det økonomiske og sociale Udvalg forstår ikke baggrunden for denne afvigelse, som er i modstrid med direktivets egentlige bestemmelser; det bør derfor klart angives, hvilken medlemsstat og hvilket institut, denne afvigelse gælder for, samt med hvilken begrundelse.

Ad artikel 5

Det økonomiske og sociale Udvalg mener, at der i forbindelse med eventuelle ændringer af direktivet skal indhentes udtalelser fra Parlamentet og Det økonomiske og sociale Udvalg, samt at artiklens nuværende ordlyd ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i Romtraktaten.

Kommissionen får i medfør af artikel 10 i Den europæiske Fællesakt, hvorved EØF-traktatens artikel 145 ændres, overdraget retten til at gennemføre bestemmelserne i Rådets retsakter, men dette må ikke føre til, at Rådets lovgivende magt delvis overgår til Kommissionen, således at denne får mulighed for selv at ændre et af Rådets direktiver.

Bruxelles, den 14. maj 1987.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

GENNEMFØRELSE AF DEN EUROPÆISKE FÆLLES AKT:

Fællesskabets nye grænser

KOMMISSIONENS ARBEJDSPROGRAM 1987:

forelagt for Europa-Parlamentet af Kommissionens formand Jacques Delors, Strasbourg, den 18. februar 1987

Bulletin for De europæiske Fællesskaber. Supplement 1/87

Gennemførelse af Den europæiske fælles Akt: Fællesskabets nye grænser

Den europæiske fælles Akts undertegnelse og snarlige ikrafttræden og Fællesskabets udvidelse med Spanien og Portugal (efter Grækenlands tiltrædelse i 1981) har medført en omfattende ændring af Fællesskabets struktur og medlemsstaternes forpligtelser. Den europæiske fælles Akt repræsenterer en væsentlig forbedring af det institutionelle system og opstiller nye målsætninger for Fællesskabet, her tænkes især på gennemførelsen af det indre marked inden udgangen af 1992 og styrkelsen af den økonomiske og sociale samhørighed.

Fællesskabet må for at kunne opfylde disse nye forpligtelser først fuldføre de reformer, det har påbegyndt, især siden 1984, for at tilpasse sine politikker til de nye vilkår: reformen af den fælles landbrugspolitik, reformen af strukturfondene og reformen af finansieringsordningen.

Når disse reformer er fuldt gennemført, skulle Fællesskabet råde over tilstrækkelige ressourcer til at være i stand til at opfylde målsætningerne i den fælles akt.

Med denne ændring af Rom-traktaten har medlemslandene opstillet et nyt mål for opbygningen af Europa. Der er tale om et kvalitativt spring, hvis afgørende betydning bør understreges, med det formål at sætte vore økonomier i stand til at tage udfordringerne fra den øvrige verden op og genfinde vejen til en kraftigere og mere beskæftigelsesfremmende økonomisk vækst.

Det er grunden til, at Kommissionen føler det som sin pligt at gøre det klart, på hvilke vilkår »dette væddemål kan vindes«. Det er formålet med de forslag, som den forelægger for Rådet og Parlamentet, og som indgår i et længere perspektiv, idet de skal ses i sammenhæng med den endelige gennemførelse af det store marked uden grænser i 1992.

Kommissionens arbejdsprogram for 1987

Dette supplement indeholder Kommissionens arbejdsprogram for 1987, som formanden Jacques Delors forelagde for Europa-Parlamentet under mødeperioden for marts 1987.

71 s.

Udgives på: dansk, engelsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, tysk.

Katalognummer: CB-NF-87-001-DA-C

ISBN: 92-825-6901-2

Pris i Luxembourg (moms ikke medregnet):

DKR 19

BFR 100

KONTORET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS OFFICIELLE PUBLIKATIONER
L-2985 Luxembourg

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

TYVENDE ALMINDELIGE BERETNING OM DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS
VIRKSOMHED 1986

Den Almindelige Beretning om De europæiske Fællesskabers Virksomhed offentliggøres en gang om året af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber i medfør af artikel 18 i traktaten af 8. april 1965 om oprettelse af et fælles Råd og en fælles Kommission for De europæiske Fællesskaber.

Beretningen, som forelægges Europa-Parlamentet, giver en oversigt over Fællesskabets virksomhed i det forløbne år.

432 s.

Udgives på: dansk, engelsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, tysk.

Katalognummer: CB-47-86-810-DA-C

ISBN: 92-825-6670-6

Pris i Luxembourg (moms ikke medregnet):

DKR 64   BFR 350

KONTORET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS OFFICIELLE PUBLIKATIONER
L-2985 Luxembourg

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

LANDBRUGETS STILLING I FÆLLESSKABET

Rapport 1986

Denne rapport er den tolvte offentliggjorte udgave af årsrapporten om Landbrugets stilling i Fællesskabet. Den indeholder analyser og statistiske oplysninger vedrørende generelle forhold (de økonomiske forhold, verdensmarkedet), produktionsfaktorer, strukturer og situationen på de forskellige markeder for landbrugsprodukter, hindringer for det fælles marked for landbrugsprodukter, forbrugernes og producenternes stilling, samt finansielle aspekter. Den berører ligeledes udsigterne i almindelighed samt markedsudsigterne for de enkelte landbrugsprodukter.

486 s.

Udgives på: dansk, engelsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, tysk.

Katalognummer: CB-46-86-557-DA-C

ISBN: 92-825-6616-7

Pris i Luxembourg (moms ikke medregnet):

DKR 183

BFR 1 000

KONTORET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS OFFICIELLE PUBLIKATIONER
L-2985 Luxembourg